ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيشا درويشيان

1000 Լ.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 2 (19302) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 6 ՄԱՐՏ 1996 10 Է.Ջ

Facilités Incroyables
Prix Imbattables
tapirama
THE LARGEST CARPET CENTER
Credit sur 10 mois
sans intérêt et sans 1er versement
Tapis: Persan - Chinois - Européen - Moquettes - Papiers peints.

ԱՅՈՒՊ ԵՒ ՍՖԷՅՐ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԱԾ

Մամլոյ հարցերը քննող դատարանին դատախազը երէկ ամբաստանագիր արձակեց «Տիար» թերթին դէմ, ըսելով, որ ան վարկաբեկած է նախագահ Իլիաս Հրրաուին եւ վարչապետ Հարիրին: «Նիտա Ուաթան» թերթին դէմ ամբաստանագիր արձակուած էր միջհամայնքային հարցեր հրահրելու յանցանքով:

«Տիար»ի եւ «Նիտա Ուաթան»ի խմբագիրն ու սեփականատէրը՝ Շարլ Այուպ եւ Հանրի Սֆէյր կրնան 2էն 3 տարի բանտարկութեան դատապարտուիլ եւ տուգանքի ենթարկուիլ:

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ԱՌԿԱԽՈՒՄԷՆ ԵՏՔ

ՓԵՐԷՍ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

Սուրիա երէկ յայտարարեց, որ տակաւին յանձնառու է Իսրայէլի հետ խաղաղութեան, թէեւ Իսրայէլ Միացեալ Նահանգներէն տուն կանչեց բանակցող պատուիրակութիւնը:

Սուրիական պաշտօնական մամուլը ուղղակի մեկնաբանութիւններ չկատարեց Իսրայէլի մէջ տեղի ունեցող պայթումներուն մասին, սակայն վերըստին շեշտեց շրջանին մէջ ամբողջական եւ արդար խաղաղութեան մը հաստատման:

Միւս կողմէ, Իսրայէլի վարչապետ Շիմոն Փերէս, որ կը շրջէր Լիբանանի հետ սահմանագիծին վրայ, յայտարարեց որ Ուաշինկթընէն պահանջած է Դամասկոսի փոխանցել, որ Իսրայէլ բաւական եւ բաւարար զինեալ յարձակումներ ստացած է եւ աւելին պիտի չհանդուրժէ:

Երկուշաբթի գիշեր «Հըզպալլա»ի զինեալներ կրակ բացած էին իսրայէլացի զինուորներու վրայ եւ սպաննած՝ անոնցմէ չորս հոգի:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՊԱՅԹՈՒՄՆԵՐԸ՝ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԽԱՂԱՔԱ՞ՐՏ

Միացեալ Նահանգներու մէջ նախագահական ընտրութիւններու թեկնածու հանրապետական Պոպ Տոլ դիտել տուաւ, որ դժուար պիտի ըլլայ այսուհետեւ արդարացնել պաղեստինցիներու տրամադրուած ամերիկեան օժանդակութիւնները, եթէ Եասէր Արաֆաթ յաւելեալ ձիկերով չճնշէ ծայրայեղականներու վրայ:

Տոլ դատապարտեց պայթումները, որոնք երկչոտ եւ անմարդկային արարքներ են՝ գործադրուած՝ ուժերու կողմէ, որոնք չեն ուզեր Միջին Արեւելքի խաղաղութիւն: Տոլ նաեւ կոչ ուղղեց Սուրիոյ, որպէսզի փակէ իր հողերուն վրայ հաստատուած արմատական գինեալ շարժումներու կեդրոնները:

Ամերիկացի հրեայ ղեկավարներ եւս, որոնք ընդվզած են այս գործողութիւններուն դէմ, Արաֆաթէն պահանջեցին ճնշել «Համաս»ի գործունէութիւնը: Անոնք դիտել տուին, որ եթէ Արաֆաթ չընէ այս գործը, իսրայէլեան բանակը կրնայ անդամահատել շարժումը:

Միւս կողմէ, Իսրայէլ կը հաւատայ, որ «Համաս» կը շարունակէ նուիրատու ֆոնտեր հաստատել Միացեալ Նահանգներու մէջ, ուր արդէն նախագահական հրամանագիրով մը (1995) արգիլուած է այս աշխատանքը:

Ուաշինկթընի մօտ Իսրայէլի դեսպան Իթամար Ռապինովիչ դիտել տուաւ, որ փաստեր ցոյց կու տան, թէ «Համաս» տակաւին ֆոնտեր ունի Միացեալ Նահանգներու մէջ եւ որոնցմէ յաւապէս կ'օգտուի:

Այս բարդ եւ դժուար կացութեան մէջ, Ուաշինկթընը կը փորձէ փրկել խաղաղութեան գործընթացը, որուն կարգին են Սուրիա - Իսրայէլ խաղաղութեան բանակցութիւնները:

Արտաքին գործոց նախարար Ուորրըն Քրիսթաֆըր արտակարգ հանդիպումներ կ'ունենայ այլ պաշտօնատարներու հետ՝ արժեւորելու համար կացութիւնը եւ անոր ազդեցութիւնը խաղաղութեան գործընթացին վրայ: Նախարարութեան բանբեր Կլին Տէյվիս յոյս յայտնեց, որ Սուրիա - Իսրայէլ առկախուած բանակցութիւնները վերսկսին:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԱԿՆԵԼԼԻ ԻՍՐԱՅԷԼ ԵՒ ԿԱԶԱ. Կ'ԱՅՑԵԼԷ

ՀՌՈՄ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Սուգաննա Ակնելլի Իսրայէլ եւ Կազա ուղղուեցաւ Երեքշաբթի օր՝ վերահաստատելու համար Եւրոպական Միութեան գօրակցութիւնը՝ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւններուն:

Ակնելլի Թէլ Աւիւի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Էհուտ Պարաքի հետ, իսկ Կազայի մէջ պիտի տեսակցի պաղեստինեան իշխանութեան ղեկավար Եասէր Արաֆաթի հետ:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԳԱՀԻՐԷ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Երեքշաբթի, 5 Մարտ, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս մեկնեցաւ Գահիրէ: Վեհափառ Հայրապետը Գահիրէի մէջ հանդիպում պիտի ունենայ Ղպտի Եկեղեցւոյ հոգեւոր պետ Շենուտա Գ. Պատրիարքին հետ: Իսկ Աղեքսանդրիոյ մէջ, Վեհափառ Հայրապետը պիտի հանդիպի Աղեքսանդրիոյ յոյն պատրիարքին՝ Փարթենիոս Գ.ին:

Այս այցելութեան ընթացքին, Վեհափառ Հայրապետին կ'ընկերանան Գերշ. Տ. Սուրէն արք. Գաբարոյեան, Գերպ. Տ. Սեպուհ Ծ. վրդ. Սարգիսեան եւ Հոգշ. Տ. Վրոյր աբղ. Տէմիրճեան:

Վեհափառ Հայրապետը Անթիլիաս պիտի վերադառնայ Շաբաթ, 9 Մարտին:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ICEBERG
COLLECTION LUNETTES

AGENTS EXCLUSIFS BOKAR TEL 268425 - 582150

ՄԻՆՉ «ՀԱՄԱՍ» ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՅ ԴԱԴՐԵՑՆԵԼ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿՐՆԱՅ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ՆԵՐԽՈՒԺԵԼ

Կ'ԸՍԷ ԷՀՈՒՏ ՊԱՐԱՔ

Իսրայէլի մէջ վերջին տասը օրերուն ընթացքին տեղի ունեցած անձնասպանական գործողութիւնները ընդվզումի եւ բողոքի ալիք բարձրացուցած են Իսրայէլէն ներս եւ դուրս: Իսրայէլեան մամուլը կը պահանջէ դադրեցնել խաղաղութեան գործընթացը՝ ՊԱԿի հետ, մինչ վարչապետ Շիմոն Փերէս կանաչ լոյս կու տայ բանակին՝ որեւէ միջոցառում կիրարկելու՝ արմատախիլ ընելու համար «Համաս»ը:

«Ետիոթ Ահրոնոթ», «Ճերուզալէմ Փոսթ», «Մաարիւ» եւ այլ օրաթերթեր պահանջեցին, որ ՊԱԿի հետ խաղաղութեան գործընթացը կանգ առնէ, որովհետեւ ինքնավարութեան համաձայնագիրը սպաննուեցաւ ահարեկչական արարքներով: Անոնք քննադատեցին նախագահ Պիլ Քլինթընը, որ տակաւին կոչ կ'ուղղէ խաղաղութեան գործընթացին շարունակման:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ «ՀԱՄԱՍ»Ի ԴԷՄ

Իսրայէլի վարչապետ Շիմոն Փերէս, որ պատերազմ յայտարարած է պաղեստինեան իսլամական շարժումին դէմ, Երկուշաբթի օր կանաչ լոյս տուաւ բանակին, որպէսզի յարմար նկատած միջոցառումներով ճնշէ «Համաս»ը եւ յատկապէս անոր «Էզէտտին Քասսամ» զինեալ թեւը, որ կը ծրագրէ անձնասպանական գործողութիւնները:

Թէլ Աւիւի մէջ Երկուշաբթի օրուան պայթումէն քանի մը ժամ ետք, իսրայէլեան ուժերը պաշարեցին եւ փակեցին Եահիա Այաշի եւ անձնասպանական վերջին գործողութիւնները կատարողներուն բնակարանները՝ սպառնալով քանդել զանոնք: Վերջին չորս պայթումները աւելի քան 57 զոհ եւ 150 վիրաւոր պատճառեցին Երուսաղէմի, Աշքելոնի եւ Թէլ Աւիւիմի մէջ:

Փերէս ագատութիւն տուած է բանակին՝ արագ գործելու, որովհետեւ ան մտահոգ է նաեւ Մայիս 29ի իսրայէլեան ընտրութիւններով, գորս կրնայ կորսնցնել, եթէ այս գործողութիւնները շարունակուին:

Իսրայէլեան բանակը պաշարուած պահեց նաեւ պաղեստինեան ինքնավար շրջանները՝ արգիլելով արարներու Իսրայէլ մուտքը:

Արտաքին գործոց նախարարը քայլ մը անդին անցաւ, յայտարարելով, որ Իսրայէլ պատրաստ է արաբական երկիրներ ներխուժել՝ հարուածելու համար «Համաս»ը:

«ՀԱՄԱՍ»ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ

Իսլամական «Համաս» շարժումը երէկ առաջարկեց վերջ տալ յարձակումներուն, եթէ Իսրայէլ խոստանայ, որ պիտի չհակադարձէ վերջին գործողութիւններուն:

«Համաս» գինադուլի առաջարկ մը ներկայացուցած էր նաեւ Երուսաղէմի առաջին պայթումէն ետք, սակայն Իսրայէլ չէր ընդառաջած: Փերէս դիտել տուած էր, որ չի կրնար «ահարեկիչ»ներու գինադուլին ընդառաջել:

«Համաս» կոչ ուղղեց նաեւ «Էզէտտին Քասսամ» թեւին, որպէսզի դադրեցնէ իր յարձակումները Զինեալ թեւը, իր կարգին, հաղորդագրութիւն մը հրապարակեց, նշելով, որ պիտի ենթարկուի քաղաքական ղեկավարութեանը՝ դադրելու համար պիտի տալ յարձակումներուն:

ՊԱԿ ԿԸ ԴԻՄԷ ԽՍՏՈՒԹԵԱՆ

Պաղեստինի նախագահ Եասէր Արաֆաթ ապահովութեան խիստ միջոցառումներ հրահանգեց ինքնավար շրջաններուն մէջ: Պաղեստինեան ոստիկանութիւնը պատրաստ վիճակի մէջ դրուեցաւ, կանխարգիլելու համար հրէական որեւէ հակադարձութիւն պաղեստինեան շրջաններուն դէմ: Պաղեստինեան ապահովութեան ուժերը մեծ թիւերով հաստատուեցան շրջաններու մուտքերուն:

Միւս կողմէ, սակայն, Արաֆաթ դատապարտեց Իսրայէլի կողմէ Կազայի եւ Այսրյորդանանի պաշարումը, դիտել տալով, որ անիկա կը խախտէ ՊԱԿի հետ ստորագրուած խաղաղութեան համաձայնագիրը:

•*ՅՈՐԴԱՆԱՆ երէկ յայտարարեց, որ պայթումները գործադրող պաղեստինցիները իրենց ժողովուրդին շահերուն եւ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան դէմ կը գործեն:*

Վարչապետ Ապտէլ Քարիմ Քասարիթի աւելցուց, որ Յորդանան պատրաստ է Իսրայէլի հետ գործակցելու պայքարելու համար ահարեկչութեան դէմ, շրջան փրկելու համար:

•*ԵԳԻՊՏՈՍ, իր կարգին, դատապարտեց Թէլ Աւիւի անձնասպանական գործողութիւնը, որուն թիրախն է Միջին Արեւելքի խաղաղութեան համար աշխատող ոեւէ մէկը:*

•*ՄԱԿի մօտ Իրանի պատուիրակութիւնը հերքեց, որ ինք դրամական օժանդակութիւն կու տայ, կը գինէ եւ կը մարգէ պաղեստինեան շարժումներ եւ այդ ուղղութեամբ կատարուած Իսրայէլեան յայտարարութիւնները «անպատասխանատու» են:*

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԷ

«Սարսափն ու ահարեկչութիւնը պիտի չյաղթանակեն» յայտարարելով, նախագահ Պիլ Քլինթընը դատապարտեց Իսրայէլի մէջ տեղի ունեցող գործողութիւնները: Ան ըսաւ, որ անոնց ետին կը կանգնին անհաւասարակշիռ եւ ագգայնամոլ ուժեր, որոնք սակայն պէտք չէ խանգարեն Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը:

Քլինթընը կոչ ուղղեց Արաֆաթի, որպէսզի աւելի խիստ միջոցառումներ որդեգրէ արմատականներու դէմ: Ան նաեւ հեռաձայնային հաղորդակցութեան մէջ մտաւ Փերէսի հետ, յաւակցութիւն յայտնելու համար:

•*ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ վարչապետ Ճոն Մէյճըր դատապարտեց Թէլ Աւիւի պայթումը՝ յոյս յայտնելով որ խաղաղութեան գործընթացը շարունակուի:*

•*ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար Պութրոս Ղալի գգուշացուցի կոչ ուղղեց, դիտել տալով որ ծայրայեղական եւ ահարեկչական շարժումները սկսած են ծաւալիլ միջազգային վտանգաւոր ցանցի մը վերածուելով, որուն դէմ պէտք է պայքարիլ:*

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԸԸՆԴՈՒՆԻ

«ՀԸԶՊԱԼԼԱ» ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻ 4 ԶԻՆՈՒՈՐ ԿԸ ՍՊԱՆՆԷ

«Հըզպալլա» երէկ յայտարարեց, որ ինք կրակնգնի Երկուշաբթի գիշեր Հարաւի մէջ կատարուած հակաիսրայէլեան գործողութեան ետին, որուն հետեւանքով 4 իսրայէլացի բանակայիններ (որոնցմէ մէկը՝ սպայ) մահացած էին, իսկ 9ը ուրիշներ՝ վիրաւորուած: Իսրայէլեան բանակի բանբերը, դէպքին շուրջ հաստատուած 10 ժամուան գրաքննութենէ ետք, հաստատեց նոյն տեղեկութիւնները:

Գործողութիւնը տեղի ունեցած է Հուլա - Մարքապա ճամբուն վրայ, երբ ռումբ մը պայթած է իսրայէլեան բանակի հսկիչ մէկ կեդրոնին մօտ: «Հըզպալլա» գործողութիւնը նուիրեց Երկուշաբթի օր Թէլ Աւիւի մէջ անձնասպանական գործողութեան դիմած «Համաս»ի անդամին յիշատակին:

Նախքան Հուլայի գործողութիւնը, երեկոյեան ժամը 7ին, «Իսլամական Յեղափոխական Բանակը» յարձակում մը գործած էր իսրայէլեան սահմանային կեդրոնի մը վրայ եւ պատճառած մէկ վիրաւոր: Պաղեստինեան կազմակերպութիւնը երէկ յայտարարեց, որ Մոշաւ Մարկալիոթի շրջանին մէջ տեղի ունեցած յարձակումը նուիրուած էր «Համաս»ի բոլոր անձնասպաններու յիշատակին:

ՀՊԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑՈՂ ԱԶԳԱՅԻՆՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Լիբանանեան հպատակութեան արժանացող եւ հետեւեալ թիւերը ունեցող ազգայիններէն կը խնդրուի Շաբաթ, 6 Մարտէն մինչեւ Ուրբաթ, 8 Մարտ 1996, առաւօտեան ժամը 9էն 13 ներկայանալ Ազգ. Առաջնորդարանի կից մեր գրասենեակը, ստանալու համար անձնաթուղթի պատճէնի ստանձնումի փաստաթուղթերը.

332, 1154, 1879, 2457, 2545, 2741, 2778:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻՆ ԶԻՋԵԼՈՒ ՄԷՋ ՉԱՓԱՉԱՆՑԵՑԻՆՔ

Կ'ԸՍԷ ՓՐԻՄԱՔՈՎ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Եւգենի Փրիմաքովի համաձայն, Ռուսիա սահմանազանցութեան գացած է, իր նախկին թշնամիներուն՝ Արեւմուտքին հետ բարեկամական կապերու մշակման համբուն վրայ:

«Որոշ հանգրուանի մը, ըրինք ինչ որ կարելի էր, մեր կապերը բարելաւելու համար (Արեւմուտքի հետ), բայց կ'երեւի շատ յառաջ գացած ենք», ըսաւ Փրիմաքով, որ Յունուարին փոխարինեց Արեւմուտքին հետ կապերու սերտացման մէջ գլխաւոր դերակատար Անտրէ Քոզիրեւը:

Եւգենի Փրիմաքով կ'ըսէ, որ իր առաքելութիւնը պիտի ըլլայ վերականգնել Ռուսիոյ միջազգային նզոր դերը, որ նսեմացած է Խորհրդային Միութեան փլուզումէն ետք:

ՔՐԻՍԹԱՖԸՐ «ԿԱՆԱՉ ԼՈՅՍ» ԿՈՒ ՏԱՅ ԻՍՐԱՅԷԼԻ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ուաշինկթըն Երեքշաբթի օր «կանաչ լոյս» բացաւ իսրայէլեան որեւէ գործողութեան առջեւ, որ կը նպատակադրէ հակադարձել «Համաս»ի ռմբահարումներուն:

Ուորրն Քրիսթաֆըր յայտարարեց, որ ամերիկեան կառավարութիւնը կօրավիգ պիտի կանգնի «Իսրայէլեան որեւէ արարքի», որ պիտի կատարուի ռմբահարումներուն իբրեւ հակադարձութիւն: Ան չըսաւ, որ Իսրայէլի կողմէ ինչպիսի՞ քայլեր կրնան չափազանցութիւն սեպուիլ:

•*ՆԱԽԱԳԱՀ Քլինթընն արդիական կազմածներ դրկած է Իսրայէլ, յարուած ռումբերը փնտուելու կարողութեամբ:*

ՀԵՊՐՈՆԻ ՊԱՐՊՈՒՄԸ՝ ՊԱԿի ՈՒԽՏԻՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՔ

Կ'ԸՍԷ ՓԵՐԷՍ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իսրայէլ Երեքշաբթի օր նոր նախապայման մը դրաւ Հեպրոնի շրջանէն իր ուժերուն ամբողջական հեռացման համար:

Վարչապետ Շիմոն Փերէս յայտարարեց, որ պաղեստինեան ինքնավար գօտիի վերջին 7 քաղաքներէն իր ուժերը քաշելու համար, Իսրայէլ կը պահանջէ, որ ՊԱԿը փոփոխութեան ենթարկէ իր 1964ի ուխտը եւ ջնջէ Իսրայէլի կործանման ծանօթ յօդուածը:

Փերէս նախապէս ըսած էր, որ վերջին ռմբահարումները պատճառ պիտի դառնան իսրայէլեան ուժերու հեռացման ուշացումին, սակայն Երեքշաբթի օր, ան առաջին անգամ ըլլալով յստակօրէն ըսաւ, որ հեռացումը կապուած է ՊԱԿի ուխտին փոփոխութեան:

ՊԱԿ - Իսրայէլ համաձայնագիրին հիմամբ, իսրայէլեան ուժերը պէտք է Հեպրոնի շրջանը պարպած ըլլան մինչեւ 28 Մարտ:

Նշենք, որ իսրայէլեան ուժերը Երեքշաբթի օր պաշարեցին Հեպրոնի համայնարանը եւ խուզարկութեան ենթարկեցին իսլամական տասնեակ մը հաստատութիւններ ու հիմնարկներ:

ՃԱՓՈՆԷՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Սուրիոյ պաշտպանութեան նախարար գօր. Մուսթաֆա Թլաս երէկ ընդունեց այցելութիւնը ճապոնական զինուորական պատուիրակութեան մը, որ եւօրեայ այցելութեան մը համար Դամասկոս հասած էր Երկուշաբթի օր:

Խորհրդակցութիւնները ընդգրկեցին Սուրիա - Ճապոն կապերուն զարգացումն ու Կոյանի մէջ Ճապոնի խաղաղարար ուժերու վիճակը: Մանօթ է, որ Ճապոն այս տարեսկիզբին միացաւ Կոյանի խաղաղարար ուժերուն:

ԽԱՏՏԱՄ ԱԼԺԷ ԱՅՑԵԼԵՑ

Սուրիոյ փոխ նախագահ Ապտէլ Հալիմ Խատտամ Երեքշաբթի օր Այժէ այցելեց եւ տեսակցութիւն ունեցաւ նախագահ Լիամին Զերուալի հետ:

Խորհրդակցութեան նիւթ եղան Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը եւ արարական երկիրներու միջեւ յարաբերութեանց բնականոնացման հարցը: Խատտամ նախագահ Ասատէն նամակ մը փոխանցեց Այճերիոյ նախագահին:

(ՍԱՆԱ. ՌԷՈԹԸՐ)

ՍՈՒՐԻԱ - ԲՐԻՏԱՆԻԱ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Սուրիոյ խորհրդարանի նախագահ Ապտէլ Քատէր Քատտուրա երէկ ընդունեց Բրիտանիոյ խորհրդարանը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը, որուն հետ քննարկեց երկու խորհրդարաններուն միջեւ գործակցութեան միջոցները:

• Պատուիրակութիւնը այցելութիւն մը տուաւ Քոնեթրա եւ ականատես եղաւ իսրայէլեան յարձակումին հետեւանքով քանդումներուն: Պատուիրակութեան պետը, Ռոպրրթ Հիքս ծառ մը տնկեց Քոնեթրայի մէկ պարտէզին մէջ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՐՏԻ ԱՒԱՐՏԸ

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԻ ԵՒ ՑՈՅՑԵՐՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿԸ՝ ՈՐԴԵԳՐՈՒԱԾ

Աշխատաւորական Համադաշնակցութեան Գործադիր Խորհուրդը երէկ որդեգրեց քանի մը օր առաջ քարտուղարութեան յղած առաջարկը եւ որոշեց նախքան Մարտ ամսուան աւարտը դիմել երկօրեայ գործադուլի եւ ցոյցերու, եթէ կառավարութիւնը նշուած պայմանաժամի ընթացքին փոփոխութեան չենթարկէ աշխատաւորական պահանջներու վերաբերեալ իր կեցուածքը:

Գործադիր Խորհուրդի որոշումները տրուեցան Իլիաս Ասպու Ռըզքի նախագահութեամբ երէկ տեղի ունեցած նիստին ընթացքին:

Խորհուրդը յայտարարեց, որ ցոյցերը վերստին արտօնելու պահանջը «անսակարկելի է» եւ Համադաշնակցութիւնը մինչեւ վերջ պիտի պայքարի սահմանադրական իրաւունքներու վերահաստատման համար: Սենտիքալական դեկավարները կոչ ուղղեցին կառավարութեան, կարելի արագութեամբ չնչելու բանակի դերակատարութեան վերաբերեալ տրուած որոշումը եւ վերահաստատեցին ընկերային տագնապը երկխօսութեամբ լուծելու իրենց պատրաստակամութիւնը: Համադաշնակցութիւնը շեշտեց սակայն, որ երկխօսութեան շարունակութիւնը կախեալ է կառավարութեան կողմէ աշխատաւորական պահանջներուն հանդէպ կեցուածքի փոփոխութենէն:

Նշենք, որ Համադաշնակցութեան դեկավարները Երկուշաբթի օր յայտարարած էին, որ աշխատանքի նախարար Ասատ Հըրտանի հետ բանակցութիւնները որեւէ յառաջդիմութեան չէին յանգած աշխատաւորական պահանջներու իրականացման ուղղութեամբ:

Միւս կողմէ, «Ռէօթըր»ի մեկնաբանը նկատել տուաւ, որ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի Երկուշաբթի օր կատարած յայտարարութիւնը ցոյց կու տայ, որ ընկերային պահանջներու հանդէպ կառավարութեան դիրքորոշումը կրնայ փոփոխութիւն կրել մօտ ատենէն: Հարիրի յայտարարած էր, որ ստեղծուած տագնապի լոյսին տակ, թէ՛ իշխանութիւնները եւ թէ ընդդիմադիրները պէտք է վերատեսութեան ենթարկեն իրենց ծրագիրները:

ՊԸՇԱՐԱ՝ ՀԱՄԱԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐԻ ՈՒՂՂՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Աշխատաւորական Սենտիքաներու Ազգային Համախմբումի դեկավարները՝ Անթուան Պըշարայի գլխաւորութեամբ, երէկ այցելեցին Նախագահ Իլիաս Հրահաւիի եւ խորհրդարանի Նախագահ Նեպիհ Պըրրիի եւ անոնց հետ խորհրդակցեցան ընկերային տագնապը լուծելու միջոցներուն շուրջ:

Պըշարա յայտարարեց, որ Համախմբումը կողմնակից է պատասխանատու եւ լուրջ երկխօսութեան՝ ի խնդիր աշխատաւորական պահանջներու իրականացման: Ան պահանջեց, որ Համախմբումի ներկայացուցիչները մաս կազմեն սենտիքայական - կառավարական խառն յանձնախումբերուն, դիտել տալով, որ Համախմբումը կը ներկայացնէ աշխատաւորական սենտիքներու մեծամասնութիւնը:

Պըշարա ըսաւ, որ Աշխատաւորական Համադաշնակցութեան քայլերը վնասակար են ազգային միասնականութեան եւ քաղաքացիական ապահովութեան համար եւ կը հետապնդեն քաղաքական նպատակներ: Ան յայտնեց, որ Նեպիհ Պըրրիի ափսոսանք արտայայտած է աշխատաւորական շարժումի երկփեղկուածութեան համար եւ շեշտած, որ շարժումի միասնականութիւնը ազգային անհրաժեշտութիւն մըն է, որուն ի խնդիր ինք պատրաստ է ամէն ջանք ի գործ դնելու:

• *ՍՍԵՆՏԻՔԱՆԵՐՈՒ Համախմբումի Հարաւի բաժանմունքի նախագահ Ուալիտ Ժուէյտի, աշխատանքի նախարար Ասատ Հըրտանի հետ տեսակցութենէ մը ետք յայտարարեց, որ Համախմբումը դէմ է Աշխատաւորական Համադաշնակցութեան «վայրենի պահանջներուն», որոնք անտրամաբանական են եւ վնասակար՝ աշխատաւորական շահերուն համար:*

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ԿՐԵՆ ՁԵՒԱԿԱՆ ԲՆՈՅԹ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՊՈՒԷՅԶ

Արտաքին գործոց Նախարար Ֆարէս Պուէյզ երէկ յոյս յայտնեց, որ Իսրայէլի մէջ տեղի ունեցած անձնասպանական գործողութիւնները պատճառ պիտի չըլլան, որ Իսրայէլեան ծայրայեղական հոսանքները իրականացնեն խաղաղութեան գործընթացը ձախողութեան մատնելու իրենց ծրագիրը:

Պուէյզ ըսաւ, որ փոխանակ «Համաս»ի գործողութիւններուն վայրագութեամբ պատասխանելու, Իսրայէլացի դեկավարները պէտք է յաւելեալ լրջութեամբ փարին խաղաղութեան ընտրանքին եւ ամէն ճիգ թափեն՝ անելի չմատնելու համար Սուրիոյ հետ սկսած բանակցութիւնները:

Պուէյզ յայտարարեց, որ Իսրայէլեան ընտրութիւններու թուականի հրապարակումէն ետք, Իսրայէլ - Սուրիական բանակցութիւնները դարձած էին ինքնանպատակ եւ կը կրէին ձեւական բնոյթ, որովհետեւ Իսրայէլեան կողմը կը խուսափէր վճռական պատասխաններ տալէ արծարծուող հարցերուն:

Անդրադառնալով Թրմրեցուցիչի դէմ պայքարին մէջ Լիբանանի դերակատարութեան տրուած Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց Նախարարութեան գնահատականին, Պուէյզ ըսաւ, որ անիկա անարդար է, որովհետեւ կ'անտեսէ այս մարդին մէջ Լիբանանի արձանագրած ակնյայտ յաջողութիւնները: Ուշադրութիւն անցեալ շաբաթ «ոչ-բաւարար» որակած էր Լիբանանի իշխանութիւններու հակաթմրեցուցիչ պայքարը:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԾԻՐԻՆ ՄԷՋ

ՆԱԽԱՐԱՐ ՄԵԹՐ ՇԱՀԷ ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ ՔՈՒԷՅԹ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ

Լիբանանի մէջ Քուէյթի դեսպան Ապտէլ Ռազզաք Քանտարի երէկ այցելեց ճարտարարուեստի եւ քարիւղի նախարար մեթր Շահէ Պարսումեանի եւ անոր փոխանցեց Քուէյթ այցելութեան նիրաւէր մը: Հաղորդուեցաւ, որ մեթր Շ. Պարսումեան ընդունած է նիրաւէրը, իսկ այցելութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ապրիլին:

Քանտարի յայտարարեց, որ նախարարին այցելութիւնը նոր թափ պիտի տայ ճարտարարուեստի եւ քարիւղի մարզերուն մէջ երկու երկիրներուն միջեւ գործակցութեան: Ան վստահեցուց, որ Քուէյթ եւ Լիբանան պիտի շարունակեն գործակցիլ, ի խնդիր պատերազմի հետեւանքով մեծապէս տուժած երկու երկիրներու վերականգնումին:

ԴԺԳՈՀՈՒԹԻՒՆ՝ «ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ» ՅԵՏԱՁԳՈՒՄԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՊԸՐՐԻ ԵՒ 12 ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐ ՈՒՇԱՑՈՒՄՈՎ ՄԵԿՆԵՑԱՆ ՊՐԱՋԻԼԻԱ

Խորհրդարանի Նախագահ Նեպիհ Պըրրի երէկ մեկնեցաւ Պրազիլիա, Նախագահելու համար լիբանանեան ծագումով խորհրդարանականներու երկրորդ համագումարին, որ տեղի պիտի ունենայ 7էն 8 Մարտին: Պըրրիի կ'ընկերանար երեսփոխանական բազմանդամ պատուիրակութիւն մը, խորհրդարանի փոխ Նախագահ Էլի Ֆըրզլիի եւ 11 երեսփոխաններու մասնակցութեամբ: Լիբանանեան պատուիրակութեան Պրազիլիա այցելութիւնը պիտի տեւէ մինչեւ 15 Մարտ:

Պատուիրակութեան Պէյրութէն մեկնումը յատկանշուեցաւ օդակայանին մէջ պատահած միջադէպով մը, որ առիթ տուաւ դժգոհութիւններու: Արդարեւ, երբ պատուիրակութեան անդամները առաւօտեան ժամը 8.30ին արդէն իսկ կը գտնուէին օդակայան, «Միտըլ Իսթ» ընկերութեան պաշտօնեաներէն մէկը իմացուց ճամբորդներուն, որ «Պոյինկ 747»ով կատարուելիք թռիչքը յետաձգուած է 2-2.30 ժամով, փոխանակ նախատեսուած ժամուն (ժամը 10): Պաշտօնեան ըսած է, որ յետաձգումի պատճառը օդանաւի թերութիւնք խանգարում մըն է:

Ընդհանուր դժգոհութեան մթնոլորտի մը մէջ, երեսփոխանները տեղեակ պահած են Պըրրին՝ յետաձգումէն, իսկ անոնցմէ ոմանք վերադարձած են իրենց գրասենեակները կամ բնակարանները:

Շուրջ 45 վայրկեան ետք, «Միտըլ Իսթ»ի պաշտօնեաները սկսած են «փնտռել» երեսփոխանները, իմաց տալու համար, որ թռիչքը տեղի պիտի ունենայ ժամը 11ին:

Օդակայան վերադարձի ճամբուն վրայ, պատուիրակութեան կարգ մը անդամներու ինքնաշարժները մնացին խճողումի մէջ, գոր որակեցին «կասկածելի» եւ որուն պատճառով, թռիչքը ուշացաւ 5-10 վայրկեան եւս:

Ժամանելով օդակայան, Պըրրի դժգոհութիւն արտայայտեց պատահածին համար:

Նշենք, որ «անհամութիւնները» չաւարտեցան օդակայանին մէջ: Բարձրանալով օդանաւ, կարգ մը երեսփոխաններ նշմարեցին, որ իրենց նստատեղերը առաջին կարգէն փոխադրուած են «գործարարներու կարգ»: Սակայն անոնք դժգոհելու ժամանակ չունեցան, որովհետեւ յայտնի դարձաւ, որ այդ փոփոխութեան պատճառը այն է, որ «առաջին կարգ»ի նստարանները տրուած են այն երեսփոխաններու կիներուն, որոնք ցանկութիւն ունեցած են ընկերանալու իրենց ամուսիններուն՝ դէպի Պրազիլիա:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

•*ՎԱՐՉԱՊԵՏ Ռաֆիք Հարիրի երէկ տեսակցութիւններ ունեցաւ նախարարներ Ժոմպլաթի եւ Ապու Համտանի հետ, քննարկելով ընդհանուր եւ ընկերային հարցեր:*

•*ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՈՒԹԵԱՆ Նախարար Նիքոլա Ֆաթթուշ երէկ Պէյրութ վերադարձաւ Իտալիայէն, ուր Միլանոյի մէջ ներկայ եղած էր գրօսաշրջիկական սակարանային փառատօնի մը: Լիբանան կը մասնակցի այդ փառատօնին: Ֆաթթուշ այս առիթով տեսակցութիւններ ունեցած էր իտալացի կարգ մը պատասխանատուներու հետ:*

•*ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ դեսպան Հարոյտ Քոլ երէկ այցելութիւններ տուաւ Սապրայի եւ Էշրեֆիէի այն դարմանատուները, որոնք կը գործեն Եւրոպական Համայնքին հովանիին տակ:*

•*ՏԻՐԶԻՆԵՐՈՒ համայնքապետի փոխանորդ շէյխ Պահժաթ Ղէյս երէկ ողջունեց շրջագայութեան արգիլման բանակին ողջունեց շրջագայութեան արգիլման բանակի անցեալ Հինգշաբթիի որոշումը, ըսելով, որ անիկա առիթ տուաւ որ կացութիւնը խաղաղի:*

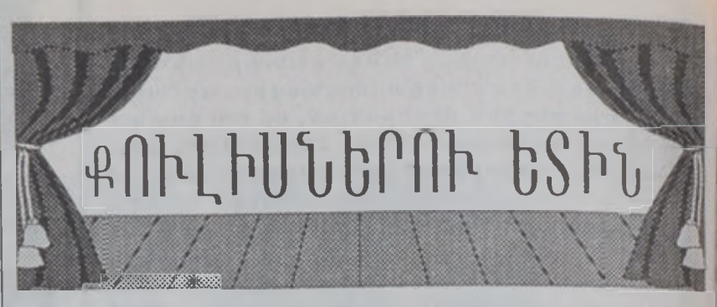

•*ԻՐԱՋԵԿ ադրիւրներ յայտնեցին, թէ ամերիկեան դեսպանատան գինուորական կցորդին վերջերս Սայտա այցելութիւնը միայն գրօսաշրջիկութեան համար չէր, ինչպէս որ յայտարարուած էր: Ան չէ այցելած հնագիտական - գրօսաշրջիկային վայրերը, այլ պարզապէս այցելած է Քֆար Ֆայուսի շրջանը, առանց յայտարարութիւն կատարելու այս մասին:*

•*ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ բարձրաստիճան պատասխանատուի մը կիներ վերջերս յաճախակի այցելութիւններ կու տայ Հարաւ, յատկապէս Նապաթիէի գիւղերը, նուէրներ ցրուելով այդ գիւղերու աշակերտներուն: Վերջին «շրջապտոյտ»ին բաժնուած նուէրներու թիւը հասած է 3000ի: Հարաւի իրական ադրիւրներ հարցականներ կը դնեն կնոջ կատարած այցելութեանց ընտրական (Նապաթիէի շրջանէն) ակնկալութեանց գծով:*

•*ՓԻԵՌ Ամին Ժրմայէլ քուլիսային աշխատանք կը տանի, բարձրացնելու համար իր տարիքը, որպէսզի կարենայ Մեթնի շրջանէն երեսփոխանական թեկնածու ներկայանալ:*

•*ՔԵՍՐՈՒԱՆԻ շրջանէն երեսփոխանական ընտրութեանց ներկայացողներու թիւը հետզհետէ կը բարձրանայ: Միայն խագէն կերդաստանէն արդէն իսկ ներկայացած են 7 թեկնածուներ:*

«ՊԻԼԱՏ»

•*ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ առողջապահական յանձնախումբը պիտի քննարկէ վարչապետ Հարիրիի տուած այն մեկնաբանութիւնը, թէ ձայնասփիւռի միջակ ալիքի վրայ սփռումները կ'ազդեն քաղաքացիներու ջղային դրութեան վրայ: Միջակ ալիքի վրայ գործող ձայնասփիւռի կայաններու փակման «պատճառ» եղող այս տեսութիւնը պիտի քննարկուի նաեւ կառավարութեան կողմէ, յատկապէս այս գծով կազմուելիք առողջապահական յանձնախումբին կողմէ, որ այս մասին յատուկ տեղեկագիր մը պիտի պատրաստէ, որուն լոյսին տակ պիտի վճռուի վարչապետին տուած յիշեալ որոշումին (ու մեկնաբանութեան) ճակատագիրը:*

•*ՆԱԽԱՐԱՐ Ֆուատ Սինիորայի երեւմտական նախարարի հանգամանքով (վասն վարչապետ Հարիրիի կատարած սստորագրութիւններու Պետական Գերագոյն Խորհուրդին կողմէ չեղեալ նկատուելէ ետք, Նախարարը Սինիորայի պաշտօնական հանգամանքը կիսովին նուազած է ու դարձած՝ «կէս նախարար»:*

«ՔԻՖԱՀ ԱՐԱՊԻԱ»

•*ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ պատասխանատու մը Պէյրութ եւ Դամասկոսի «ճամբու կիսուն» տեսակցած է լիբանանցի պատասխանատուներու հետ, ինչ որ իր ազդեցութիւնը պիտի ունենայ լիբանանեան տագնապին վրայ: Տեսակցութեան արդիւնքները աւելի պիտի յստականան ու յանգին ակնկալուող լուծումներուն՝ յառաջիկայ մէկ-երկու ամիսներուն:*

«ՏԻԱՐ»

•*ՇՇՈՒԿՆԵՐ շրջան կ'ընեն, որ էլեկտրականութեան կայաններու մէջ դիտումնաւոր խանգարումներ կը կատարուին: Էլեկտրականութեան Ընկերութիւնը ցարդ ոչ մէկ հաղորդագրութիւն հրապարակեց յստակացնելու համար վերջերս էլեկտրականութեան հոսանքի յաճախակի ընդհատումներու պատճառը:*

«ՍԱՖԻՐ»

•*ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ եւ Աշխատաւորական Համադաշնակցութեան միջեւ տաք տիալոկին լոյսին տակ, կարգ մը մեծ ընկերութիւններ առայժմ դադրեցուցած են նոր պաշտօնեաներու անդամակցութիւնը:*

•*ՄԱՆՕԹ մարմին մը կը մտադրէ կարգ մը երեսփոխաններ ու նախարարներ մղել առաջարկելու, որ Լիբանանի մեծ ծրագիրներէն մէկը կրէ իր անունը:*

•*ՆԱԽԱՐԱՐԻ մը կարծիքով, կը նախատեսուի որ յառաջիկայ շաբաթ վերսկսի տաքրանավճար, կառավարութեան եւ Աշխատաւորական Համադաշնակցութեան միջեւ:*

«ԱՆՈՒԱՐ»

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Լիա Երեւանեանի մահուան առիթով,
Տէր եւ տիկին Գէորգ Պոսնոյեան 50.000 լ.ո.
•Երուանդ Տեմիրճեանի մահուան առիթով,
Ընկեր մը 100.000 լ.ո.

«ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ» ԿԵԴՐՈՆԻ ՖՈՆՏԻՆ

•Լիա Երեւանեանի մահուան առիթով,
Տէր եւ տիկին Մեթր Ժաք Զուիատարեան 100.000 լ.ո.
Տէր եւ տիկին Անդրանիկ Քէօրքիւնեան 100.000 լ.ո.
•Երուանդ Տեմիրճեանի մահուան առիթով,
Տէր եւ տիկին Սարգիս Կիրակոսեան 25.000 լ.ո.

ԼԻԲԱՆԱՆ ԻՐ ԳԵՐԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿՐՆԱՅ ՎԵՐԱՏԻՐԱՆԱԼ ՄԻԱՅՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՊՈՆՉ

Լիբանանի մէջ դիւանագիտական ծառայութեան կոչուելուն առիթով, Միացեալ Նահանգներու նոր դեսպան Ռիչըրտ Ճոնկ երէկ այցելեց վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի եւ անոր հետ ունեցաւ ծանօթացման հանդիպում մը:

Ճոնկ յայտարարեց, որ Իսրայէլի մէջ վայրագութեան դէպքերու շարունակումը միջազգային ընտանիքին ուշադրութիւնը հեռացուցած է կարեւորագոյն հարցէն՝ խաղաղութեան բանակցութիւններէն եւ աւելցուց, որ Իսրայէլ-սուրիական գիծի վրայ նախատեսուող յառաջընթացէն ետք, Միացեալ Նահանգներ կը յուսային, որ շարժման մէջ մտնէ նաեւ Իսրայէլ-Լիբանանեան ուղղութիւնը:

Ճոնկ ըսաւ, որ Հարաւի մթնոլորտին ջերմացումը կապ չունի Իսրայէլ-սուրիական բանակցութիւններու առկախումին հետ, շեշտելով, որ Լիբանան իր կերիշխանութեան եւ կայունութեան կրնայ վերատիրանալ միայն բանակցութիւններու ճամբով:

Ճոնկ ըսաւ, որ «Համաս»ի անձնասպանական գործողութիւնները աւելի պաղեստինցի ժողովուրդին դէմ ուղղուած են, քան Իսրայէլի, դիտել տալով, որ անոնց պատճառով, խաղաղութեան գործընթացը կ'ենթարկուի ծանր հարուածներու:

•*ՎԱՐՉԱՊԵՏ Հարիրի երէկ ընդունեց այցելութիւնը նաեւ Թուրքիոյ դեսպան Օրհան Աղայի եւ անոր հետ խորհրդակցեցաւ երկկողմ յարաբերութիւններու շուրջ:*

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Վարդիվառ Օգումուշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Նահապետ Օգումուշեան
Տէր եւ տիկին Մանուկ Աշրգեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սահակ Սարգիսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Պապիկեան եւ գաւակունք
Տիկին Ագատուհի Թորոսեան
Տիկին Լուսին Փօլատեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր եւ հարազատին՝

ՊԱՅՇԱՌ ՕԳՈՒՄՈՒՇԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 5 Մարտ 1996, երեկոյեան ժամը 8ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան, իր բնակարանին մէջ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Չորեքշաբթի, 6 Մարտ, ժամը 15.00ին, Նոր Ատանա Թաղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

•*Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:*

Հ. Յ. Դ. Լ. Ե. Մ. Հ. Յ. Դ. Լ. Ե. Մ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՁԵՌՆԱՐԿ

Տեղի կ'ունենայ Չորեքշաբթի, 6 Մարտ 1996, երեկոյեան ժամը 7.30ին, Յակոբ Տէր Մելքոնեան թատերասրահին մէջ:

•*Վիտէօ* – երիկի ցուցադրութիւն:
•Գեղարուեստական յայտագիր:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

ԸՆԿ. ԽԱՉԻԿ ՊԱՍՄԱՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Անարգ ոճիրի մը հետեւանքով մեզմէ յաւէտ բաժնուեցաւ պարտաճանաչ ու արի դաշնակցական ընկեր մը, որ իր կեանքին ամբողջ տեւողութեան դաշնակցական կարգապահ ընկեր մը ըլլալուն արդար փառասիրութեամբ ապրեցաւ: Փառասիրութիւն մը սակայն, որ ոչ մէկ պոռոտ ու ցուցամոլ շեշտ ունէր, այլ ընդհակառակն, կ'ամբողջնար կարծես, երբ իրեն կը հանդիպէինք իր պատասխանատուութեան յանձնուած կեդրոնին մէջ եւ իր ու իր տղոց արթուն կեցուածքին շուրջ խօսք կը բանայինք:

Լիբանանը արեան ու աւերածութեան կրկէսի վերածած փոթորիկի առաջին օրէն մինչեւ իր եղերական ու դաւադիր մահը, ընկ. Խաչիկ Պասմաճեան մնաց պատնէշի վրայ քաջ ու արթուն պահակի գիտակից անձնազոհութեամբ եւ այն օրերուն, երբ «տիտղոսաւոր» շատ մը «հերոս»ներ խոյս կու տային Լիբանանէն, համեստ ու հաւատաւոր Խաչիկն էր, բոլոր Խաչիկներն էին, որ տեր կանգնեցան իրենց ժողովուրդին տիւ ու գիշեր, ձմրան ցուրտին ու անձրեւին, ամրան տաքին ու փոշիներուն մէջ, եւ յաջողեցան շատ մը վտանգներէ ու փորձանքներէ հեռու պահել մեր ժողովուրդը: Մնացին պատնէշի վրայ, առանց փողի ու թմբուկի, առանց պահանջի ու վարձատրութեան, գոհանալով միայն պարտականութիւնը լաւագոյնս կատարող մարդու հոգեկան արդար բաւարարութեամբ, ճիշդ այնպէս, ինչպէս սորվեցուցած էր իրենց անձնուրացներու մեծ կազմակերպութիւնը՝ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը:

Ընկ. Խաչիկ Պասմաճեան իր «տղոց» իմբապետը չէր միայն, իրեն յանձնուած շրջանի հայութեան ապահովութեան հսկող պատասխանատու գլխաւորը չէր միայն, այլեւ խնամատար մեծ եղբայրն էր իր ընկերներուն եւ ժողովուրդին բազում կարիքներուն գոհացում տալու համար մնայուն ճիգի մէջ գտնուող հոգածու եւ խրախուսիչ ներկայութիւնն էր միշտ: Ուշ գիշերին, երբ ռումբերու որոտումը սաստկանար, երբ բազմապիսի զենքերը միաձուագ ու խժալուր աղմկէին, գիտէինք ամենքս, գիտեր ժողովուրդը մա նաւանդ, որ հոն, մութին մէջ, իրենց դիրքերուն ետին, Խաչիկները արթուն են եւ պատրաստ, ամենվայրկեան հասնելու հոն, ուր օգնութեան կարիք կար:

Այսպէս դաստիարակուած էր ընկ. Խաչիկ Պասմաճեան, Հ. Յ. Դ. Պատանեկան Միութեան, ապա՝ կուսակցական շարքերուն մէջ, ուր կազմաւորուած էին իր դաշնակցականի նկարագիրն ու մարտական ընդունակութիւնները:

Մոլեռանդ հաւատացեալն էր իր կազմակերպութեան, որուն առօրեան կ'ապրէր ամբողջական լարումով եւ հոգեկան ուժգնութեամբ: Անցեալի մեր մարտական դէմքերը պաշտամունքի արժանի սուրբեր էին իրեն համար, եւ անոնց ուղիով ընթանալու երազը մղիչ ուժն էր իր բոլոր քայլերուն:

Գերեզմանին անջրպետը Խաչիկը չի կրնար բաժնել իր բոլոր ընկերներէն, իր տղոցմէ, իր հարազատներէն, որովհետեւ Խաչիկները կարելի չէ սպաննել, Խաչիկները կ'ապրին միշտ...:

ԸՆԿԵՐ ՄԸ

ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ՝ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՌԱՊԸՐԹ ՏՈԼԻ

Միացեալ Նահանգներու Հիւսիսային նահանգի Թենասի շրջանի Հայ Դատի յանձնախումբը հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը եւ իր զօրակցութիւնը յայտնեց հանրապետական ծերակուտական Ռապրրթ Տոլի նախագահական թեկնածութեան:

Յանձնախումբի բանիր նէտ Գալուստեան յայտնեց, որ յանձնախումբը զօրավիգ կը կանգնի Ռապրրթ Տոլի, որովհետեւ ան ծերակոյտին մէջ միշտ աշխատասէր տարած է ի նպաստ հայկական հարցերու, ինչպէս՝ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման եւ Հայաստանի օժանդակութեան առաքման:

ՃԱՓՈՆԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԵՐԵՒԱՆ ԺԱՄԱՆԵՑ

Երեւան ժամանեց Մոսկուայի մօտ Ճափոնի դեսպան Ուաթանապէ, 25 հոգինոց պատուիրակութեամբ մը՝ մեծամասնութեամբ գործարարներ:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վահան Փափագեանի տուեալներով, այս այցելութեան մասին աւելի քան ամիս մը առաջ համաձայնութիւն գոյացած էր:

Ճափոնցի գործարարներու շարքին են տնային սարքեր արտադրող հուչակաւոր գործարաններու պատասխանատուներ:

Փափագեանի համոզումով, ճափոնցիներուն հետ «անպայման» կարելի է որոշ պայմանագիրներ կնքել:

ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ 48 ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՀԻՄՆԱՐԿ

Վերջերս Հայաստանի մէջ գործող ոչ պետական բարձրագոյն ուսման հաստատութիւններուն եւ Բոլիւնիներուն թիւը հասած է 48ի: Բարձրագոյն ուսման հաստատութիւններէն են՝ կիրառական արուեստի «Ռուսլին» եւ Յակոբ Մանանչեանի անուան հիմնարկները, Գիւմրիի Տրնիկոր Մանանչեանի անուան մանկավարժական, Վանաձորի Մխիթար Սեբաստացիի անուան գիւղատնտեսական, Արմաւիրի եւ Մեծամօրի համալսարանները:

Արտօնագիրներու եւ վաւերացումներու բաժնի աշխատակից Վաղարշակ Խաչատրեան յայտնեց, որ վերջին խստակից Վաղարշակ Խաչատրեան յայտնեց, որ վերջին ամիսներուն արագացած է ոչ պետական բարձրագոյն ուսման հաստատութիւններու արտօնագրման գործընթացը:

ՊԷՏՔ Է ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ՍՈՒՐԲ ԹԱԴԷՆ 1700ԱՄԵԱԿԷՆ ԱՌԱՔ

Պարսկաստանի հիւսիսարեւմտեան շրջանը գրտնուող Ատրպատականի Հայոց պատմական թեմը հարուստ է եկեղեցիներով: Արդարեւ, Թաւրիզի, Խոյի, Սալմաստի, Ուրմիոյ, Մակուի եւ Արտագի շրջաններուն մէջ կը գտնուին աւելի քան հարիւր սրբատեղիներ, վանքեր, մատուռներ ու եկեղեցիներ, որոնք պերճախօս վկայութիւնն են Հայ ժողովուրդի հարազատ ոգիին, ստեղծագործ հանճարին ու խորունկ հաւատքին: Անոնք նաեւ եգակի գոհարներ են հայ ճարտարապետութեան:

Անցնող դարերու ընթացքին ի՛նչ գոհողութեամբ կանգնեցան անոնք, եւ ի՛նչ գոհողութեամբ մնացին կանգուն պատմութեան փոթորիկներուն, բնութեան աւերներուն ու թշնամիներու քանդումներուն դիմաց: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը կենդանի պատմութիւն մըն է, տեսակ մը մանրանկարը հայոց պատմութեան: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը քարէ պատարագ մըն է՝ դարերու աղօթքն ու հաւատքը իր մէջ խտացուցած: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը անյուելի գանձակատուն մըն է՝ քսան դարերու մէջ արմատացած ու քսան դարերու սրբութեամբ ու նահատակութեամբ պայծառակերպուած հայ քրիստոնէութեան:

Եկեղեցին մեր ժողովուրդին համար քար ու սիւն, կամար ու գմբէթ չէ: Եկեղեցին մեր ժողովուրդին համայնական կեա՛նքն է՝ դարերէն եկող ու դարերո՛ւն գացող: Ա՛յս հաւատքով չինուեցան մեր եկեղեցիները: Ա՛յս հաւատքով վերաշինուեցան ու պահուեցան մեր եկեղեցիները: Իր քանդուած տունէն առաջ մեր ժողովուրդը Աստուծո՛յ տունը չինեց, այլ խօսքով՝ իր ճշմարիտ ու յաւիտենական տունը, անոր խառնելով իր սէրն ու հաւատքը, իր աղօթքն ու խունկը:

Ատրպատականի պատմական եկեղեցիներու մէջ տակաւին կան վերաշինութեան կարօտ եկեղեցիներ: Այդ եկեղեցիներուն վերաշինութիւնը Մենք կը նկատենք հրամայական պահանջ ու համագգային պարտաւորութիւն, որովհետեւ անոնք մեր հոգեւոր ու մշակութային ժառանգութեան անկորնչելի հարստութիւնը կը կազմեն եւ իրը այդպիսին կը պատկանին ամբո՛ղջ հայութեան: Հետեւաբար, չե՛ն կրելի անտարբեր մնալ համագգային այս պարտաւորութեան դիմաց: Չե՛ կարելի լքել այդ վանքերն ու եկեղեցիները կիսաւեր վիճակին մէջ: Չե՛ կարելի ընդունիլ որ օտարներ գրաւին անոնց վերաշինութեամբ: Ճի՛շդ է, այսօր մեր ժողովուրդը չա՛տ աւելի կարեւոր ու անյետաձգելի կարիքներ ու առաջնահերթութիւններ ունի: Եւ հետեւաբար, հսկայ ծախսեր ենթադրող վերոյիշեալ նախաձեռնութիւնը այս հանգրրուանին ստիպողական անհրաժեշտութիւն մը կրնայ չնկատուիլ: Սակայն կը խորհինք, որ յատկապէս Սուրբ Թադէի վանքին ու եկեղեցւոյ շինութիւնը կենսական է ու անմիջական, հետեւեալ պատճառներով.-

1.- Երբ մեր ժողովուրդը կը պատրաստուի տօնելու Հայաստանի մէջ քրիստոնէութեան պետականացման 1700ամեակը, այս շրջագծէն ներս Ս. Թադէն պէտք է արժեւորուի որպէս սրբավայր ու կենդանի վկայարան հայ եկեղեցւոյ առաքելականութեան:

2.- Ս. Թադէն բազմիցս ենթակայ բլլալով աւերումներու, այսօր կը գտնուի յուրջ վտանգներու դիմաց: Հետեւաբար, պէտք է վերաշինութեան աշխատանքներուն անմիջապէս սկսիլ:

3.- Ս. Թադէն Սփիւռքին մէջ ուխտագնացութեան ամէնէն կարեւոր սրբավայրն է: Հարկ է վերստին լուսարձակի տակ բերել Ս. Թադէն հայ կեանքէն ներս:

4.- Ս. Թադէն հայ ճարտարապետութեան սքանչելի գոհարներէն մէկն է: Պէտք է փրկել գայն ամէ՛ն գնով:

Այս ուղղութեամբ մեր ժողովուրդի գաւակներուն ազնիւ ուշադրութեան կ'ուզենք յանձնել հետեւեալը.-

ա) Ատրպատականի պատմական եկեղեցիներու ու վանքերու վերաշինութեան համար յատուկ յանձնախումբ մը նշանակուած է, որուն մաս կը կազմեն Պարսկաստանի երեք թեմերուն՝ Թեհրանի, Ատրրպատականի ու Նոր Ջուղայի Առաջնորդները իրենց թեմական իշխանութեանց ներկայացուցիչներով: Յիշեալ Յանձնախումբը կը գործէ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան անմիջական հովանաւորութեան ներքեւ:

բ) Վանքերու Նորոգութեանց Միջ - թեմական Յանձնախումբը իր կարգին յառաջացուցած է մասնագիտական յանձնախումբ մը, որպէսզի վերաշինութեան գործը յառաջ տարուի մասնագիտական մօտեցումով ու գործակցելով հնագիտական վայրերուն նորոգութեանց պետական յանձնախումբին հետ:

գ) Մասնագէտներու գնահատանքով եկեղեցիներու ու վանքերու նորոգութիւնը կը կարօտի շուրջ 400 հազար ամերիկեան տոլարի: Այս գումարին մօտաւորապէս կէսը պէտք է տրամադրուի Ս. Թադէի վանքին վերանորոգութեան:

դ) Հոս կ'ուզենք յատուկ գնահատանքով յիշել «Երկիր եւ Մշակոյթ» կազմակերպութիւնը, որ իր հիմնադրութեան առաջին իսկ օրէն մօտէն հետաքրքրուեցաւ Ատրպատականի շրջանի մեր պատմական եկեղեցիներու ու կոթողներու ու յատկապէս Ս. Թադէի եւ Ս. Ստեփանոսի ապահով պահպանման ու վերանորոգութեան աշխատանքով: Վստահ ենք, որ յիշեալ կազմակերպութիւնը վերանորոգ խանդով իր գործօն մասնակցութիւնը պիտի բերէ այս յոյժ կարեւոր նախաձեռնութեան:

ե) Վերոյիշեալ նպատակին համար կատարուելիք նուիրատուութիւնները պիտի հաւաքուին Անթիլիասի Կաթողիկոսարանին մէջ, եւ ապա պիտի փոխանցուին Վանքերու Նորոգութեանց Միջ - թեմական Յանձնախումբին:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Անթիլիաս, Լիբանան

8

«ԴՐՕ»Ի ՀԱՐՑ

ԿԱՊ ՁՈՒՆԻՄ «ԴՐՕ»Ի ՀԵՏ, ՈՐ ԿԱՊ ՁՈՒՆԻ Հ. Յ. Դ.Ի ՀԵՏ

ԿԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ Հ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

«Դրօ»ի հարցին քննարկման 4 Մարտի նիստին, Հրանդ Մարգարեան պատասխանած է դատական կազմի եւ փաստաբաններու հարցումներուն, որոնք կը մեկնէին իր տուած վկայութենէն:

Հ. Մարգարեան հաստատեց, որ ինք որեւէ կապ չէ ունեցած «Դրօ»ի հետ, որ իր կարգին, ոչ մէկ կապ ունի Դաշնակցութեան հետ, որովհետեւ կուսակցական որեւէ մարմին չէ ընդունած գայն, այլ անիկա պարզապէս Ա. Արծրունիի նախաձեռնութիւնն է, որուն համար ան խարած ու ներգրաւած է գործակիցներ: Ան համոզում յայտնեց, որ Ա. Արծրունիի հիմնարկին մէջ գործողները շահադիտական նպատակով չէին գործած:

Հարցումներու պատասխանելով, Հ. Մարգարեան յայտնեց, որ իր միտքն չէ անցած Ներսիսեան ամոլի սպանութիւնը Ա. Արծրունիի կապել: Իսկ Գագիկ Սահակեանի մասին, ան ըսաւ, որ Արծրունիի գործին մէջ հակասական է այն մօտեցումը, թէ ան սպաննուած է իշխանութիւններուն հետ գործակցութեան համար, երբ Հ.Յ.Դ.ի մէջ ընական նկատուած է պետական պաշտօններու գրաղեցումը:

Ա. Արծրունիի պաշտպան փաստաբանը հարցադրումները ճշդելու համար ժամանակ խնդրած է դատարանէն: Յաջորդ նիստի թուական որոշուած է 7 Մարտը:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏԻ ՀԱՐՑԵՐԸ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԻ ԱՌԱՐԿԱՅ

Արցախի նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան հանդիպում ունեցաւ Ստեփանակերտէն ներկայացուցիչներու, ինչպէս նաեւ Բաղրամի ձեռնարկութիւններու, կազմակերպութիւններու եւ հիմնարկներու ղեկավարներու հետ:

Հանդիպման մասնակիցները բնութագրեցին մայրաքաղաքին բնակեցչին, տնտեսական եւ մշակութային զարգացման առնչուող հարցեր: Անցեալ տարուան ընթացքին մեծ մասամբ իրականացած են բնակելի շէնքերու, մշակութային հաստատութիւններու եւ դպրոցներու վերականգնման աշխատանքները: Ծրագրուած է մօտ տասնեւհինգ սկսիլ Ստեփանակերտի բարեկարգման եւ կանաչապատման աշխատանքները:

Հանդիպման ատարին երդիր ունեցող նախագահ Քոչարեան, ներկայացուց Արցախի բնակեցչին, տնտեսական եւ ռազմաքաղաքական վիճակը եւ ըսաւ, որ Արցախի բաղդատական ուղեգիծը անփոփոխ կը մնայ որուն համաձայն, հակամարտութեան կարգաւորման համաձայնութեան համար կողմերը պէտք է ներկայանան իրրեւ հաւասարներ, եւ Արցախի անվտանգութեան մակարդակը պէտք է սահմանել, Արցախի բնակչութիւնը:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹԻՒ 1

ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԱՌՆՉՈՒԹԵԱՄԲ

Ֆրանսա՝ Նիս - Ռոթ Տ'ազիւր բնակող խումբ մը գործօն ազգայիններու նախաձեռնութեամբ եւ Ֆրանսայէն, Վենետիկէն, Ամերիկայէն եւ Բանատայէն հայ կրթական գործիչներու եւ ուսումնական մարգին մէջ փորձառութիւն ունեցող անձնաւորութիւններու հետ համախորհուրդ, կազմուեցաւ Սփիւռքահայ Վարժարաններու Համաժողովի Կազմակերպչական Մարմին:

Կազմակերպչական Մարմինին անդամները, թիւով տասնվեց, համաժողովին ուղղութեամբ նախապատրաստական աշխատանքներ տանելու նպատակով երկօրեայ հանդիպում մը ունեցան, հիւրընկալուելով Նիսի «Պարսամեան» համայիրին մէջ 13էն 14 Յունուար 1996ին:

Նկատի ունենալով, որ համաժողովը նուիրուած պիտի բլլայ սփիւռքահայ ուսումնական հարցերու քննարկումին, խորհրդակցական հանդիպումներու նիւթ եղան սփիւռքահայ վարժարաններուն մտահոգութիւններուն եւ դժուարութիւններուն առնչուող հետեւեալ հարցերը.

- Հայկական դասաւանդման եւ հայ դաստիարակութեան նուիրուած որակեալ մանկավարժ ուսուցիչներու կարիքը եւ անոնց պատրաստութեան կարելիութիւնները:

- Դասագիրքերու, ընթերցման նիւթերու եւ ուսուցման միջոցներու անբաւարարութիւնը եւ անոնց պատրաստութեան կապուած թեքնիք եւ պիւտճէական հարցերը:

Մեկնելով այն համոզումէն, թէ հայեցի դաստիարակութեան կապուած հիմնական հարցերը համահայկական ընդոյթ ունին եւ անհրաժեշտ է այդ հարցերուն մօտենալ լայն դիտանկիւնով, համաժողովին հիմնական նպատակը պիտի բլլայ հաղորդակցութեան սերտ կապեր մշակել սփիւռքահայ կրթական գործիչներու եւ ուսումնական հաստատութիւններու միջեւ: Միաժամանակ պիտի քննարկուին հասարակաց մտահոգութիւններ ու դժուարութիւններ, առիթ ստեղծելով կարելի լուծումներու շուրջ գաղափարներու եւ փորձառութիւններու փոխանակման:

Համաժողովը նաեւ կը ձգտի սփիւռքահայ ուսումնական հաստատութիւններու եւ կրթական մարգի աշխատողներու միջեւ զարգացնել մնայուն յարաբերութիւններ, որպէսզի կարելի բլլայ իրագործել դասագիրքերու, դասաւանդման միջոցներու եւ ուսուցչական աշխատանոցներու կապակցութեամբ փորձառութիւններու փոխանակում եւ արդիւնաւոր գործակցութիւն:

Համաժողովի իրագործման ուղղութեամբ, խորհրդակցական մարմինը որոշեց հետեւեալ միջոցառումները.

1.- Համաժողովը տեղի պիտի ունենայ Նիս-Ռոթ Տ'ազիւր, 7էն 9 Յունիս 1996ին:

2.- Կազմուեցաւ համաժողովի ընդհանուր եւ օժանդակ քարտուղարութիւն՝ Նիսի (Ֆրանսա) եւ Նիւ Որրգի (Միացեալ Նահանգներ) մէջ կեդրոններով: Ընդհանուր եւ օժանդակ քարտուղարութիւններու պատասխանատուներն են տիկին Շաքէ Յակոբեան - Ռլաուսն եւ պրն. Գրիգոր Աժտերխանեան (Նիս), եւ պրն. Արթուն Համալեան (Նիւ Որրգի):

3.- Բարտուղարութիւնները սփիւռքահայ բոլոր վարժարաններուն պիտի յղեն հրաւէր նամակներ, նաեւ օրակարգերու նախագիծ մը եւ ընդհանուր հարցարան մը՝ դպրոցի մասին տեղեկութիւններու եւ համաժողովի կապակցութեամբ առաջարկներու բաժիններով: Հարցարաններուն արդիւնքները պիտի համադրուին, եւ անոնց ամփոփումը պիտի փոխանցուի բոլոր մասնակցող կամ ընթացք տուող վարժարաններուն: Հարցարաններու արդիւնքներուն լոյսին տակ նաեւ վերջնական ձեւ պիտի ստանայ համաժողովին օրակարգը:

4.- Հայ մամուլէն կը խնդրուի հրատարակել եւ տարածել այս հաղորդագրութիւնը, սատարելու համար հայեցի դաստիարակութեան ի նպաստ աշխատանքներու յաջողութեան: Նկատի ունենալով, որ ընդհանուր հասցէարան մը տակաւին պատրաստութեան ընթացքի մէջ է, կը խնդրուի այն դպրոցներէն, որոնց հրաւէրներ չեն հասած, կապ հաստատել քարտուղարութեան հետ վերոյիշեալ հասցէներով:

ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐՆ ԵՆ՝

Աժտերխանեան Գրիգոր (Նիս - Ֆրանսա), Բաղդեանց Ալեքսանդր (Նիս - Ֆրանսա), Դասարեան Մոնիք (Ալֆորվիլ - Ֆրանսա), Դանիգեան Այտա (Նիս - Ֆրանսա), հայր Լեւոն Զէքիեան (Վենետիկ - Իտալիա), Կարմիրեան Ակի (Փարիզ - Ֆրանսա), Համալեան Արթուն (Նիւ Որրգի - Ա.Մ.Ն.), Հաճեան Տիգրան (Նիս - Ֆրանսա), Մալիքեան Լուսինէ (Մարսէյ - Ֆրանսա), Յակոբեան - Ռլաուսն Շաքէ (Նիս - Ֆրանսա), Շիրտրմեան Մհեր (Ռալիֆորնիա - Ա.Մ.Ն.), Ուզունեան Նուրհան (Մոնրէալ - Բանատա), Տաքէսեան Կարապետ (Փարիզ - Ֆրանսա), Տէր Մերկերեան Հրաչէր (Էքս - ան - Փրովանս - Ֆրանսա), Օգ Արարատ Սամսոն (Նիս - Ֆրանսա), Օգինեան Վարդան (Փարիզ - Ֆրանսա), Ֆոկ Սթեֆան (Լիոն - Ֆրանսա):

ԹԵՒԵՐՍ ՉԵՆ ԿՈՏՐՈՒԻ, ԹԵՒԵՐՍ ԴԵՌ ԱՄՈՒՐ ԵՆ

Կ'ԸՍԷ ՕՀԱՆ ՏՈՒՐԵԱՆ

Աշխարհահռչակ խմբավար եւ երգահան Օհան Տուրեան կը խօսի իր նոր փորձառութիւններուն մասին: Ան նաեւ կ'անդրադառնայ հայկական երաժշտական արուեստին դիմագրաւած բազում դժուարութիւններուն:

Ընդհանուր փոփոխութիւններ, որոնք տեղի ունեցան մեր կեանքի վերջին տասնամեակում, յանգեցրին եւ դեռ կը յանգեցնեն արմատական փոփոխութիւնների երաժշտական կեանքում: Ինչ խօսք, որ նախկին համակարգում երաժիշտները դրսեւորուելու շատ աւելի մեծ հնարաւորութիւն ունէին, լինէին նրանք կոմպոզիտորներ կամ թէ կատարողներ, ընդհանրապէս արուեստագէտներ: Այս համակարգում այդ հնարաւորութիւնը չկայ: Մենք թեւակոխում ենք մի նոր հասարակարգ, որից հնարաւոր էլ չէ պահանջել այդ հովանաւորութիւնները: Այստեղ նոյնիսկ կառավարութեան հարցը չէ, այլ այն պետական հովանաւորութեան, որով ֆինանսական յատկացումներ էին նախատեսւում նախկինում: Պահանջել նոյնիսկ հնարաւոր էլ չէ: Ինչպէ՞ս պահանջել, որ մեզ արուեն այն պայմանները, որ կային առաջ: Հիմա ամէն մէկը զբաղուում է իր նաւապարեով, ամէն մարդ յարդ ահարելով բոլոր դժուարութիւնները: Այս պայմաններում որոշ բաներ կարող են լաւ լինել, որոշ բաներ էլ եղած պիտի գնան: Եւ ընդհանրապէս, երաժշտական կեանքում, հաւանաբար, այն փոփոխութիւնները պիտի լինեն, որ երաժիշտների բանակը, ուզենք թէ չուզենք, կամաց-կամաց պիտի նուազի: Քանի որ երաժիշտները ֆինանսապէս իրենց ապահով չեն զգալու, նրանք ուրիշ եկամտաբեր պիտի փնտռեն, որպէսզի իրենց կեանքը կարողանան ապահովել: Առաջ նրանք վստահ էին, որ պետութիւնից կը սնանան եւ օգնութիւն, եւ հովանաւորութիւն, եւ մնում էր միայն իրենց կեանքը այնպէս դասաւորել, որ կարողանային զբաղուել երաժշտութեամբ: Բայց հիմա այդ բանը չի լինելու, ես վստահ եմ, որ բազմաթիւ երաժշտական հիմնարկներ կամաց-կամաց իրենց դռները փակելու են, այո, ցաւալի է այս ամէնի մասին խօսելը, բայց ապա... Չենք հարցրած պահանջներ դնել նաեւ այն պատճառով, որ մեր հայրենիքն իրար անցում է, շատ վատ վիճակի մէջ, որ բացի սփիւռքահայութեան օժանդակութիւնից ոչ մի այլ ֆինանսական հիմք չունի, որպէսզի հովանաւորի արուեստները:

Այստեղ ես ուզում եմ խօսել այն բանի մասին, որ եթէ կար մի բան, որով Հայաստանը կարող էր ներկայանալ աշխարհին, դա իր մշակոյթն է: Հիմա այդ բաւական դժուարանալու է: Հաւանաբար չափից աւելի դժուար լինի մշակոյթը առաջ տանել, զարգացնել: Եւ այդպիսով պիտի վնասի մեր հեղինակութիւնն աշխարհում: Հիմա մարդիկ իրենց հնարաւորութիւնների սահմաններում ամէն ինչ անում են, բայց դա կամաց-կամաց պիտի յանգի, արուեստին աւելի նուազ հովանաւորութիւն տալուն զուգընթաց: Դա շատ ցաւալի կը լինի, որ մեր ժողովուրդը այդ տեսակէտով պիտի տուժի: Ապասեմ, որ մեր երկիրը նախ ֆինանսապէս եւ տնտեսապէս ուժեղանայ, մի զուգահեռ ժամանակ հնարաւորութիւններ կը լինեն, որպէսզի մշակոյթին աւելի մեծ միջոցներ տրամադրուեն զարգանալու համար: Բայց այս ուղղութեամբ ես լաւատես չեմ:

Հ.- Մեր երաժիշտների, արուեստագէտների մի ստուար մասն այսօր հէնց մի փոքր յայտնի է դառնում, մեկնում է արտասահման: Եթէ մենք խօսում ենք համակարգերի մասին, ապա արեւմուտքում այդ համակարգը վաղուց կայ, որի մէջ մենք նոր ենք միայն ոտք դնում: Մշակոյթի ընդգաւառում այնտեղ ինչի՞ կը հասնեն մեկնողները, այդ իմաստով այնտեղ ինչո՞վ է լաւ, քան Հայաստանում:

Պ.- Չեմ կարծում, թէ նրանք այնտեղ աւելի մեծ բանի պիտի հասնեն, քան Հայաստանում: Ոչ, այդպէս չէ: Կարող է այնպէս պատահել, որ մի քանի երաժիշտներ, արուեստագէտներ թախտ ունենան մշակոյթի բնագաւառում հանրայայտ դառնալու իմաստով, բայց գնացողների մեծ մասը իրենց արուեստի նաւապարը պիտի փոխեն եւ պիտի գնան այլ նաւապարեով, այլ ուղղութեամբ, որպէսզի իրենց գոյութիւնը պահպանեն: Ես շատերին եմ ճանաչում՝ որոնք գնացել են եւ փորձել իրենց գործով զբաղուել, բայց ցաւօք, սահմանուած են եղել բոլորովին այլ նաւապարեով գնալ: Արտասահման գնալը չի նշանակում աւելի լաւ պայմաններ ունենալ: Ընդհակառակը՝ արուեստը արտասահմանում ապրում է այնքան պայմաններում, որում մենք այստեղ դեռ պիտի ապրենք: Այսինքն՝ փորձառութիւնն է, որ զբաղուում է արուեստով: Այդպէս էլ պէտք է լինի այստեղ, դրժբախտաբար: Այդպէս կը լինի ինքնաբերաբար, արտասահման հասկացողը այդպիսին է: Այն աւելի շատ նիմնուած է արուեստի վրայ: Մշակոյթը մնում է սառուցում: Ամէն մէկն իր միջոցներով պէտք է կարողանայ իր նաւապարեր հարթել: Այնպէս որ, նրանք, ովքեր այստեղից գնում են, յոյս չկայ, որ այնտեղ աւելի լաւ կը կարողանան իրենց դրսեւորել: Դա միայն բախտ է:

Հ.- 60ական թուականներին Դուք եկաք Հայաստան, ապա ստիպուած եղաք վերադառնալ, այնուհետեւ նորից եկաք Հայաստան, եկաք՝ գիտակցելով, որ Հայաստանը ապրում է իր ամենադժուար ժամանակները եւ արուեստի ու երաժշտութեան համար լաւագոյն պայմանները չկային այլեւս: Ի՞նչ յոյսեր, ի՞նչ ակնկալիքներ ունէիք:

Պ.- Ես յոյսերով չեկայ Հայաստան, ես ակնկալիքներ չունէի Հայաստանից: Եկայ, որ կեանքիս վերջին տարիները, որոնք մնացել են ինձ ապրելու, ապրեմ իմ Հայրենիքի մէջ ու ծառայեմ ժողովրդիս: Ես չեկայ այստեղ ոչ փառքի յոյսով, ոչ ֆինանսական: Ես ամէն ինչ ու ամէն բան ունէի... ունէի եւ փառք, եւ համբաւ: Պարզապէս եկայ, որ ծառայեմ իմ ժողովրդին: Բայց, ցաւօք սրտի, իմ լաւագոյն նպատակների պատասխանը չարուեց այստեղ: Ընդհակառակը: Փոխանակ օգտուելու իմ կարողութիւններից, ամէն ձեւով իմ թեւերը կոտրել ուզեցին, եւ ուզում են կոտրել, եւ կոտրում են: Գոնէ փորձում են կոտրել: Թեւերս չեն կոտրուի, թեւերս դեռ լաւ ամուր են, շատ լաւ կարող եմ «չափ տալ», բայց մարդիկ, որոնք վախենում են, անհանգստանում են իմ ելոյթներից, ես շատ պարզ եմ խօսում, նրանց ելոյթների վրայ ստուեր եմ զգում, նրանք ամէն ինչ արեցին, որպէսզի ես այստեղ գործունէութիւն չունենամ: Ցաւօք, կառավարութիւնն էլ այս բանի դէմ միջոց չկարողացաւ գտնել, չնայած դեկավարութեան վերաբերմունքը իմ նկատմամբ դրական է, եւ նրանք ուզում են, որ ես այստեղ աշխատեմ, բայց, ի դժբախտութիւն մեզ, տարաձայնները մեծ դեր են խաղում եւ բնական ընթացքը խախտում է: Այնպէս որ ես այստեղ ժողովրդիս համար ծառայելուց բացի ոչ մի այլ նպատակ չեմ հետապնդում: Ժողովրդիս օգնելու, նրա տառապանքը կիսելու եւ ժողովրդիս յարգանքն ու սէրը, որ ես զգում եմ ամէն թայլափոխիկ հրապարակներում, շուկաներում, փողոցներում, դրան եմ ուզում նուիրել ողջ էութիւնս: Դրա համար եմ եկել:

Հ.- Հայաստան գալիս Դուք երեւի մեծ ծրագրեր ունէիք, կարողանա՞լիք իրագործել, թէ՞ ոչ:

Պ.- Իմ ծրագրերը տապալուեցին: Իմ մտածածները չկարողացայ իրագործել, քանի որ այնպիսի մի արշաւ, սկսուեց իմ գալստեան կապակցութեամբ, որ իմ բոլոր ծրագրերը փոխուեցին: Պարզ ասեմ, որ ես այսօր մի կերպ եմ աշխատում: Ես չեմ աշխատում այնպէս, ինչպէս կ'ուզեցայի աշխատել: Ես ունեմ շատ նուիրուած կոլեկտիւ, լաւ արամադրութեամբ աշխատում ենք: Զգում եմ, որ նրանք լինեն ֆինանսապէս բարեմատ վիճակում, եւ բարոյապէս չընկճուած: Կարծում եմ, «Հայաստան» հիմնադրամից ակնկալուող սպոնսորական օժանդակութիւնը ստանալով պիտի կարողանանք աւելի մեծ ծրագրեր իրականացնել: Հիմնադրամի հովանաւորութիւնն ուզում եմ արդարացնել, կոլեկտիւի հետ համատեղ, ինչքան հնարաւոր է, լաւ գործունէութիւն ծաւալելով: Չնայած այն բանին, որ «այն» մարդկանց վերաբերմունքն իմ նկատմամբ չի փոխուել եւ նոյն ձեւով շարունակում է, պէտք է արդարացնեմ հիմնադրամի օգնութիւնը մեր նուազախմբին: Այդ ուղղութեամբ մտածումներս ինձ բերեցին այն մտքին, որ Դեկտեմբերի 7ի աղէտն առիթով, մեր զոհերի յիշատակի առիթով Դեկտեմբերի 6ին համերգ դեկավարեմ, ուսանողների հետ հանդիպելով պետական համալսարանում: Երկամեայ ընդմիջումից յետոյ դա եղաւ իմ առաջին ելոյթը հանդիսատեսի առաջ:

Հ.- Ի՞նչ ծրագրով հանդէս եկաք:

Պ.- Դեկտեմբերի 6ին պետական համալսարանում հանդէս եկանք Պեթհովէնի 5րդ՝ «նակատագիրը թակում է դուռը» սիմֆոնիայով, եւ իմ «Կոմիտասականով»: Երկամեայ ընդմիջումից յետոյ սա մի նոր սկիզբ էր:

Հ.- Հայ ժամանակակից երաժշտութեան հիմքում տեսնելով Կոմիտասին, այնուհետեւ ովքե՞ր եղան այն հայ կոմպոզիտորները, որոնք ճիշդ ուղիով գարգացրին հայ երաժշտարուեստը:

Պ.- Ամէն մի հայ կոմպոզիտոր փորձել է իր հասկացողութեամբ զարգացնել հայ երաժշտութիւնը: Մէկը նուազ յաջողութեամբ, մէկը՝ աւելի յաջող, մէկը աւելի օտար միջոցների է դիմել: Կոմիտասը, ինչ խօսք, մեր երաժշտական խորհրդանիշն է, եւ ան կը մնայ այդպիսին իր բարձր տեղը:

8

«ԱՆՑԵԱԼՆ ԻՆՁ ՀԱՄԱՐ ՉԻ ՄԱՍՆԱՏԻՈՒՄ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻ, ՊԱՏՄԱԿԱՆԻ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆԻ, ԱՅՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ Է»

(ԵՐՈՒԱՆԴ ԵՐԿԱՆԵԱՆ)

Հայկական կոմպոզիտորական դպրոցը, իր ինքնատպութեամբ հանդերձ, գարգանում է արուեստի ընդհանուր միտումների հունով: Ինչպէս ամէն մի ազգի ժամանակակից մարդուն, այնպէս էլ հայ արուեստագէտին դժուար է 20րդ դարի երկրորդ կէսին պատկերացնել համաշխարհային քաղաքակրթութիւնից կտրուած: Միեւնոյն ժամանակ հայերին ընորոշ ազգային ինքնագիտակցութեան խոր զգացումը մշտապէս խթանում է սեփական մշակոյթը գարգացնող եւ հարստացնող արտայայտչականութեան նոր ձեւերի որոնումը:

Ազգայինի եւ համաշխարհայինի, հնի եւ նորի համադրմանը եւ միաւորմանը ձգտող կոմպոզիտորներին է պատկանում Երուանդ Երկանեանը: Կոմիտասի անուան Երեւանի պետական երաժշտանոցը աւարտելուց յետոյ նա աշխատել է այնքան բեղմնաւոր եւ արդիւնաւէտ, որ ներկայումս դժուար է պատկերացնել հայ արդի երաժշտութիւնը առանց Երկանեանի: Անկասկած մշակոյթի այլ իրավիճակում նրա ինքնատպութիւնը կը դառնար շատ աւելի յայտնի շրջանակների սեփականութիւն. կատա՞կ բան է, մշակութային մեկուսացման ձիգ ութ տարիներ, նոր երաժշտութեան հագուագիւտ համերգային կատարումներ եւ ոչ բեմական պրեմիերա...

Սակայն Երկանեանի մասնագիտական Պարագիրը ձեւաւորուել էր դրանից շատ աւելի վաղ: Նրա միջազգային (նաեւ համամիութենական, ինչպէս այն կոչում էինք ոչ հեռաւոր անցեալում) ճանաչումը ամուր էր սրընթաց կերպով, ընդգրկելով Եւրոպայի, Ասիայի, Հիւսիսային եւ Հարաւային Ամերիկաների բազմաթիւ երկրներ: Դրանց թւում մասնաւորապէս կարելի է նշել Ռուսաստանը, Աւստրիան, Գերմանիան, Ֆրանսիան, Լեհաստանը, Շուէյտը, Մ. Նահանգները, Արժանթինը, Պրազիլիան եւայլն:

Նրա անունը մտել է «Շիրմէր» (Մ. Նահանգներ), «Հանս Սիկորսկի» (Գերմանիա), «Այֆոնս Լեդիուկ» (Ֆրանսիա) հեղինակաւոր երաժշտական հրատարակչութիւնների ցուցակների մէջ: Մ. Նահանգներում «Կոլտրն Էյճ Ռիքորտինկ»ը թողարկել է «Մոկաց Միրգա» ֆոլկ-օփերայի ձայնապնակը: Երկանեանի մի քանի սենեկային ստեղծագործութիւններ գարդարում են Մոսկուայում լոյս ընծայած հայ արդի երաժշտութեան ծաղկաքաղը ներկայացնող ձայնապնակները: Իսկ Անթիլիասում Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանի հրատարակչութիւնը հրապարակեց Երկանեանի «Անցեալի Որմնանկարներ» երգեհոնային սուիտը եւ խառը երգչախմբի եւ երգեհոնի համար գրուած 67 եւ 150 սաղմոսները, որոնք արտացոլում են նաեւ նրա վերջին տարիների (1987ից սկսած) կատարողական - խմբավարական գործունէութիւնը որպէս Հայաստանի հնագոյն երաժշտութեան «Տաղարան» համոյթի գեղարուեստական դեկավար եւ գլխաւոր խմբավար:

Ի դէպ, 1994 թուի լիրանանեան այդ հրատարակումը հետեւել է Ե. Երկանեանին 1993ին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գարեգին Բ. Վեհափառի կողմից «Ս. Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանի շնորհմանը, ի գնահատանք նրա մեծ ներդրմանը հայ հոգեւոր երաժշտութեան գարգացման եւ տարածման գործում:

Երուանդ Երկանեանի կենսագրութեան արտաքին փաստերն այնքան յայտնի են, որ դրանք տեղաւորել օրաթերթի յօդուածի մէջ անհնար է: Անգամ նրա ստեղծած երկերի պարզ թուարկումը բաւականաչափ տեղ կը պահանջէր: Նշենք միայն կոմպոզիտորի հիմնական ստեղծագործութիւններից մի քանիսը՝ «Շուշանիկ» (ըստ Ե. դարի հայ վարքագրական յուշարձանի) եւ «Մոկաց Միրգա» օպերաները, «Օրեստէս» եւ «Էդիպ Արքայ» բալետները, չորս սիմֆոնիաները, որոնցից 2րդը՝ «Հայկ եւ Բէլ»ը (ըստ Մովսէս Խորենացու») եւ 3րդը՝ «Ձայն Նահատակաց» (Դ. Վարուժանի խօսքերով) օրատորիա-սիմֆոնիաները յաջողութեամբ հրնչել են Հայաստանի կոմպոզիտորների համագումարների համերգներում, իսկ 1ը՝ «Ինտրոսպեկցիա» եւ 4րդը՝ «Նեմեգիս» սիմֆոնիաները դեռ սպասում են իրենց կատարմանը: Ուշագրաւ են սենեկային գործերից շատերը «Երգ Երգոց» եւ «Կանտիկյ» սենեկային կանտատները, լարային քառեակները, «Ինտենցիա» «Էնտելեխիա», «Մայրամուտի Ցոլքեր», պիէսները տարբեր գործիքային կազմերի համար, «Պանտոմյուզիկ»ը դաշնամուրի համար, «Նաւասարդեան» եւ «Սիրիուս» խմբերգները, «Աւագ Շաբաթ» օրատորիան, ջութակի եւ նուագախմբի կոնցերտները, երգաշարքերը՝ Ֆրիկի, Պ. Դուրեանի, Վ. Թէքէեանի, Պ. Սեւակի, Հ. Էդոյեանի, հելլենական բանաստեղծների տեքստերով եւ այլն:

Այս համառօտ ցուցակին անհրաժեշտ է աւելացնել «Տաղարան» համոյթի համար ստեղծած ծաւալուն նուագացանկը, որն ընդգրկում է 5-15րդ դդ. հայ հոգեւոր երգարուեստի նմուշների, ժողովրդական եւ ազգային-հայրենասիրական երգերի 350ից աւելի մշակումներ, ինչպէս նաեւ՝ տուեալ համոյթի համար կատարուած արեւմտաեւրոպական Ars Nova, բարոկկո, կլասիցիզմի երաժշտութեան կոթողների վերագործիքաւորումներ: Նման իրագործումների շարքում իր պատուաւոր տեղը գրաւեց Կլաուդիո Մոնտեվերդիի «Պոպպէայի թագադրումը» հռչակաւոր օպերան:

Երուանդ Երկանեանի կոմպոզիտորական բացառիկ աշխատունակութիւնը (միաժամանակ նա վարում է Երեւանի երաժշտանոցի պոլիֆոնիայի դասարանը) վկայութիւնն է նրա հարուստ ստեղծագործական պոտենցիալի, որն արդէն վաղ ուսանողական տարիներին տուեց համոգիչ գեղարուեստական արդիւնքներ: Երկու ազդակ է ապահովում այդ ներուժի պահպանումը. մէկ կողմից՝ պրպտող, չրջահայեաց մօտեցում ժամանակակից երաժշտական մշակոյթի գարգացման հանդէպ, միւս կողմից՝ ազգային հոգեւոր ժառանգութեան հանդարտ, խորացած ուսումնասիրում, որն իր հերթին, խթանում է անցեալի երաժշտական գագաթարների գուգակցումը արդիական արտայայտչամիջոցների հետ: Ընդ որում, դէպի ներկան ուղղուած հայեացքը ընտրում է ժամանակին համահունչ 20րդ դարի համաշխարհային գանձարանին պատկանող Անտոն Վեբեռնի, Իգոր Ստրաւինսկու, Եանիս Քսենակիսի ստեղծագործական դրոյթները, իսկ դէպի յետ ուղղուածը՝ ոչ այնքան ընտրում է, որքան ընդհանրացնում:

Յատկանշական է, որ Երկանեանի առաջին պատանեկան սիմֆոնիան, որն հետագայում չմտաւ նրա երկերի ցանկը, գրուած է իգական երգչախմբի եւ լարային նուագախմբի համար, Գր. Նարեկացու, Ֆրիկի եւ Ն. Շնորհալու խօսքերով: Իսկ այսօր հանրագումարի բերելով իր ճանաչողական փորձը (1975ին նա աւարտել է երաժշտանոցի Գր. Եղիազարեանի ստեղծագործական եւ Հ. Վարդանեանի ջութակի դասարանները, ստանալով երկու մասնագիտութիւն), Երկանեանն այսպէս է խորհրդածում. «Անցեալը ես հասկանում եմ նախեւառաջ որպէս հոգեւոր ժառանգութիւն, որն երբեք «չի անցնում»: Հոգեւոր ժառանգութիւնը մշտընթացական է: Այն այժմէական է, այն մեզ հետ է: Այդ պատճառով անցեալն ինձ համար չի մասնատւում ժամանակների, պատմականի եւ ազգայինի. այն միասնական է»:

Ասուածից պարզ է դառնում, որ հեղինակի ոճական նախասիրութիւնների դաշտը միշտ չէ, որ պայմանաւորուած է, ընտրուած ծրագրային թեմատիկայով: Նոյնիսկ նրա բալետների եւ մեներգային կանտատների պատմական թեմաները արդիականացուում են ժամանակակից երաժշտական լեգուամտածողութեան շնորհիւ: Թէեւ օպերաներն ու խմբերգային նոր-դասական երկերը վկայում են Երկանեանի երաժշտութեան էպիկական գծերի մասին: Այդ բոլորով հանդերձ, նրա անհատական ոճի առաւել բնորոշ յատկանիշն է՝ նրրագեղ քնարականութեան եւ հոգերանականացուած ինտելեկտուալ ռացիոնալիզմի գուգորդումը:

Այսպիսով, Երկանեանի ստեղծագործական ոճի նկարագիրը ձեւաւորուել եւ յղկուել է տարաբնոյթ միտումների համադրմամբ, որն ի վերջոյ յանգեցրել է երաժշտական արտայայտչականութեան ոլորտի հարստացմանը: Երկանեանի կոմպոզիտորական խօսքը յագեցած է կերպարային խորհրդանիշներով, նրան յատուկ է կառուցողական լուծումների ճկունութիւնը, որն առաւել ցայտունօրէն դրսեւորուում է ռիթմական եւ ելեւէջային հիւսուածքի մէջ: Եւ եթէ Երկանեանի ռիթմիկան սերում է հայ միջնադարեան տաղերի օրինամեներգ ուրուագծի բազմազանութիւնից, ապա ոճական համադրումների ծաւալը չափազանց ընդգրկուն է: Այն ներառում է եւ քարոկկոյի դասական պոլիֆոնիան, որն անհատական մարմնաւորում է ստացել Կոմիտասի խմբերգային ստեղծագործութեան մէջ, եւ բազմաձայնութեան վաղ ձեւերի տարատեսակները, եւ ընականաբար, արդիականութեան երաժշտական արտայայտչամիջոցների տիպական ընտրութիւնը: Իրենց ուրոյն տեղն են գրտնում այստեղ պուանտիլիստական (70ական թթ. դաշնամուրային գործերում, «Երգ երգոց» կանտատում), սոնորիստական («Կանտիկյ», «Սիրիուս») գրելաձեւերը, որոնք օրկանապէս միահիւսուեցին նաեւ 80ական թթ. շատ ստեղծագործութիւններին:

90ականներին Երուանդ Երկանեանը աւելի շատ զբաղուած է հնագոյն երաժշտութեան «Տաղարան» համոյթի գործունէութեամբ, ստեղծում՝ մի շարք հոգեւոր բնոյթի երկեր: Դրանց թւում, կոմպոզիտոր Աւետ Տէրտէրեանի յիշատակի ձօնուած «Աւագ Շաբաթ», 7 մասանի վերը նշուած օրատորիան, 67 եւ 150 սաղմոսները խառը երգչախմբի եւ նուագախմբի համար, որոնք կատարուեցին 1995 թ. «Ա. Խաչատրեան» Ֆիլհարմոնիայի Մեծ դահլիճում:

Վերջին երկու տարին կոմպոզիտորը կապուած է Լիրանանի հայ համայնքի կեանքին: «Համազգային» Կրթական եւ Մշակութային Միութեան հրաւէրով դեկավարում է «Գուսան» երգչախումբը, մի շարք հոգեւոր ստեղծագործութիւններ է պատրաստում Լ. Ճրգնաւորեանի նախաձեռնութեամբ իրագործուող Հայաստանում քրիստոնէութեան ընդունման 1700ամեակի նուիրուած աննախադէպ համերգաշարի համար:

Այսօր Երուանդ Երկանեանի եռանդը ուղղուած է դէպի անցեալի ժառանգութիւնը: Նրա խանդավառութիւնը այդ ասպարէզում թւում է անսպառ: Սակայն կոմպոզիտորի մեզ յայտնի պոտենցիալը, նրա ստեղծած գործերը պարտաւորեցնում են նրան շրջուել դէմքով դէպի արդիականութիւնը, պահպանելով միաժամանակ գեղարուեստական առաջատար դիրքերը, նոր ժամանակների երաժշտութեան ստեղծողի նկարագիրը:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍԵԱՆ
(Երաժշտագէտ)

ԳԱՍՊԱՐՈՎ ԿԸ ՅԱՂԹԷ «ՏԻՓ ՊԼՈՒ»ԻՆ

ՄԱՐԴԿՈՒԹԻՒՆԸ ՏՕՆԵՑ ՄԱՐԴՈՒՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ ՄԵՔԵՆԱՅԻՆ ԴԷՄ

Մարդկային ուղեղը միշտ ինքզինք կատարելագործելու ընթացքին մէջ է: Եւ հետեւաբար մարդ վախ պէտք չէ ունենայ ոչ ալ պարտուողական զգացում իր տաղանդին ստեղծագործութիւններուն դիմաց: Գասպարով մարդը յաղթեց Պլու Տիփ մեքենային, որ բազմաթիւ մասնագէտներու երկար տարիներու ստեղծագործութեան պտուղն էր. այսպիսով ան «մեքենայացած աշխարհին» ուղղեց իր պատգամը. «մարդը գերին չէ մեքենային»:

Մարդը յաղթեց, եւ ան բարձրացուց ձեռքերը օդին մէջ ողջունելով իր հանդիսատեսները, որոնց պատիւը բարձր պահելու կոչուած էր:

Համակարգիչի Այ.Պի.Էմ. ընկերութեան կազմած *Տիփ Պլու* համակարգիչին եւ հատրակի աշխարհի ախոյեան Կերի Գասպարովի միջեւ պատմական մարտահրաւէրը, որ աւարտեցաւ ախոյեանին յաղթանակով ցնծութիւն ստեղծեց համայն մարդկութեան մէջ: Գասպարովի նախավերջին խաղը նոյն համակարգիչին դէմ աւարտած էր ախոյեանին պարտութեամբ. ինչ որ զայն ցնցած էր էապէս: «Ամէնէն նուաստացնող փորձառութիւնը» որակած էր զայն:

Գիտնականները, որոնք վեց տարի սպառեցին կազմաւորելու համար *Տիփ Պլուն*, ազդարարական մը ուղղած էին, զգուշացնելով որ իրենց կազմած նոր ծրագիրը շուտով պարտութեան պիտի մատնէ հատրակի աշխարհի ախոյեանը: Անոնք կառուցած էին *սիստեմ* մը, որ կարողութիւնը ունէր երեք վայրկեանի ընթացքին հաշուարկելու հատրակի 50 միլիառ դիրք, ինչ որ հզօր մարտահրաւէր մը էր հին այս խաղին զօրաւորագոյն խաղցողին:

«Մեր այս փորձառութենէն կը սորվինք բարելաւել համակարգիչներու ծրագրաւորումը եւ մեր տեղեկութիւնները կիրարկել մեր գործնական կեանքի հետ կապուած հարցերու լուծման», կ'ըսէ Այ. Պի. Էմ.ի ծրագիրներու բաժնի վարիչներէն մէկը:

Փետրուարի կիսուն պատկերասփռումը վեց խաղէ բաղկացած խաղին ցոյց տուաւ համակարգիչներու բանեցուցած ազդեցութեան տարողութիւնը տուներէ եւ գործի մարզէն ներս: «Միայն հատրակը եւ նման հակատում մը կրնային աշխարհի ուշադրութիւնը գրաւել», կ'ըսէ Գասպարով:

«Կը զգամ, որ յաւ գործ մը կատարած եմ նախ հատրակին, ապա՝ մարդկութեան համար, տակաւին կը հաւատամ որ պէտք է գործակցինք մեքենաներուն հետ եւ մեր մտածումները գործադրենք ու օգտուինք անոնցմէ փոխանակ թշնամական վերաբերում ունենանք անոնց հանդէպ», կ'ըսէ ռուս վարպետը, որ խաղը կը համարէ մարտահրաւէր մը պաշտպանելու մարդկութեան արժանապատուութիւնը համակարգիչներուն տիրապետութենէն:

Հակառակ իր յաղթանակին, դժուարին խաղը *Պլու Տիփ*ին դէմ մտավախութեան մատնեց հատրակի մարզասէրները ու խաղցողները:

Մեկնաբանելով խաղը համակարգիչներու վարպետ եւսէր Սէյրաուան կ'ըսէ, «շատեր պիտի մտածեն, թէ դիւրութեամբ կարելի է յաղթել համակարգիչի մը, սակայն, մենք ակնատես եղանք հզօր համակարգիչի մը խաղին»:

Ան կ'աւելցնէ. «անոնք որոնք չէին յանդգներ համակարգիչին դէմ խաղի մտնել, իրենց տեսակէտը արդարացուած պիտի գտնեն: Վերջ ի վերջոյ համակարգիչները պարտութեան պիտի մատնեն մեզ, հարցը այն է, թէ որքան կրնանք հեռացնել այդ թուականը»:

Համակարգիչի այս մասնագէտին տեսակէտը ճիշդ էր, տրուած ըլլալով, որ առաջին խաղին ընթացքին առաջին անգամ ըլլալով համակարգիչ մը պարտութեան մատնած էր աշխարհի ախոյեան մը, խաղը տեւած էր քանի մը ժամ:

Գասպարով 22 տարեկանին դարձաւ աշխարհի ախոյեան: 1985էն ի վեր ան կը պահէ այդ տիտղոսը: Խաղէն ետք ան յայտնեց, թէ կը ցանկայ դարձեալ խաղալ *Տիփ Պլուի*ն կամ այլ համակարգիչի մը դէմ:

Գասպարով կը ճակատի *Տիփ Պլուի* դէմ:

Աշխարհի հզօրագոյն հատրակ խաղցողին եւ ամէնէն կատարելագործուած համակարգիչին միջեւ խաղը գիտական ծրագիր մը էր, թէ ինչպէս համակարգիչները կրնան լուծել դեղագիտութեան, ելեմուտքի եւ օդանաւային հարցերը:

Հակառակ այս իրողութեան, Այ. Պի. Էմ.ի մասնագէտները տակաւին շատ չեն գլխագնահատեր համակարգիչները. «Նոյնիսկ չի գիտեր թէ խաղցածը հատրակ է, ասիկա պարզապէս հսկայ հաշուիչ մեքենայ մը է: Անիկա չի սորվիր ոչ ալ կրնայ լուծել կարգ մը հարցեր», կ'ըսէ համակարգիչի մասնագէտ Ռոբ Պեն-համին, որ վերջերս օգնեց *Տիփ Պլուի* կազմութեան:

Այ. Պի. Էմ.ի մասնագէտները այս համակարգիչը ստեղծեցին առաւելաբար հատրակի հաշուարկումներուն համար: Անիկա ունի հաշուելու բարձր կարողութիւնը հնարաւոր շարժումներու «ծառ»ին մէջ խոր եւ առաւելագոյն արագութեամբ «խաղալու»: Այս մէկը ցարդ հատրակի ամէնէն կատարելագործուած ծրագիրն է:

Մարդկային տաղանդը ստեղծեց *Տիփ Պլուն* իսկ Գասպարովի ծրագրումն ու տեսլականը յաղթականեցին. հատրակի խաղին ընթացքին մարդը յաղթեց:

«ՌԷՈԹԸՐ»

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ԶԳԱՅՈՒՄ

Արեւմտեան չափանիշները սկսած են յաջողիլ Արեւելեան Եւրոպայի մէջ, այս եզրակացութեան կարելի է հասնիլ Արեւելեան Եւրոպայի մէջ հանրային կարծիքներէն դատելով: Արեւելեան Եւրոպայի ժողովուրդները կը թուին աւելի ուրախ ըլլալ ազատ շուկայի տնտեսական պայմաններուն եւ քաղաքական բազմակուսակցականութեան մթնոլորտին մէջ:

Միւս կողմէ Ռուսիոյ մէջ ժողովուրդը տրտում հոգեբանութիւն մը ունի, ինչ որ հաւանական է որ աւելիով գարգանայ: Ժողովուրդին գրեթէ կէսը կը հաւատայ, որ անցեալին ամէն բան աւելի լաւ էր (յաւ հարուած մը բարեկարգիչներուն համար): Իսկ փոքրամասնութիւն մը միայն կը յուսայ, որ հարցերը աւելի լաւ ելք մը պիտի ունենան:

Ամէնէն յատկանշական յիշեալ վիճակագրութիւններուն արդիւնքներուն մէջ այն է, որ նոյնիսկ Լեհաստան, որ վերջերս նախկին համայնավար մը ընտրեց իրրեւ նախագահ, չ'ուզեր վերադառնալ համայնավարութեան տնտեսութեան եւ քաղաքական համակարգին: Լեհերու միայն 8 առ հարիւրը համաձայն է վերադառնալու նախկին վարչաձեւին եւ տնտեսական համակարգին:

Հունգարիոյ մէջ, ուր վերակազմեալ համայնավարները դարձեալ իշխանութեան գլուխ են եւ ուր բարեկարգումները աւելի ցաւալի վիճակ ունին, համայնավարութիւնը երագողները միայն 20 առ հարիւրի տոկոսմը կը կազմեն:

Նախկին համայնավարներէն ամէնէն աւելի Պուլկարիան է որ «դէպի համայնավարութիւն» գաղափարին կը համակրի, այնտեղ ժողովուրդին 29 առ հարիւրը կ'ուզէ համայնավարութեան վերադարձը: Նախկին Վարշաւիոյ ուխտի անդամներուն վեց երկիրները առաւել Սլովենիոյ ժողովուրդին 16 առ հարիւրը կարօտով կը նային հին յաւ օրերուն: Արեւելեան եւրոպացիներուն 6 առ հարիւրը կ'ուզեն գօրավարներով դեկավարուած կառավարութիւն մը, մինչ պուլկարացիք (15 առ հարիւր) եւ ռումանացիք (12 առ հարիւր) կ'ուզեն գինուորական ենթահողով դեկավար մը:

Նոյնպիսի վիճակագրութիւններ Ռուսիոյ մէջ ցոյց կու տան, որ գգալիօրէն բարձրացած է համայնավարութեան վերադարձը: Նախկին Վարշաւիոյ ուխտի անդամներուն վեց երկիրները առաւել Սլովենիոյ ժողովուրդին 16 առ հարիւրը կարօտով կը նային հին յաւ օրերուն: Արեւելեան եւրոպացիներուն 6 առ հարիւրը կ'ուզեն գօրավարներով դեկավարուած կառավարութիւն մը, մինչ պուլկարացիք (15 առ հարիւր) եւ ռումանացիք (12 առ հարիւր) կ'ուզեն գինուորական ենթահողով դեկավար մը:

Նոյնպիսի վիճակագրութիւններ Ռուսիոյ մէջ ցոյց կու տան, որ գգալիօրէն բարձրացած է համայնավարութեան գաղափարը: Ռուս միջին դասակարգի գործատէրը սկսած է «արեւմտեան տիպի» սպառողական ապրանքներ արտադրել:

Նավարութեան քաղաքական եւ տնտեսական համակարգը նախասիրողներուն համեմատութիւնը: Այսօր ռուսերը կարելի է բաժնել երեք խմբակներու. յոռետեսներ (1/2 համեմատութիւն), շփոթահարներ (1/5 համեմատութիւն) եւ փոփոխութեան կողմնակիցներ (1/4 համեմատութիւն):

Անցեալ տարուան վերջաւորութեան ռուսական վիճակագրական տուեալներ կ'առաջարկեն, թէ ռուսերուն մէկ երրորդը կ'ուզէ համայնավարութեան վերադարձը (հակառակ անոր բերած քաղաքական ազատութիւններու կաշկանդումին). 12 առ հարիւրը կ'ըսէ թէ կը նախընտրէ գինուորական իշխանութիւնը, իսկ 10 առ հարիւրը կ'ուզէ վերադարձ ցարական իշխանութեան:

Հետեւարար Արեւելեան Եւրոպայի մէջ՝ ժողովուրդներու մեծամասնութիւնը անորոշ կացութեան մէջ է եւ փոփոխական կարծիք ունի նոր համակարգերուն նկատմամբ: Ամէնէն ճակատագրական փոփոխութիւնը տեղի ունեցած է Չեխիոյ հանրապետութեան եւ Լեհաստանի մէջ, ուր համակարգին նախասիրողները գրեթէ բազմապատկուած են հինգ տարուան ընթացքին: Այնտեղ ժողովուրդը աւելի անհոգ է իր գալիքին նկատմամբ քան հունգարացիք եւ պուլկարացիք, որոնք այսօր բարեկարգումներու հետեւանքով դժուարին կացութեան մէջ են: Եթէ նկատի ունենանք հինգ տարի առաջ որ Արեւելեան Եւրոպացիներուն միայն մէկ երրորդը ուրախ էր բարեկարգումներու ընթացքով, ապա բարեկարգչական քաղաքագէտները կրնան ուրախ ըլլալ վերոյիշեալ փոփոխութիւններով:

Վիճակագրութեանց պատասխանատու փրոֆ. Ռիչըրտ Ռոզ կ'ըսէ. «Ժողովրդավարութիւնը կ'ամրապնդուի կեդրոնական եւ Արեւելեան Եւրոպայի գրեթէ բոլոր երկիրներուն մէջ», նոյնքան կարեւորութեամբ ան կը շեշտէ. «Եւ շահողները եւ կորսնցնողները նոր համակարգին մէջ կ'ընդունին, որ ազատ ընտրութիւնները ճիշդ ձեւն են կառավարութիւն մը յառաջացնելու համար»:

Վաւենսա մտահոգ կը հեռանայ իշխանութենէն:

Ամէնէն յատկանշական երեւոյթը սակայն, սերունդներու կարծիքի տարբերութիւնն է նոր վարչաձեւերուն նկատմամբ: 30 եւ վար տարիքի սերունդը աւելիով կը համակրի նոր համակարգին: Իսկ Ռուսիոյ եւ Արեւելեան Եւրոպայի երկիրներուն միջեւ ամէնէն ուշագրաւ տարբերութիւն հետեւեալ հարցումին պատասխանն է. «Դուն քեզ ընաւ եւրոպացի կը համարես»: Բնաւ չի պատահիր որ Արեւելեան Եւրոպացիք «ոչ» պատասխանեն: Սակայն, հարցապնդուող ռուսերուն քառորդը կը պատասխանէ «կրնայ ըլլալ» կամ «ընաւ»:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՇՈՒՐՋ

ՔՐՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑ. ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ԹՂԹԱԾՐԱՐ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՃՆՇՄԱՆ ՆՈՐ ԱՐՇԱՓ

Յունուար 14ին, միջազգային մեդիաները հաղորդեցին ձերբակալումն ու բանտարկումը նախկին «Ուղիղ Ճանապարհ»ային երեսփոխան քիւրտ Ապտիլլահ Ֆիրաթի՝ քիւրտ անջատական ըմբոստներուն օժանդակութեան ամբաստանութեամբ: Ձերբակալման հրամանագիրը հրապարակուեր է Երկնկայի պետական ապահովութեան ատեանին կողմէ:

Եօթանասուն տարիքը անցուցած եւ պտի հիւանդութենէ տառապող Ֆիրաթի բարեկամները ժխտեցին այդպիսի ամբաստանութիւն՝ յայտնելով, որ այսպէս ան քիւրտերու դէմ պետական բռնութիւնը բացէ ի բաց դատապարտելուն համար է, որ «կը պատժուի»: Արդէն, Ֆիրաթ խուսափած էր ներկայանալու Դեկտեմբերի ընտրութիւններուն, ու մանաւանդ խլած իր հին կապերը ու բոլոր ուժերով պայքարած՝ ի նպաստ քրտական դեմոկրատական Հ.Ա.Տ.Է.Փ.ին:

Փէ.Քա.Քա.ն քաղաքա-երեւակայական մտքի գրգռիչի իր դերին մէջ, կը շարունակէ հանդիսանալ թրքական մեդիաներու նախասիրած հերոսը: Այս ձեռնարկութիւնը երբեմն կը շահի անսպասելի գործակցութիւններ, ինչպէս Ուշինկթընի համալսարանի ահաբեկչական հետազօտութիւններու ամպիոնինը, որ տարեվերջի մօտ հրատարակուած ուսումնասիրութեամբ մը կը պնդէր, թէ քրտական կազմակերպութեան ուղղակի օժանդակները Սուրիան, Իրաքը եւ Իրանն են... Իսկ անուղղակի (ռազմագիտական եւ բարոյական) օժանդակութիւն բերողներու շարքին մէջ, ուր կը նշուին Ռուսիան, Կիպրոսը, Յունաստանն ու Լիպիան, տեղ չի կը լացուիր նաեւ... Հայաստանի: Փէ.Քա.Քա.ի եւրոպական լրատուութեան կեդրոններու գլխաւոր նպատակները քարոզչութիւնն ու դրամահաւաքն են եղեր, իսկ բուն կազմակերպութեան գլխաւոր գործունէութիւնը՝ թմրեցուցիչի առեւտուրը:

Փէ.Քա.Քա.ի նուիրուած պատմութիւններու ուռճացման ուրիշ, բայց արդեօ՞ք ուրիշ - աղբիւր՝ «Զաման» թերթի թղթակիցին պեղած-գտածը, այս եւս ուշինկթընեան հասցէով: Տոքթորական աւարտական մը, ուր կը պնդուի, ոչ աւելի, ոչ պակաս, որ Ասալա Փէ.Քա.Քա. գործակցութեամբ «Ղարաբաղի գրաւուած քաղաքներուն մէջ» կազմակերպուած են Փէ.Քա.Քա.ական 21 ճամբորդներ, հոն փոխադրուած Լիբանանէն եւ Կիպրոսէն, մինչ «մոր Ասալա» մըն ալ հիմնուած է եղեր Թուրքիոյ մէջ, առայժմ գրեթէ անծանօթ (երեւի՝ վանց առնելով աւարտական ուշինկթընաբնակ հեղինակը): Այս բոլորին մէջ, գրեթէ աւելորդ է ըսել, մատ կ'ուներ նաեւ նաեւ Դաշնակցութիւնը: Իսկ Փէ.Քա.Քա.ն հայերուն տրամադրած կ'ըլլայ 600 վինեալներ՝ ապերիներուն դէմ կռուելու համար:

Փոքրամասնական իրաւունքներու ծիրին մէջ, վերջապէս, պոլսահայ մամուլը 11 Յունուարին կ'արձագանգէ «շուրջ 15 օրէ ի վեր» վարժարաններու (յատկապէս հայկական) մէջ ծայր տուած քննչական աննախընթաց արշաւանքներու, 90ի հասնող քննիչներու հսկայ խումբի մը կողմէ: Որքան ալ հայկական դպրոցները վարժ ըլլան քննչական այցեր ընդունելու, նաեւ՝ դիւանական, հաշուական, կրթական եւն. առումներով անթերի ըլլալու տեւաբար. ապա՝ որքան ալ, ըստ տրուած բացատրութիւններու, երկրի կրթական համակարգի որոշ փոփոխութիւններ երկրի բոլոր վարժարաններուն պէս մերիններն ալ յանկարծ անցուցած ըլլան տեղականէն՝ մայրաքաղաքային վարչութիւններու հսկողութեան տակ, - դարձեալ անբացատրելի ու մտահոգիչ են այս քննութիւնները: «Խորապնին, խիստ եւ անհանդուրժող» ոճով, անոնք «կը պրպտեն իւրաքանչիւր աշակերտի ապգութիւնը... բնակութեան վայրը, վարժարաններու բոլոր անկիւնները... արիւններէն, դասարաններէն, անձնական գրպրոցներէն, ննջարաններէն մինչեւ ճեմիշները, նոյնիսկ գիշերօթիկներու ճերմակեղէնները կամ անկողինների յետին խորշերը»: Եւ բնական է, որ «մեր վարժարաններու տնօրէնները մեծ վարմանքի եւ անհանգստութեան» մատնուած ըլլան:

Առայժմ՝ կը մնայ բաւարարուիլ մաղթելով, որ եղածը դիւանակալական քմայք է կամ որեւէ այլ «կարճ վակքի» միջոցառում: Բոլոր պարագաներուն, ու նոյնիսկ նուազագոյնին, կը մատնէ թուրք յաջորդական կառավարութիւններու մնայուն յատկանիշ անպգամ անտեսումը՝ փոքրամասնական - առհասարակ մարդկային - իրաւունքներու: Անշուշտ, եթէ վաղը այսպիսի երեւոյթներու դէմ բողոքողներ ըլլան, թուրք պաշտօնական շրջանակներ եւ մամուլ՝ այդպիսի բողոքներ պիտի որակեն, քիչ մը վարը մէջբերուած բնորոշումով մը, իբր «մարդկային իրաւունքներու ձաբրոտուքներ...»:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահապդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

Արուեստի Աշխարհէն

ՍԵԶԱՆ՝ ԱՐԴԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՐԸ

ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՅՈՒՅԱՀԱՆԳԷՍ ՄԸ ԿԸ ՊԱՏԿԵՐԷ ՍԵԶԱՆԻ ՅԱԽՈՒՌՆ ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽՈՒՄԸ, ՈՐ ՃԱՄԲԱՆ ԲԱՑԱՒ ԱՐԴԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Կարգ մը արուեստագէտներ իրենց շուրջ կը ստեղծեն այնպիսի *միր* մը, որ խորհրդաւոր կը պահէ իրենց գործը: Նման գէմքեր եղած են Լորա Պայրրն, Հեմինկուէյ, Մոցարթ ու Վակնէր: Գեղեցիկ արուեստներու ծիրին մէջ ո՛չ մէկ գեղանկարիչ այնքան պաշտուած եւ մեկնաբանուած է, որքան՝ Փոլ Սեզանը: «Արուեստագէտներու արուեստագէտ», աշխարհիկ սուրբ մը, որ կը ձգտէր պատկերային վարպետութեան, բարացած մտածողութիւնները բանող տեսողական տեսաբան մը, իմիմնուս ծգտուած հանճար մը... դժուար է գտնորոշել Սեզանի իրական կերպարը: Սակայն անկասկած ան շատ մեծ գեղանկարիչ մըն է, որ վճռական ազդեցութիւն գործած է Մաթիսի, Փիքասոյի, Քանտինսքիի, Ճեսփրը Ճոնզի եւ ուրիշներու վրայ: Անոր գեղանկարները երեւակայական գիներով կը վաճառուին աճուրդի վաճառատուներու մէջ, այսուհանդերձ ան մեծ մասամբ կը մնայ խորհրդաւոր գեղանկարիչ մը:

Սեզան Ֆրանսացի գեղանկարիչ մըն է: Յետ տպաւորապաշտ սերունդի տիտաններէն, որուն գործերն ու գաղափարները մեծ ազդեցութիւն գործած են 20րդ դարու արուեստագէտներու եւ արուեստի շարժումներու գեղագիտական զարգացումին վրայ (մասնաւորաբար՝ խորանարդապաշտութեան): Սեզանի արուեստ սխալ հասկցուած է եւ արժեւորուած չէ, անոր կենդանութեան: Անիկա ծնունդ առած է տպաւորապաշտութենէն եւ ի վերջոյ մարտահրաւէր ուղղած է գեղանկարչութեան աւանդական բոլոր արժէքներուն, շեշտելով անհատական արտայայտչականութիւնը եւ նոյնիսկ գեղանկարին ամբողջականութիւնը:

Այս տարի Եւրոպայի եւ Ամերիկայի տարածքին արուեստի սիրահարները եզակի առիթը ունին ուսումնասիրելու Սեզանի գործերուն ամբողջական տարողութիւնը եւ իրենց կարծիքը կազմելու: 60 տարուան մէջ առնչին անգամ ըլլալով Սեզանի ստեղծագործութիւններուն նուիրուած ցուցահանդէս մը կայացաւ անցեալ աշնան, Փարիզի Կրան Փալէի մէջ, ուրկէ 7 Փեթրուարին փոխադրուեցաւ Լոնտոնի թէյթ պատկերասրահը, իսկ յառաջիկայ Մայիսին պիտի հասնի Ֆիլատելֆիոյ Արուեստի Թանգարանը:

Սեզանի ինքնանկարները մէջ շեշտուած են կարմրած եւ փողփողուն աչքերը, հարցական յօնքերը եւ «անհրնազանդ», սրածայր մօրուքը: 1894ին ամերիկացի արուեստագէտ մը նկարագրած է անոր «սարսափազդու կերպարանքը», զայն նմանցնելով «աւազակի» մը:

ՅԱՆՑԱՆՔԻ ԶԳԱՑՈՒՄ ՄԸ...

Յանցանքի զգացում մը կը շրջապատէ 17 երկիրներէ բերուած 109 իրականարներէ, 42 ջրանկարներէ եւ 26 գծանկարներէ բաղկացած այս ցուցահանդէսը: Յանցանք, որովհետեւ Սեզան ապէ դար մը առաջ այնքան չնչին նանաչում գտած էր իր կեանքին տեւողութեան: Յանցանք, որովհետեւ մեծ տպաւորապաշտներ Մոնէ, Փիսարրօ, Ռենուար, Տեկա եւ Սիսլի վերջին տասնամեակներուն պատուի արժանացած են իրենց նուիրուած ցուցահանդէսներով, մինչդեռ Սեզանի ստեղծագործական կեանքին նուիրուած վերջին ցուցահանդէսը կայացած է 1936ին: Յանցանք նաեւ այն պատճառով, որ Սեզան նուազ եւրոպական արժանացած է իր սեփական հանճարին համար, քան՝ «արդի գեղարուեստի հայրը» յորջորջումով:

«Յանախ մոռցած եմ, թէ Սեզան ոչ միայն ռոմանտիկ մըն էր, այլեւ՝ բնէին մեծ արուեստագէտ մը: Զափազանց վարժ եմ գինի տեսնելու Փիքասոյի, Մաթիսի եւ բազմաթիւ ուրիշներու ընկերքին, որոնք իրենց գիրքերը Սեզանի յաջորդները համարած են», կ'ըսէ ցուցահանդէսը կազմակերպող պատասխանատու:

Շաբաթաթերթերու յաւելուածներով, որմազդներով, վաճառքային ժապաւէններով եւ ծանուցումի բազմատեսակ արշաւներով շեփորահարուած ցուցահանդէսը կը միտի ի վերջոյ «հանգստեան կոչել» այն նարացած ապատրութիւնը, որ Սեզանը կը ներկայացնէ իբրեւ խորանարդապաշտ դպրոցին նախորդող շրջանին խնձորներ եւ նարինջներ պատկերող գեղանկարիչ:

ԲԱԶՄԱՁԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ՓՆՏՌՈՒՔԸ

Սեզան պատկերած է գլխաւորաբար բնանկարներ, անշարժ կեանքեր (աբիւ լայֆ) եւ դիմանկարներ: Ուժեղ գոյներով ձգած է շեշտել իր նիւթերուն ներքուն կառուցուածքը, նաեւ թէ անոնց լոյսէն արտացոլող առարկայական երեւոյթը:

Ներկայ ցուցահանդէսը նախապէս կայացած որեւէ ցուցահանդէսէ աւելի կը վաւերագրէ Սեզանի արտասովոր եւ բազմաթիւ կերպարանափոխումները: Զայն ցոյց կու տայ իրեն խանդաւառութեամբ գեղուն սիրողական գեղանկարիչ մը, որ իր փորձերը կը կատարէ տպաւորապաշտ ոճի տեսաբան Փիսարրոյի հսկողութեան տակ: Ապա կ'երթայ Փարիզ, ուր կը ներծծէ Վերոնէզի, Ռիւպէնսի եւ Տելաքրուայի ազդեցութիւնները, դարբնելով իր անհատական ոճը, որ իր հետ կը մնայ չորս տասնամեակ: Ցուցահանդէսը կը ներկայացնէ նաեւ Սեզանի տպաւորապաշտ շրջանը՝ 1870ական տարիները, ապա կը հետեւի անոր պեղած արատոց ուղիներուն, որոնք զայն առաջնորդած են այնպիսի յայտնաբերումներու, ուր կ'երեւին խորանարդապաշտ, կառուցողապաշտ եւ վերացապաշտ արտայայտչապաշտ դպրոցներուն հիմերը:

Յուցադրուած գործերը կը պատկերեն ոչ միայն Սեզանի նիւթերը եւ տեսաբար եղափոխուող գեղանկարչական ոճը, այլեւ՝ այն կատարելապաշտութիւնը, որուն հետ կը պայքարէր, բնութեան էութիւնը երփնագրելու համար:

«Բնութեան անսահման գեղեցկութիւնները կը գրաւեն զիս: Մարդ պէտք է բնութիւնը տեսնէ այնպէս, կարծէք իրմէ առաջ ոեւէ մէկը տեսած չըլլայ զայն», գրած է Սեզան: Իսկ նամակի մը մէջ խօսած է բնութիւնը մանուկի մը աչքերուն ընդմէջէն պատկերելու մասին:

Այս առանձին փնտռտուքը շարունակած է մինչեւ իր մահը (1906), ամէն օր իր եռոտանին եւ երանգապնակը բարձրացնելով դէպի լեռներն ու ժայռաբլուրները: Հոն գեղանկարչութեան կը մօտենար կոյրի նման, ձգտելով ոչ միայն կապկել բնութիւնը, այլեւ՝ անդրադառնալ այն զգացումներուն, զոր կ'ապրէր բնութեան ներկայութեան:

Սեզանի ստեղծագործական տարբեր ոճերէն օրինակներ բերուած են ցուցահանդէսին:

Տարօրինակ տեսնել մը կայ Սեզանի կանուխ շրջանի գործերուն մէջ՝ յատկանշուած վայրագ վրձնահարուածներով եւ կուտակուած ներկով: Հոն կայ նախընտրութիւնը մուր գոյներու եւ վայրագ նիւթերու, որոնք կը հաստատեն Սեզանի երիտասարդութեան փոթորկալից վիպերգականութիւնը: Անոնք կը պատկերեն մահն ու սեռայնութիւնը, ինչպէս՝ «Կախուած Մարդուն Բնակարանը» եւ «Լոգցող Կիներ»ու շարքը:

Մինչ Սեզանի արուեստը կը յառաջդիմէր, անոր ստեղծագործութիւնները հետզհետէ աւելի երկրաչափական եւ խորհրդանշական կը դառնային: Ան ըզգուշացած էր հետեւանքի կաղապարուած հանկերձանքը» եւ պատկերած նիւթերը կը միաձուլէր լարերու, շրջանակներու եւ իր արուեստանոցին պատերը ծածկող բուդերներուն հետ: Բարդիները կը վերածուէին ուղղահայաց ուժեղ գիծերու, ժայռաբլուրները կը ցցուէին երկաթակաւի (օՔրը) հումուզգնութեամբ: Կարմիր երդիքներու կարկտան մը կը վերածուէր երկրաչափական բարդ գիծերով պատկերի մը, ինչպէս՝ «Բնակարաններ՝ Փրովանսի Մէջ» գեղանկարը: Սեզանի ապատրապաշտ ոճը հասունցնելով խորանարդապաշտութեան հողը կը պատրաստէր: Դրեթէ միաժամանակ ան գեղանկարչութեան ամէնէն համեստ բնագաւառը՝ անշարժ կեանքը կը բարձրացնէր ազնուագոյն մակարդակի:

Իր կեանքին վերջին տարիներուն Սեզան լրեց Օվէր սիր Ուազի բնաւեցուած գիւղաշրջանը՝ Ֆրանսայի հիւսիսային շրջանին մէջ, եւ վերադարձաւ իր մանկութեան ու երիտասարդութեան աւելի *տրամարիմ* բնութեան աշխարհը՝ Փրովանս: Հոն անընդհատ գեղանկարեց Ս. Վիմբուար լեռան արակաւոր ժայռակոյտը, զայն ի վերջոյ վերածելով եռանկիւնաձեւ նախնական զանգուածի մը՝ աշտարակ-ուած ուռիներու եւ կոնաբեր ծառերու, երդիքներու եւ արահետներու վերեւ, գոյներու վառ համադրութեամբ: Անոր մերկ լոգցողներու հսկայական պատատները վերածուեցան բանձր ներկով իրագործուած գրեթէ վերացապաշտ գեղանկարներու, որ իգական մարմիններու ծառերու բունեներուն կշռոյթով կը խոնարհին կապտաւուն – մոխրագոյն երկինքներու տակ:

Սեզանի նուիրուած ցուցահանդէսը կը պարփակէ «լոգցողներ»ու 13 տարբերակներ եւ Ս. Վիմբուար լեռան 7 տարբեր պատկերներ, որոնք ցոյց կու տան Սեզանի արուեստին զարգացումին ընթացքը:

ԲԻՒԲԵՂԱՑՈՒՄԻ ԶԳՈՒՄ

Սեզանի գրութիւններուն մէջ բիւրեղացումի փնտրտուքը բնդմիշտ ներկայ է: 1903ին ան համեստօրէն գրած է. *«Դիպ մը յառաջդիմած եմ: Սակայն ինչո՞ւ այսքան ուշ եւ այսքան տառապանքով: Արդեօք արուեստը տեսակ մը իմաստութիւն է, որ ամբողջական նուիրում կը պահանջէ, մարդամարտներէն»:*

Տպաւորապաշտ գեղանկարիչ Փոլ Կոկէն Սեզանի գործերը կոչած է *«Հիմնովին բիւրեղ արուեստի հրաշալիքներ, զորս դիտելէ չի ծանձրանար մէկը»:*

Սեզանի համար իրամանչիւր գեղանկար գծելը նոր մարտահրաւէր մըն էր, ուր իր միակ առաջնորդը, իր բառերով, «փոքր զգացողութիւն» էր եւ այն եզակի բնագդը, որուն միջոցով ան գոյներով ծաւալ կը ստեղծէր: Սեզանի գեղանկարած խնձորը կշիռ, հիւթ եւ ամէն յատկութիւն կ'արտացոլէ, պարզապէս երեք վրձնահարուածով...:

Այսուհանդերձ Սեզան չափազանց դանդաղ կը գեղանկարէր: Մանաւանդ՝ կեանքի վերջաւորութեան, երբ արուեստանոցին մէջ կը դիտէր պատատը, ցաւոտ վրձնահարուած մը կու տար եւ հետաչեղով կը մեկուսանար իր պարտէզը: Հոն կը մարտնչէր կառուցուածքի խորհրդաւոր գաղտնիքներուն դէմ, ապա իսկոյնի բարշ կու տար ներս, դարձեալ դիտելու համար մերկ պատատը: Անոր գեղանկարչութեան ձեւը բոլորովին կը տարբերէր իրեն ժամանակակից տպաւորապաշտներուն ձեւէն, որոնց վրձնահարուածները եզասան «կը բեւեռէին» պատատին վրայ, արձանագրելով լոյսին ազդեցութիւնները:

ՄԵԿՈՒՍԱՑԱԾ ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉԸ

Հակառակ որ Սեզանի կը համակրէին իրեն ժամանակակից մեծ արուեստագէտներէն ոմանք, այսուհանդերձ ան «յաջողած է» բախտներ ունենալ անոնց հետ եւ ապրած է մեկուսացած կեանք մը: Յանախ անհանդուրժելի եղած է իր ներկայութիւնը բնկերութեան մէջ: Կորսնցուցած է իր ամէնէն մտերիմ բարեկամները, ներառեալ մանկութեան բնկերն ու արուեստի պաշտպանը՝ գրագէտ Էմիլ Զոլան: Սեզան յայտնապէս վրդոված է, երբ Զոլա իր *«Էվվր»* վէպին մէջ գինի պատկերած է իրրեւ ձախողած գեղանկարիչ մը:

Դրամատիրոջ մը զաւակը ըլլալով, Սեզան ընդմիշտ բախտներ ունեցած է նաեւ իր բոնաւոր հօր հետ, որ կ'ուզէր գինի փաստաբան դարձնել: Իսկ ինք իր արուեստով երբեմ չէր կրցած նիւթապէս անկախ ըլլալ հօրմէն: Սեզանի գործերը տեւաբար կը մերժուէին Փարիզի արուեստի ցուցահանդէսներուն մէջ, մինչեւ 1900 թուականը:

Թէեւ որոշ յարաբերութիւններ կը պահէր տպաւորապաշտներուն հետ, սակայն կը մերժէր մուտք գործել «համեստ եւ հսկայական Փիսարրոյի» կամ «բոլորէն աւելի եզօր Մոնէի» շրջանակին մէջ, ինչպէս նկարագրած է զանոնք: Ճիշդ է, որ տպաւորապաշտներուն երանգապնակը լուսաւորած եւ պայծառացուցած է իր երանգապնակը, սակայն շուտով զայն մակերեսային եւ վաղանցուկ գտած է եւ բաւականութիւն չզգալով, ձգտած է կառուցուածքի պարզութեան: Առիթով մը նոյնիսկ մոռմոռացած է. *«Մոնէ միայն աչք մըն է»,* թէեւ բազմիցս հաստատած է, թէ Մոնէ ու Ռենուար միակ գեղանկարիչներն են, զորս չէր ատեր:

Սեզանի ներշնչումին աղբիւրը իր շրջապատն է, Փրովանսի բնանկարները, իր բնատիպը, Բանի մը բարեկամներ եւ իր ազգեղ ու գէր կինը՝ Հորթենսը, որուն գոյութիւնը իր մանչ զաւակին հետ միասին 15 տարի գաղտնի

9

Համադրեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

Շարժապատկեր

ՋԳԱՅԱԿԱՆ ՊԱՀԵՐՈՎ ՀԱՐՈՒՍՏ «ՍԵՔԱՐ»ՆԵՐՈՒ 21ՐԴ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

«Սեգար»ներու բաշխումի 21րդ հանդիսութեան ընթացքին, բեմ հրաւիրուեցաւ Քլաուտիա Քարտինալէ, որ իր կարգին հրաւիրեց շարժապատկերի աշխարհին երկարօրեայ ծառայած եւ բազմաթիւ ժապաւէններ պատրաստած վեթերան բեմադրիչ մը:

«Զորս տարեկանին տարագրուած, Մարսէյ հասած, հոն մեծցած եւ տարիներ շարունակ Ֆրանսայի շարժապատկերի աշխարհին ծառայած: Այս Հայանձնաւորութիւնը, որ տէրն է բազմաթիւ ծանօթ ժապաւէններու («Լը Սերփան», «Ի Քոմ Ի Քար», «Լը Քլան Տէ Սիսիլիէն»... «Մայրիկ») կը կոչուի Աշոտ Մալաքեան, աւելի ծանօթ Հանրի Վէրնէօյանունով», բսաւ Քարտինալէ, որ «Մայրիկ»ին մէջ ստանձնած էր մանուկ Աշոտի մօր դերը:

Վէրնէօյ բեմ բարձրանալէն եւ իր կարգին շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք, իր յատուկ յուշանուէրը ստացաւ այլ ծանօթ դերասանի մը՝ Ալէն Տրոնի ձեռամբ: Ան այս տպաւորիչ ձեւով ներկայացուց իր հայ աշխատակիցը, ուսուցիչը: «Վայրկեան մը լռութիւն, եթէ կարելի է: Ներկաներ. լաւ մտիկ ըրէ՛ք: Հոս սէքսպարոն նախագահ, պարոն վարչապետ: Այսօր, աւելի քան յիսուն տարի Ֆրանսայի շարժապատկերի աշխարհին ծառայած Աշոտն է, մեզի ծանօթ Աշոտը՝ Մալաքեանը...»:

Սրահը լրջացած եւ կեդրոնացած մտիկ կ'ընէր բեմին վրայ գտնուող երեք անձնաւորութիւնները, նոյնիսկ վերջին տարիներուն մեծ տպաւորութիւն չստեղծող եւ ինքնահաւան նկատուող Ալէն Տրոն սկրսած էր մեծ խանդաւառութիւն ստեղծել:

Շատ աւելի յուզիչ էր երկրորդական դերի մրցանակին յանձնումի պահը: Արդարեւ, «Լէ Միզերապլ» ժապաւէնին մէջ իր խաղացած երկրորդական դերին համար «Սեգար»ի արժանացաւ բաւական ծերացած, ապդուած եւ յուզուած Անի Ժիրարտոս: Հակիւ բեմ բարձրացած, ան չկրցաւ ինքզինք գսպել եւ արտասուաթոր աչքերով ու տուեալ պայմաններուն մէջ քիչ մը կմկմալով, ան քանի մը ցնցիչ խօսք բսաւ. «Չեմ գիտեր, որ արդեօք կը մոռնա՞ մի՛մ ամուր կապերս ֆրանսական շարժապատկերին հետ, սակայն ֆրանսական շարժապատկերները իսկապէս որ գիս մոռցած էր. յաւալիօրէն, անտարակոյս: Այս օրուան ձեր արտայայտութիւնը եւ սէրը ինծի մտածեցնել կու տան, թէ կրնայ ըլլալ, կը կրկնեմ՝ կրնայ ըլլալ որ դեռ բոլորովին «մեռած չեմ»...

Հանդիսատեսները չրկրցան պահել իրենց յուզումը: Երիտասարդ դերասանուհիներ Ժիւլիէթ Պինոշ, Իգապէլ Հիւփէր, Սոֆի Մարսօ եւայլն լացին, իսկ այլ վեթերան դերասաններ իրենց լուրջ կեցուածքով գնահատեցին Ժիրարտոյի խօսքերը:

Ամէնէն երկար խօսողներէն էր Անի Ժիրարտոս, որ ընդհանրապէս ժապաւէններու մէջ մարմնաւորած է գօրաւոր կնոջ, յայն սիրտ ունեցող մօր տիպարը: Բեմադրիչ Քլօտ Լելուշ գինք համոզած էր, որ դեր ստանձնէ «Լէ Միզերապլ»ին մէջ:

Քանի մը տարի առաջ, Մոլիէրի «Լ'Աւար»ին մէջ իր կողքին դեր ստանձնած Միշէլ Սեռօ երբ լաւագոյն դերասանի «սեգարը» կը ստանար, իր կարգին մատնանշեց թէ յաւ կը գոյ երբ 64 տարեկան եւ 41 տարի շարունակ ժապաւէններու մէջ դեր ստանձնած Անի Ժիրարտոյի պէս հրսկայ մը միայն երկրորդական դերի մը համար մրցանակի կ'արժանանայ:

Լաւագոյն դերասանուհիի «Սեգար»ին տիրացաւ Իգապէլ Հիւփէր, որ տարիներէ ի վեր հեռու մնացած էր «Սեգար»ի աշխարհէն: «Լա Սերեմոնի» ժապաւէնին մէջ դեր ստանձնած Հիւփէր շնորհակալութիւն յայտնեց բեմադրիչ Քլօտ Շապրոլի, որ միշտ ալ գործակցած է իրեն հետ:

Լաւագոյն բեմադրիչ հանդիսացաւ վեթերան Քլօտ Սութէ («Նելի է Մէսիէօ Առնօ»), իսկ երիտասարդ բեմադրիչի մը՝ Մարիէօ Քաւուվիչի (28 տարեկան) «Լա Հէն»ը ընտրուեցաւ տարուան լաւագոյն ժապաւէն:

Լաւագոյն երաժշտութեան մրցանակը շահեցաւ ամիսներ առաջ Պէյրութի մէջ ցուցադրուած «Էլիկա» ժապաւէնը: Վերջապէս օտար լաւագոյն ժապաւէնի մրցանակին համար, «Լէնտ Էնտ Ֆրիտրմ» (Բրիտանիա, Քէն Լոչ) ընտրուեցաւ լաւագոյնը, կերպարանցելով Քուսթարիքայի «Անտրկրաունտ»ին եւ Իւրմուտի «Պրիճգ Աֆ Մէտիսն Քաունթիին»:

Ե. Ա.

Յուզուած ժերարտս

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԺԱՊԱՒԷՆՆԵՐԸ

◆ «ԾԷՅԽԱ» (*Փրեզիտանս*).- Լիբանանի իրական կեանքէն առնուած արկածախնդրական ժապաւէն մը, տեղական պատրաստութեամբ: Բեմադրութիւն Լէյլա Ասաֆի: Հազիւ 10 տարեկան աղջնակ մը իր շուրջ հաւաքելով տղաք. *կէնկ* մը կազմած է:

◆ «ՏԸ ՆԷԹ» (*Ռոլիզէ*).- Համակարգիչներու միջոցով դաւադրութիւններ:

◆ «ԺՈՒՄԱՆԺԻ» (*Լէյտորատօ, Ամփիր եւ Լատփաս*).- Փոքրերու համար. «սփիշըլ իֆէքթ»ներով հարուստ եւ Ռոպին Ուիլիամսի դերասանութեամբ ժապաւէն մը:

◆ «ԼԷ ՁԱՆԺ ԿԱՐՏԻԷՆ» (*Փլանէթ՝ Բասլիք եւ Զուք*).- Կատակերգութիւն մը, բեմադրութեամբ Ժան Միշէլ Փուարէի:

◆ «ՖՈՐԿԷԹ ՓԷՐԻՍ» (*Ամփիր եւ Էսփաս*).- Գրժուար է մոռնալ լոյսերու քաղաքը, մանաւանդ Տեպրա Ուինկրրի ներկայութեամբ:

◆ «ՍԱՏԸՆ ՏԷԹ» (*Ռոնքորտ, Փլանէթ եւ Զուք*).- Ժան Ռնոտ Վան Տամի սիրահարներուն համար...

◆ «ՊԷՏ ԱՖ ՌՈԶԷՍ» (*Լա Սիթէ եւ Լա Սաժէս*).- Սիրային ժապաւէն մը:

Մայքլ Կոլտընպէրկի բեմադրած ժապաւէնին մէջ դեր ստանձնած են Ռոիս Ալէյթըր եւ Մէրի Սթիուրթ Լինտրսրն:

◆ «ՏԸ ՆԷԹ» (*Լէյտաս*).- Համակարգիչներու միջոցով դաւադրութիւններ:

◆ «Ա3. ՔԻԻ.» (*Փլանէթ*).- Ուալթըր Մէթաու կը խաղայ փրոֆ. Այնշթայնի դերը, իր կողքին ունենալով երիտասարդ զոյգ մը. գիտա-երեւակայական նիւթեր շօշափող բայց երգիծախառն ժապաւէն մը:

◆ «ԱՆՏԸՐ ՍԻՈ - 2, ՏԱՐՔ ԹԵՐԻԹՈՐԻ» (*Մարուլլա, Սաժէս, Ամպասատ եւ Փրեզիտանս*).- Արկածախնդրական ժապաւէն մը, ուր կան պատանիներ եւ լարուած մթնոլորտ:

◆ «ՍԵԻԸՆ» (*Սիթէ*).- Ուտիկանական ժապաւէն մը, իր բազմաթիւ «յատկանիշներով»:

◆ «ՏԷՅՆՃԸՐԸՍ ՄԱՅՆՏԶ» (*Համրա, Էլիզէ, Էսփաս եւ Վանտոմ*).- Միշէլ Փֆայֆըրի դերակատարութեամբ ընկերային տոամ մը:

◆ «ԿՈԼՏԸՆԱՅ» (*Փլանէթ, Քասլիք եւ Զուք*).- Ճէյմս Պոնտն ու հոչակաւոր 007 թիւր վերադարձած են: Նիւթն ու մթնոլորտը նոյնն են: Կատարելագործուած պատրաստութիւն: Բեմադրութիւն՝ Մարթին Քեմպրրի, իսկ դերասանութիւն՝ Փիրս Պրոսնանի:

◆ «ԱՓՈԼԼՕ 13» (*Փլանէթ եւ Զուք*).- Թոմ Հէնքսի դերասանութեամբ եւ Ռոն Հաուարտի բեմադրութեամբ ժապաւէն մը: Դէպի լուսին ուղղուող անջրպետանաւերու պատմութենէն առնուած...:

ՀԱՃԵԼԻ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔԸ

ԿԱՐԱՊԵՏ ՀԱՆՆԷՍԵԱՆԻ

ԱՌՕՐԵԱՅ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Պէյրութէն մինչեւ Ամերիկա եւ մանաւանդ՝ Քանատա

410 էջ Գին՝ 10.000 լ.ո.

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնլի գիրով* (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ եւ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

Մարզական Մարզական

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ԱՅՆՏՀՈՎԸՆ, ՌԷՅՆՃԸՐՋ ԵՒ ՓՈՐԹՈ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Շարաթավերջին, Հոլանտայի ախոյեանութեան 24րդ հանգրուանի մրցումներուն, ախոյեան Այաքս Ամսթերտամ կրեց այս եղանակի (ախոյեանութեան գծով) իր երկրորդ պարտութիւնը, Ցրդ դիրքը գրաւող Վիթէս Առնհայմէն (2 - 1), այս վերջինին դաշտին վրայ:

Այաքս Ամսթերտամ, որ այսօր Եւրոպայի բաժակի մրցաշարքի քառորդ աւարտականի երթի մրցումին պիտի այցելէ Գերմանիոյ ախոյեանին՝ Պորուսիա Տորթմունտին դաշտը, ամբողջական կազմով դաշտ չներկայացաւ եւ իր պարտութեամբ՝ նահանջեց Բ. դիրքին:

Փ. Ս. Վ. Այնտհովրն, օգտուելով Այաքսի պարտութենէն եւ իր արձանագրած յաղթանակէն՝ գրաւեց պարագլուխի դիրքը եւ կէտի մը առաւելութիւնը ունեցաւ ախոյեանին վրայ: Այաքս մրցումը նուազագոյն կատարած է:

Վերադառնալով Այաքսի մրցումին, Առնհայմի աստղը եղաւ Լուիս Լարոս, որ յաջողեցաւ իւրաքանչիւր կիսախաղի (9րդ եւ 69րդ վայրկեաններուն) մէկական կոյ նշանակել Այաքսի բերդէն ներս: Այաքս իր կոյը նշանակեց մրցումի աւարտէն երեք վայրկեան առաջ, Փաթրիք Քլիւվէրի միջոցով:

Առնհայմէն 4 մարգիկներ, իսկ Այաքսէն 3 մարգիկներ, ներառեալ՝ Տենի Պլինտ դեղին քարտեր ստացան:

Բ. դիրքը գրաւող Փ. Ս. Վ. Այնտհովրն 3 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք անցեալ եղանակին Բ. դիրքը գրաւած Ռոտա Քերքրատը, որ այժմ կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման 11րդ դիրքը, պարագլուխի դիրքը կրաւելէ անկախ բարելաւեց իր կոյ - եվրբէյճը. ան այժմ Այաքսէն վեց կոյ աւելի նշանակած է:

Ռինկ էյքրլքամփ, միջնապահ Լուք Նիլիսէն գնդակը ստանալէ ետք, բացաւ մրցումին հաշիւը, 3րդ վայրկեանին: Կոյէն ետք, Ռինկի հարուածը կսպուեցաւ Ռոտայի բերդին սիւնին կողմէ, բայց 42րդ վայրկեանին, Նիլիս, միջնապահ Վիմ Եոնքէն գնդակը ստանալէ ետք, մրցակից կագմի բերդապահ Ռուտ Հէսփնալ գերազանցեց եւ շատ հանդարտութեամբ նշանակեց Այնտհովրնի երկրորդ կոյը:

Բ. կիսախաղին դաշտ ներկայացած Պիորն Վան Տէր Տէօյէն, իր թափած անձնական ճիգերով, 71րդ վայրկեանին արդիւնքը բարձրացուց 3ի:

Գ. դիրքը գրաւող Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ, որ վաղը, բաժակակիր խումբերու մրցաշարքին պիտի մրցի Պորուսիա Մէօնշէնկրլատպախին դէմ, 1 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Կրոնինկրնէն (9րդ): Յառաջապահ Ռոմանօ Սիոն նշանակեց մրցումին միակ կոյը (81րդ):

Վերջին դիրքը գրաւող «Կօ Ըհէտ Իկրլզ», որ ամիսներէ ի վեր վերջին դիրքին վրայ էր, 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Ֆորթունա Սիթարը, երեք դիրք բարձրացաւ, իսկ Վոլենտամ 1 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք Վիլէմ Թիլպուրկէն, գրաւեց վերջին դիրքը:

Ստորեւ՝ մրցումներուն արդիւնքները.

Փ. Ս. Վ. Այնտհովրն - Ռոտա Քերքրատ 3 - 0
Հիրեվին - Նայմիկըն 4 - 1
Կօ Ըհէտ Իկըլզ - Ֆորթունա Սիթար 2 - 0
Վիլէմ Թիլպուրկ - Վոլենտամ 1 - 0
Վիթէս Առնհայմ - Այաքս Ամսթերտամ 2 - 1
Սփարթա Ռոթերտամ - Պրեստա 3 - 1
Կրոնինկըն - Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ 1 - 0
Իւթրէխթ - Վալվիք 0 - 0
Թվենթէ - Տէօթինշէմ 1 - 0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ՄՐՑ.	ԿԷՏ
1.- Փ. Ս. Վ. Այնտհովրն	23	57
2.- Այաքս Ամսթերտամ	22	56
3.- Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ	24	40
4.- Սփարթա Ռոթերտամ	24	38
5.- Վիլէմ Թիլպուրկ	22	36
.....		
15.- Կօ Ըհէտ Իկըլզ	21	16
16.- Իւթրէխթ	22	16
17.- Տէօթինշէմ	23	16
18.- Վոլենտամ	22	14

Պրազիլիացի Էմբրսըն (Փորթօ), որ հէթ - թրիք մը իրագործեց շաբաթավերջին:

ՍԿՈՎՏԻԱ

Սկովտիոյ ախոյեանութեան 28րդ հանգրուանի մրցումներուն, ախոյեան Ռէյնճրրգ շարունակեց իր յառաջխաղացքը եւ արձանագրեց այս եղանակի իր 21րդ յաղթանակը, պարտութեան մատնելէ ետք Հիպերնիրնը (2 - 0), այս վերջինին դաշտին վրայ:

Ռէյնճրրգի մարգիչ՝ Ուոլթըր Սմիթ, որ իր կազմին հետ կատարեց իր 200րդ մրցումը:

Փօլ Կէսքոյն (Ռէյնճրրգ), որ ստացաւ այս եղանակի իր 12րդ դեղին քարտը:

Ռէյնճրրգի մարգիչ Ուոլթըր Սմիթ, որ Հիպերնիրնի դէմ կը կատարէր իր 200րդ մրցումը, գոհ մնաց իր կագմէն: Անգլիացի միջազգային մարգիկ Փօլ Կէսքոյն ստացաւ այս եղանակի իր 12րդ դեղին քարտը:

Ռէյնճրրգի բերդապահը Էնտի Կորամ, մրցումին 76րդ վայրկեանին արիւնլուայ էր երբ մրցակից կագմի համակիրներէն մէկը անոր վրայ յարձակելով հարուածեց անոր դէմքին: Քիթէն սկսաւ արիւն հոսիլ, բայց ան շարունակեց մրցումը:

Կրէհէմ Միչէլ, 31րդ վայրկեանին կոյ մը նուիրեց Ռէյնճրրգի, երբ գնդակը սխալմամբ իր բերդէն ներս գետեղեց:

Բ. կիսախաղին մեծ մասը, Ռէյնճրրգի բերդը ճնշումի ենթարկուեցաւ, բայց Ռէյնճրրգ ձեռք ձգեց փենալթի մը, երբ Կէսքոյն մեծ քառակուսիին մէջ գետին բերուեցաւ: Դանիացի միջազգային մարգիկ Պրայըն Լաուտրուփ փենալթին իր նպատակին հասցուց մրցումի աւարտէն 20 վայրկեան առաջ:

Ռէյնճրրգ իր երեք կէտի առաւելութիւնը պահեց Սելթիքի վրայ, որ իր կարգին 4 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Հարթցը:

Փօլ Մաքսթէյ, Փիեռ Վան Հոյտոնք, Պրայըն Մաքլաֆլին եւ Սայմըն Տոնելի նշանակեցին Սելթիքի չորս անպատասխան կոյերը:

Գ. դիրքը գրաւող Ապրրտին, իր կարգին, 3 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Քիլմարնոքը:

Ստորեւ՝ մրցումներուն արդիւնքները.

Ապըրտին - Քիլմարնոք 3 - 0
Սելթիք - Հարթց 4 - 0
Մատըրուէլ - Ֆալքըրք 1 - 0
Փարթիք - Ռէյթ 0 - 3
Հիպերնիրն - Ռէյնճրրգ 0 - 2

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Ռէյնճրրգ	68
2.- Սելթիք	65
3.- Ապըրտին	43
.....	
9.- Ֆալքըրք	23
10.- Փարթիք	23

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼ

Փորթուգալի ախոյեանութեան 24րդ հանգրուանի մրցումներուն, ցարդ անպարտելի միակ կագմը Փորթօ, 6 - 3 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Պրական եւ 64ի բարձրացուց իր կէտերուն հաշիւը, 13 կէտի առաւելութիւն մը ունենալով իր անմիջական մրցակիցին՝ Պոաւիսթայի վրայ, որ 4 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ֆելկէյրասը:

Պրազիլիացի յառաջապահ Էմբրսըն Փիմենթա. Փորթօ - Պրակա մրցումին հէթ - թրիք մը իրագործեց (7րդ, 31րդ, 40րդ), իսկ յաղթական կագմին մնացեալ կոյերը նշանակեցին սերպ Լիուպիմքօ Տրուլովիչ (26րդ եւ 88րդ) եւ Անթոնիս Ֆոլիա (86րդ):

Պրակայի միջնապահներէն, Խոսէ Պարոսս, որ յառաջիկայ եղանակին համար ստորագրած է Փորթոյի տոմարներուն վրայ, փենալթիով նշանակեց պարտեալ խումբին առաջին կոյը (24րդ), ապա երկրորդը (64րդ), իսկ երրորդ կոյը նշանակեց Նունս (53րդ):

Պենֆիքա 2 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ժիլ Վիսենթէն, շնորհիւ Ժոաօ Փինթոյի (6րդ) եւ պրազիլիացի Մարչելօ Քիփրիանոյի կոյերուն:

Ստորեւ՝ մրցումներուն արդիւնքները.

Պելենենսէս - Մարիթիմօ 4 - 1
Փորթօ - Պրակա 6 - 3
Չաւէս - Ֆարենսէ 2 - 1
Կիմարաէշ - Թիրսենսէ 2 - 1
Լէքա - Քամփոմայիորենսէ 4 - 1
Պոաւիսթա - Ֆելկէյրաս 4 - 0
Սփորթինկ - Էէյրիա 0 - 0
Ամատորա - Սալկէյրոշ 1 - 1
Ժիլ Վիսենթէ - Պենֆիքա 1 - 2

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Փորթօ	64
2.- Պոաւիսթա	51
3.- Պենֆիքա	50
4.- Սփորթինկ	48
.....	
17.- Ֆարենսէ	18
18.- Քամփոմայիորենսէ	17

ԼԵՎԱՄ. ՊԱՍՔԷԹ, ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ ԵՒ ՖՈՒԹՊՈԼ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ԼԵՎԱՄի յանձնախումբը այս շաբաթավերջին պիտի սկսի իր պասքեթպոլի եւ փինկ փոնկի մրցումներուն, որոնք տեղի չունեցան անցեալ շաբաթավերջին, եղբ. Ե. Տեմիրճեանի մահուան առիթով:

Նշենք, որ պասքէթի մրցումները տեղի պիտի ունենան Ագգ. Լ. եւ Ս. Յակոբեան Քոլէճի դաշտին վրայ, իսկ փինկ փոնկի մրցումները՝ Ագգ. Ս. Քառասնից Մանկանց վարժարանի յարկին տակ:

Ստորեւ՝ յայտագիրը.

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

Փոքր Աղջիկ
Ժամը 3.00ին՝ Ձեմարան - Ս. Խանամիրեան

Միջակ Աղջիկ
Ժամը 1.30ին՝ Եղիշէ Մանուկեան - Հայ Աւետ. Քոլէճ
Ժամը 2.15ին՝ Հռիփսիմեանց - Շամլեան Թաթիկեան
Ժամը 4.45ին՝ Ձեմարան - Ս. Յակոբեան

Մեծ Աղջիկ
Ժամը 3.45ին՝ Ձեմարան - Ս. Խանամիրեան

Մեծ Տղաք
Ժամը 5.45ին՝ Ձեմարան - Հայ Աւետ. Քոլէճ

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ

Ժամը 2.30էն սկսեալ - Փոքր եւ Միջակ Տղաք

Կիրակի 10 Մարտ - 1996

ՊԱՍՔԷԹ (*Սոֆիա*)

Մեծ Տղաք
Ժամը 2.30ին՝ Մեսրոպեան - Ս. Խանամիրեան
Ժամը 3.45ին՝ Շամլեան Թ. - Ս. Յակոբեան
(Անձրեւի պարագային, Շաբաթ օրուայ յայտագիրը Կիրակի օր տեղի պիտի ունենայ):

ՖՈՒԹՊՈԼ

Մեծ Տղաք
Ժամը 9.30ին՝ Հռիփսիմեանց - Եղիշէ Մանուկեան
Ժամը 12.00ին՝ Արմենատից - Դպրեվանք
Փոքր Տղաք
Ժամը 11.00ին՝ Գ. Կիւլպենկեան (Այնճար) - Շամլեան Թաթիկեան

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ

Ժամը 2.30էն սկսեալ - Աղջկանց բոլոր դասակարգերու մրցումներ

ԱՆՍԱՐ - Հ.Մ.Ը.Մ. (2 - 0) ՄՐՑՈՒՄԷՆ...

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմը, որ մրցեցաւ Անսարի դէմ. ոտքի ձախէն աջ՝ Բաֆֆի Ճուլֆայեան, Արթիւր Միրզոյեան, Անդօ Պետոյեան, Արա Ճանսըզեան, Վարդան Ղազարեան, Դրօ Բէհէեան: Նստած՝ ձախէն աջ՝ Վաչէ Զագրրեան, Սազօ Մինասա, Արմէն Ղազարեան, Լեւոն Խաչատուրեան եւ Սամուէլ Պողոսեան:

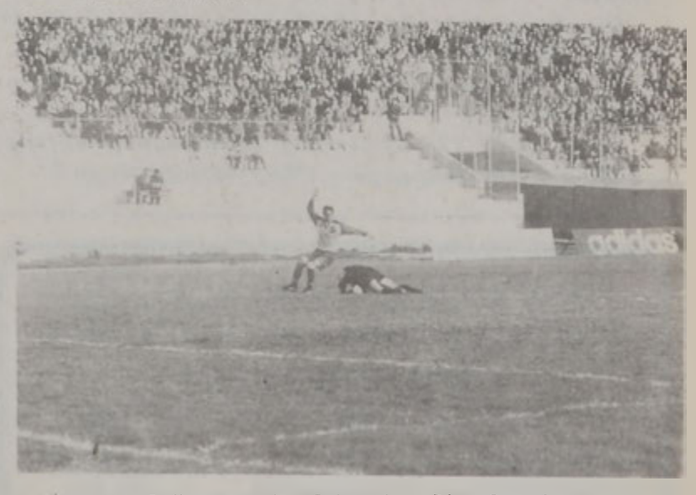

Վարդան Ղազարեան կը փորձէ գնդակը...

Որսալ Անսարի բերդապահ Ալի Ֆաքիհլն:

Նունինքն Վարդան գետին ինկած՝ գնդակը ձեռքին:

Բաֆֆի Ճուլֆայեան (օրուան խմբապետը) արագ յարձակում մը կը գործէ:

Վաչէ գլխու հարուածի մը ընթացքին:

Նկարները՝ Վարուժան Բաբուրեանի

Մարզական Մարզական

ԵՈՒ.Է.Ֆ.Ա.Ի ԲԱԺԱԿ

ՊԱՅԷՐՆ, ՄԻԼԱՆ ԵՒ ՍԼԱՒԻԱ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Երէկ կիւրեր, տեղի ունեցան Եու.Է.Ֆ.Ա.ի բաժակի մրցաշարքի քառորդ աւարտականի երթի մրցումները։

Գերմանիոյ մէջ, Պայէրն Միւնիխ 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Անկլիոյ Նոթինկհամ Ֆորէսթը։

Պայէրնի հերոսն էր միջնապահ Մէհմէթ Շոլ, որ նշանակեց կոյ մը եւ պատրաստեց երկրորդ մը, որ վարպետօրէն նշանակուեցաւ Եուրկրն Քլինսմանի կողմէ։

Նոթինկհամ իր կոյը նշանակեց Սթիւ Շեթրլի միջոցով։ Անկլիական խումբին հերոսն էր բերդապահ Մարք Քրոսլի, որ գսպեց Պայէրնի բազմաթիւ յարձակումները։

Իտալիոյ մէջ Ա.Սէ.Միլան 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Պորտոն։ Էրանիօ եւ Ռոպերթօ Պաճիօ նշանակեցին իտալական կազմին 2 կոյերը։

Օրուան անակնկալը արձանագրուեցաւ Զեխիոյ մէջ, ուր Սլաւիա Փրակա 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Իտալիոյ Ա.Էս.Ռոման։ Քարէլ Փոպորսքի եւ Ռոպէրթ Վակնրը նշանակեցին Սլաւիոյ կոյերը։

Սպանիոյ մէջ, Պարսելոնա դժգոհ ձգեց իր 96 հազար համակիրները, երբ 2-2 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Հոլանտայի Փ.Սի.Վ Այնտհովրնին հետ։

Լիւք Նիլիշ (2) նշանակեց Այնտհովրնի կոյերը, իսկ Պաքերօ եւ Ապելարտօ «Պարսա»ի կոյերը։

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆ ԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԱՅՍՕՐ՝ ՏՈՐԹՄՈՒՆՏ - ԱՅԱՔՍ ԵՒ ՌԷԱԼ - ԵՈՒՎԵՆԹՈՒՍ

Այսօր կիւրեր տեղի պիտի ունենան Եւրոպայի ախոյեան խումբերու մրցաշարքին քառորդ աւարտականի երթի մրցումները։

4 մրցումներէն ամէնէն հետաքրքրականները տեղի պիտի ունենան Գերմանիոյ եւ Սպանիոյ մէջ։

Գերմանիոյ մէջ, Պորուսիա Տորթմունտ պիտի հիւրընկալէ Եւրոպայի ախոյեան Այաքս Ամսթերտամը, որմէ կը բացակային Մարք Օվրմարսը (վիրաւոր), կախակայուած Ֆրանք Տը Պոէր եւ իր փայլքը կորսնցնելէ ետք արձակուրդ ստացած Եուրի Լիթմանէն (ֆինլանտացի)։

Տորթմունտ, իր կարգին, կրնայ դժուարութիւն ունենալ առիթը օգտագործելու, նկատի ունենալով, որ փլէյ-մէյքրը Անտրէաս Մէօլրը վիրաւորուած է Շաբաթ օրուան ախոյեանութեան գծով Մէօնշընկրլատպախի դէմ մրցումին։

Հակառակ Մէօլրի բացակայութեան, Տորթմունտի պիտի վերադառնայ գուլիցերիացի Սթեֆան Շափուլիցա, Քարլ Հայնց Ռիտրլ եւ պրազիլացի լիւսերնօ Ժուլիօ Սեզար, ինչպէս նաեւ Շթեֆրն Ֆրէօնտ։

Սպանիոյ մէջ, «Սանթիակօ Պեռնապէօ» դաշտին վրայ տեղի պիտի ունենայ Ռէալ Մատրիտ - Եուվենթուս ճակատումը։

Այս մրցումը, հինէն ի վեր, վրէժխնդրական մրցակցութիւն մը եղած է, որ սկսած է 1962ի Եւրոպայի բաժակին, երբ Ռէալ քառորդ աւարտականին դուրս ձգած էր «Եուվէ»ն։

Երկու խումբերն ալ իրենց երկիրներու ախոյեանութեան տիտղոսին յոյսերը բոլորովին կորսնցուցած են եւ անպայման պիտի փորձեն շահիլ այս բաժակը։

Ռէալ Մատրիտէն պիտի բացակային Մանուէլ Սանչէս եւ Խոսէ Ամաւիսքա, որոնք վիրաւոր են, բայց Ֆեռնանտօ Հիեռօ, որ Շաբաթ օր ախոյեանութեան մրցումէն բացակայած էր պատժուած ըլլալով, պիտի խաղայ այսօր։

Միւս կողմէ, Եուվենթուսէն պիտի բացակայի միայն խմբապետ Ճիանլուքա Վիալի, որ վիրաւորուած է, իսկ Տէյ Փիեռօ - Ռաւանելլի գոյգը իր կողքին պիտի ունենայ Աթիլիօ Լոմպարտոն, Ռէալի դէմ մրցելու։

Հետաքրքրական մրցումը մը կրնայ ըլլալ Նանթ - Սպարտակ Մոսկուա մրցումը, բայց այս վերջինը բաւական «տկարացած» է։ Արդարեւ, Սպարտակ, որ Ա հանգրուանին առաւելագոյն կէտերը հաւաքող միակ խումբն էր, արդէն իսկ մեծ խաղացողներ կորսնցուցած է ի նպաստ աւելի «հարուստ» խումբերու, ինչպէս խմբապետ Վիքթոր Օնոփրօ, Վասիլի Քուլքով, Սերգէյ Եուրան եւ Սթանիսլաւ Ջերչեւով, որոնք լքեցին կազմը։ Տիմիթրի Խլեսթովի ոտքը կոտրած է, իսկ ուրիշ յետսապահ մը՝ Իլիա Ցիմպալար ծունկի վիրաւորութենէ կը դարմանուի։

Նանթի խմբապետ Ժան Միշէլ Ֆեռի, յետսապահ Լօրան Կէոյս եւ յառաջապահներ Ռէյնալտ Փեթրոս, Ճաֆէթ Նատրամ եւ Նիքոլա Ուեսէք Սոնաքոյի դէմ (1-4 պարտուած) մրցումին թեթեւ վէրքեր ստացան Ուրբաթ օր, թէեւ միայն Նտորամ կրնայ բացակայիլ։

Լեհաստանի մէջ, տեղւոյն Լեկիա Վարշաւան պիտի հիւրընկալէ Յունաստանի Փանաթինայքոսը։

Ամէնէն հիմնական «փտանգ»ը, որուն կրնայ հանդիպիլ լեհ ախոյեանը, պիտի ըլլայ յոյն մրցակից 2 լեհ խաղացողներու՝ յառաջապահ Քրզիշթոֆ Վարգիչա եւ բերդապահ Եոդէֆ Վանչիք։ Վարգիչա Յունաստանի ախոյեանութեան կոյ-սորերն է 18 կոյով։ Փանաթինայքոսէն պիտի բացակայի յետսապահ Մարինոս Ուգունիտիս, որ մէկ մրցումի համար կախակայուած է։

Ստորեւ՝ մրցումներուն յայտագիրը - (բոլոր մրցումներու ժամը 21.30ին)։

Պորուսիա-Տորթմունտ (Գերմանիա) - Այաքս Ամսթերտամ (Հոլանտա)։

Ռէալ Մատրիտ (Սպանիա) - Եուվենթուս (Իտալիա)։

Նանթ (Ֆրանսա) - Սպարտակ Մոսկուա (Ռուսիա)

Լեկիա Վարշաւա (Լեհաստան) - Փանաթինայքոս (Յունաստան)։

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ԱՅՍՕՐ՝ ՔԱՀՐԱՊԱ - Հ. Մ. Ը. Մ.

Լիբանանի պասքեթպոլի տղոց ախոյեանութեան գծով, Հ. Մ. Ը. Մ.ի խումբը այսօր, ժամը 17.00ին, Ժունիէի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ պիտի մրցի Քահրապայի դէմ։

Քահրապա, Հ. Մ. Ը. Մ.ի պէս, խաղացած է 5 մրցում, շահած է չորսը եւ կորսնցուցած՝ մէկ մրցում։ Հ. Մ. Ը. Մ. կատարած է 5 մրցում, շահած է 2 եւ կորսնցուցած՝ յաջորդական 3 մրցումներ։

Հ. Մ. Ը. Մ. կը գրաւէ դասաւորման 9րդ դիրքը, որ շատ վտանգաւոր է։ Հ. Մ. Ը. Մ.ի կազմը վստահարար ետին պիտի ձգէ վերջին ձախող արդիւնքները եւ պիտի ընէ այն՝ ինչ որ ըրած է Անդրանիկ եւ անակնկալի բերած՝ Քահրապան։

Նշենք, թէ Երկուշաբթի օր, Անդրանիկ անակնկալ պարտութիւն մը կրած էր Մոն Լա Սալէն (82-80)։

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԱՌԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Ուրբաթ, 8 Մարտ 1996ին, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ Արեւագալի հանդիսաւոր արարողութիւն։

Պիտի քարոզէ՝
ՏՈՂՇ. Տ. ՇԱՀԱՆ ՎԲԳ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 7ին
Քարոզ ժամը 7.45ին

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու սոյն արարողութեան եւ վերանորոգուելու իր քրիստոնէական հաւատքին մէջ։

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Հ.Բ.Ը.Մ. - Ս.Կ.Մ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՍԱՆՈՒՅՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ - ԿԻՊՐՈՍ

Խորհրդակցական հանդիպում Լիբանանի Մելգոնեանցիներու միջեւ։

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 7 Մարտ 1996, երեկոյեան ժամը 7.30ին, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Զապէլ Մովսէսեան սրահի յարկը, Հըրշ Թապէթ։

ՀՐԱՒԷՐ
Մ.Կ.Հ. ՍԱՆՈՒՅՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Գէորգ Արգարեան
Տէր եւ տիկին Տիգրան Արգարեան
Տէր եւ տիկին Ռեմոն Ռոտրիկէզ եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Փաթրիք Կրունկրն եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ժաք Փափագեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Փիեռ Փափագեան եւ գաւակունք
Տէր Ներսէսեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մօրաքրոջ, խնամիին եւ հարազատին՝

ԱՐՈՒՍԵԱԿ ԲԱՐՍԵՂ ԱԲԳԱՐԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ՍԱՐԱՖԵԱՆ, Գոնիա, 1916ին)

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 1 Մարտ 1996, իր բնակարանին մէջ։

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր Չորեքշաբթի, 6 Մարտ, կէսօրուան ժամը 12ին, Նոր Մարաշի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատուն։

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ։
●Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին տեղւոյն վրայ։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Մովսէս Խաչերեան եւ գաւակները՝ Ցոյեր եւ Ցոյակ եւ համայն ազգականներ եւ հարազատներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր, հօրեղբօր, մօրեղբօր, կարմիկին եւ հարազատին՝

ԺԻՐԱՅՐ ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Պէյրութ, 1940ին)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 1 Մարտ 1996ի առաւօտեան, սրտի կաթուածի հետեւանքով, Քանատայի մէջ (Մոնթրէալ)։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 2 Մարտ, Մոնթրէալի մէջ։

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ։

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕԴԱԿԱՅԱՆԻՆ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՌԻՉՔՆԵՐԸ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Ռումանական	Պուքրէշ	00.25
Հոլանտական	Ամսթերտամ	01.50
Միտրլ Իսք	Սիտնի	07.00
Միտրլ Իսք	Ամման	09.55
Միտրլ Իսք	Ապու Տաբի	10.20
Միտրլ Իսք	Տահրան	11.50
Ռուսական	Մոսկուա	13.15
Կալֆ Էր	Պահրէյն	14.00
Միտրլ Իսք	Լառնաքա	16.00
Քուէյթեան	Քուէյթ	16.40
Միտրլ Իսք	Լոնտոն	17.15
Միտրլ Իսք	Հռոմ	18.35
Ա. Մ. Էմիր.	Տուպայ	18.00
Միտրլ Իսք	Քուէյթ	18.45
Ֆրանսական	Փարիզ	19.30
Աւստրիական	Վիեննա	20.00
Օլիմփիք	Աթլանթա	21.40
Յորդանանեան	Ամման	22.00

ՄԵԿՆՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Ռումանական	Պուքրէշ	02.05
Հոլանտական	Ամսթերտամ	03.00
Ֆրանսական	Փարիզ	08.00
Միտրլ Իսք	Հռոմ	11.00
Միտրլ Իսք	Քուէյթ	12.00
Միտրլ Իսք	Պերլին	12.45
Միտրլ Իսք	Լառնաքա	13.50
Ռուսական	Մոսկուա	14.25
Կալֆ Էր	Պահրէյն	15.00
Քուէյթեան	Քուէյթ	18.10
Միտրլ Իսք	Տոհա Ապու Տաբի	18.30
Միտրլ Իսք	Տուպայ	18.45
Միտրլ Իսք	Թոնտա	19.00
Միտրլ Իսք	Ամման	20.00
Ա. Մ. Էմիր.	Լառնաքա	19.00
Յորդանանեան	Ամման	23.15

ՇԱԲԱԹ 9 ՄԱՐՏԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ 10 ՄԱՐՏԻ ԿԷՍՕՐԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆԸ GOLDEN BEACHԻ ՄԷՋ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽԱՆԴԱՎԱՌ ՄԹՆՈԼՈՐՏ. ՀԱՅԿԱԿԱՆ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՃՈԽ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Ելոյթ կ'ունենայ սիրուած երգիչ՝

ԱՐՄԱՆ ՊԱՂՋԷՃԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝ ԽԱՉԻԿ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆԻ եւ իր նուագախումբին

23 տեսակ աղանդեր, ճաշ, խմիչք՝ *ուիսքի* եւ օղի

●*Շաբաթ երեկոյեան՝ սակ 20$*
●*Կիրակի կէսօրին՝ սակ 15 $*
●*Փոքրերուն կէս գին։*

Մանրամասնութեանց համար դիմել Սթիւտիո Խաչիկ Մալխասեան, Սանթըր Գերմանիկ, հեռ. 266118 եւ 03-261061, Սթիւտիո ՃԵՔԱ, Պուրճ Համուտ, իսկ երեկոյեան՝ ճաշարան Կոլտըն Պիչ, հեռ. 402559 , 407371 / 2,3,4,5։

ԳԻՐՔ ԵՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ ՍՈՒՐԲ ԹԱԴԷՈՍ 1700ԱՄԵԱԿԷՆ ԱՌԱՔ

3

կան Յանձնախումբին։ Հետեւաբար, նուիրատուութիւնները կարելի է դրկել հետեւեալ հասցէին՝

ARMENIAN CATHOLICOSATE OF CILICIA
(FUND OF RECONSTRUCTION OF ST. TADEUS

ACCOUNT NO: 12.01.160.10148.00.06

CREDIT LIBANAIS S. A. L.
BOURJ HAMMOUD BRANCH
BEIRUT - LEBANON
Telex: 43 623 CRELIB (LE)
43 626 CRELIB (LE)
42 861 CRELIB (LE)

Սիրելի՝ հայորդիներ, նկատի ունենալով մեր կեանքի ներկայ պայմանները ու տակաւ աճող այլայման ու բացմացման կարիքները մեր ժողովուրդին թէ՝ հայրենիքին ներսը եւ թէ Մփիւռքին մէջ, չենք ուզեր պաշտօնական հանգանակութեան ձեռնարկել։ Մակայն, սրտագին կոչ կ'ուղղենք ձեր բոլորին, որպէս չօշափելի արտայայտութիւն մեր հոգեւոր ու մշակութային արժէքներուն նկատմամբ ձեր ունեցած նախանձախնդրութեան, կարելիութեան սահմաններուն մէջ մասնակից դառնալու այս յոյժ նուիրական ու անյետաձգելի գործին։

ԹԵՒԵՐՍ ՉԵՆ ԿՈՏՐՈՒԻ, ԹԵՒԵՐՍ ԴԵՌ ԱՄՈՒՐ ԵՆ

4

նաշակով։ Ժողովրդին հաւաքելով ժողովրդական երգերը, իրենց ամենապարզունակ տեսքով, նա դրաւեր է այնպէս տաշեց, այնպէս գեղեցկացրեց, այնպէս յագեցրեց զուտ հայկական մթնոլորտով, որ դա ամէն մի հայ կոմպոզիտորի համար մեծագոյն նաշակի աղբիւր է։ Կոմիտասն առանձնակի երեւոյթ է։ Ի հարկէ, մեր մեծ Արամ Խաչատուրեանը իր հանգուցողութեամբ զարգացրեց հայ երաժշտութիւնը, նոյնը Առնօ Բաբաջանեանը։ Միրզոյեանը, Յարութիւնեանը, Էդգար Յովհաննիսեանը, Ա.Ն.Մեանը, Օրբելեանը, Մանուչարեանը եւ այլն։ Բայց Կոմիտասի հետեւերով դժուար է գնալ, պէտք է առաջին հերթին նրա եկեղեցական երաժշտութեանը մօտ լինել։ Միայն այդպէս մարդ կարող է մտնել Կոմիտասի մթնոլորտի մէջ։ Եւ մանի որ ժողովուրդը կարուել է եկեղեցական երաժշտութիւնից, դեռ ժամանակ է պէտք, որպէսզի մեր հայ կոմպոզիտորները դարձեալ մտնեն եկեղեցական երաժշտութեան մթնոլորտ։

Մեր հայ կոմպոզիտորները, ամէն մէկն իր չափով, զարգացրին հայ երաժշտութիւնը եւ այստեղ, եւ արտասահմանում։ Արտասահմանի հայ կոմպոզիտորներից մանաւանդ նշեմ Ալան Յովհաննէսը, որը հայերէն չիմանալով շատ լաւ հայկական երաժշտութիւն է գրել Թումանեանի, Խաչատրեանի խօսքերով...

Այսօրուայ հայ կոմպոզիտորներին շատ դժուար է լինելու, մանաւանդ որ ֆինանսական աղբիւրները կրճատուել են, իսկ այս պայմաններում նրանք ինչպէս պէտք է գտնեն ստեղծագործական նաճապարհներ եւ արտայայտեն այնպէս, ինչպէս կ'ուզենային։

Իսկ տաղանդաւորները մեզանում շատ են, տաղանդներ կան ամէն ասպարէզում, բայց այդ տաղանդներին միջոց պիտի տրուի, որ նրանք զարգանան։ Այդ է, որ այսուհետեւ շատ դժուար կը լինի։ Մեր նախորդ տաղանդները հնարաւորութիւն ունէին զարգացնելու իրենց տաղանդը եւ հասնելու ամէն ինչի։ Այսօրուայ տաղանդները մնում են իրենք իրենց միջոցների յոյսին. նրանք պէտք է մտածեն՝ կարո՞ղ են առաջ գնալ այդ ուղղութեամբ, թէ՞ ոչ։ Կարող է շատ տաղանդաւոր մարդ լինել, բայց միջոցներ չունենալու պատճառով մնալ աստիճում։ Այդպիսիք կան արտասահմանում ինչման ուզէ։ Այդ բանը գոյութիւն կ'ունենայ նաեւ այստեղ։

ՍԵՋԱՆ՝ ԱՐԴԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՐԸ

6

պահած էր իր հօրմէն, վախենալով, որ իր հարուստ հայրը ժառանգութենէ կը զրկէր զինք: Տեւաբար կը վերապատնաւր նոյն նիւթերուն, անշարժ կեանքերուն, պիմանկարներուն, Ս. Վիրգուար լեռան եւ մանաւանդ՝ լոզցողներու պատկերներուն:

Կեանքի վերջին տարիներուն Սեզան նաեւ եռացաւ իր կնոջմէն: 19րդ դարու վերջաւորութեան անոր հոչակը սկսած էր տարածուիլ: Եւ որովհետեւ գրեթէ անտեսանելի կը մնար, վերածուեցաւ առասպելական կերպարի մը: Իր արուեստանոցին մէջ փակուած, տակաւին կեանքի շունչը կը փչէր Ս. Վիրգուար լեռան գեղանկարներուն մէջ: Իսկ Փրովանսի անշարժութեան մէջ, ժայռերու ընդերքին բաղկացուած երկրաբանական ուժեր կը զգար:

Գեղանկարչութեան տեսութեան մասին Սեզանին դիտարկումները այսօր կը մնան բարեպաշտ նշմարտութիւններ. *«Արուեստը ներդաշնակութիւն մը է, բնութեան զուգահեռ»*, կամ՝ *«Պէտք է յաւ տեսնել եւ անկեղծօրէն զգալ բնորդը»:*

Երեւոյթներու եռին պարզ ձեւերու փնտռտուքը զինք առաջնորդած է եզրակացնելու. *«բնութեան մէջ ամէն ինչ ձեւաւորուած է բոլորակի, կոնի եւ գլանի օրինակով: Մարդ պէտք է սորվի գեղանկարել այս պարզ պատկերներուն մեկնելով»:*

Խիստ մեկուսացումն ու ինքնախորհրդածումը ինքնզգայնութեան զգաստներու հասցուցած են Սեզանի էութիւնը: Բան մը, որ միայն մեծագոյն արուեստագէտները կրնան իրագործել իրենց կեանքի տեւողութեան, բնութեան մէջ կեանքը յայտնաբերելով: Սեզան ըսած է. *«Բնապատկերը կը մարդանայ, մէջս կը վերածուի մտածող, ապրող էակի: Մէկ էութեան կը վերածուիմ գեղանկարիս հետ... կը միաձուլուիմ ծիածանափայլ մառսի մը մէջ»:*

Սեզանի մահէն եամ է. արուեստագէտ Մորիս Տենիս մէջբերած է Սեզանի մէկ խօսքը. *«Ուզեցի ապատրաստուրիւնը վերածել ամուր եւ դիմացկուն բանի մը, ինչպէս՝ բանգարաններու մէջ ցուցադրուող արուեստը»:*

Սեզան հանճար մըն էր: Երբ կը լուծէր գեղանկարչութեան հարց մը, ուղիներ կը բանար ապագայի հետազօտութեան համար: Ան կապն էր ապատրաստութեան գագաթին յանգած 19րդ դարուն եւ արդի դարաշրջանին միջեւ, որ ծնունդ կ'առնէր առաջին անգամ իր կողմէ ուրուագծուած առնուազն բանի մը ուղղութիւններով:

ՍԱՀԱԶԴ

Տիկին Պայծառ (Լիլի) Պուլտուկեան եւ զաւակունք
Տիկին Վերժին Պէչաքճեան եւ զաւակունք
Տիկին Մելինէ Պուլտուկեան եւ դուստրը
Տէր եւ տիկին Նապիլ Շեհապ եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Սեդրակ Թոփալեան
Տէր եւ տիկին Սմբատ Մարտիրոսեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Թոֆիք Ուտ եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ՅՈՎԱԿԻՄ (ՃԻՄ) ՊՈՒԼՏՈՒԳԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ Ատանա, 1919ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 3 Մարտ 1996, Եքաթերինա, Ռուսիա, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:
●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:

ՍԱՀԱԶԴ

Տիկին Արփինէ Մոմճեան եւ զաւակը՝ Բաֆֆի
Տէր եւ տիկին Արա եւ Շահէ Մոմճեան եւ ընտանիք
Տիկին Վարդուհի Թաշճեան եւ զաւակունք
Տիկին Նեկտար Մոմճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Արմէն Մոմճեան եւ զաւակունք
Տիկին Արաքսի Տէր Գէորգեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Հանրի Ուրֆալեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, եղբօր, հօրեղբօր եւ հարազատին՝

ՍԱՐԳԻՍ ՄՈՄՃԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ Այնթապ, 1915ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 3 Մարտ 1996:
Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Հորեքշաբթի, 6 Մարտ, առաւօտեան ժամը 11ին, Ֆրրն Շրպպէքի Ազգային գերեզմանատան մէջ:
●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:
●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Հանրի Ուրֆալեանի բնակարանը, «Արմենիա» պողոտայ, Ասատ Ազար շէնք, Բ. յարկ:
ԾԱՆՕԹ.–Փոխան ծաղկեպսակի, կը խնդրուի նուիրատուութիւններ կատարել բարեսիրական հաստատութիւններու:

ՍԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Մարգիս Երեւանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Արա Երեւանեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Գասարճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին կարապետ Բարսեղեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Մարգիս Տէր Պետրոսեան եւ զաւակունք
Տիկին Թանիա Տէր Պետրոսեան եւ զաւակունք
Տիկին Վարդուհի Թիֆլիցեան եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ԼԻԱ ԵՐԵՒԱՆԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, Խարբերդ)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 3 Մարտ 1996ին:
Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 4 Մարտ, կէսօրէ ետք ժամը 2ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Ֆրրն Շրպպէքի Ազգային գերեզմանատունը:
●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:
●Յաւակցութիւնները պիտի ընդունուին հանգուցեալի զաւկին՝ Արա Երեւանեանի բնակարանը, Հանրի Ուրֆալեանի բնակարանը, «Արմենիա» պողոտայ, Ասատ Ազար շէնք, Բ. յարկ:
ԾԱՆՕԹ.–Փոխան ծաղկեպսակի, կը խնդրուի նուիրատուութիւններ կատարել բարեսիրական հաստատութիւններու:

ՍԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Արշաւիր Գասարժի
Տէր եւ տիկ. Ալպէր Գասարժի եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկ. Ժաք Գասարժի եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկ. Մորիս Գասարժի եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկ. Ժոզէֆ Գասարժի եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկ. Էտմոն Գասարժի եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկ. Ժորժ Գասարժի եւ զաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ՀԱՆՆԱ ԱՊՏԻՆ ԳԱՍԱՐԺԻԻ

մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 4 Մարտ 1996:
Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Հորեքշաբթի, 6 Մարտ, Շթօրայի Ս. Աւետման եկեղեցւոյ մէջ:
●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:
●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին Շթօրայի բնակարանը, «Փարք» պանդոկին դիմաց, մինչեւ Կիրակի, 10 Մարտի երեկոյեան:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԺԱՆ ԱՅՆԷՃԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 10 Մարտ 1996, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՄԱՐԻԶԱ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 10 Մարտ 1996, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հովանաւորութեամբ

ՀՈԳՇ. Տ. ԳԵՂԱՄ ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ

Առաջնորդական Տեղապահ Լիբանանի Հայոց Թեմի

Կը ներկայացնէ

ՎԱՀԱԳՆ ՍՏԱՄՊՈԼՑԵԱՆ ԵՐԳԵՀՈՆԻ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍՈՎ

Ուրբաթ, 8 Մարտ 1996, երեկոյեան ժամը 8.30ին, Ամերիկեան Համալսարանի «Էսեմպլի Հոլ»ին մէջ:

Տոմսերը ստանալ տիսբորէյ Ռնեթայէն, «Շուկրը Ֆիր»էն եւ կոյրի օրը կիշէն:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հ.Բ.Ը.Միութեան Սին Էլ Ֆիլի տիկնանց մասնաճիւղի կազմակերպած՝

«ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ – ՄԻՋԻՆՔ»Ը

որ տեղի պիտի ունենար Շաբաթ, 9 Մարտ 1996ին, յետաձգուած է կամքէ անկախ պատճառով:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Լ. Օ. ԽԱՉԻ ԷՇՐԵՖԻԷԻ «ԿԱՐՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐԵՐ

7 ՄԱՐՏ 1996,
ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ,
«ԱՋԱՏԱՄԱՐՏ» ԱԿՈՒՄԲ,
«ՉՈՒԽԱՏԱՐԵԱՆ» ՍՐԱՀ,
ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 9.30ԻՆ:

23 ՄԱՐՏ 1996 ԿԷՍՕՐԷ ԵՏՔ ԺԱՄԸ 3ԻՆ,
ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐ
«ԱՋԱՏԱՄԱՐՏ» ԱԿՈՒՄԲԻՆ ՄԷՋ:

30ԷՆ 31 ՄԱՐՏ 1996,
ՃԱՇԻ ՊԱՋԱՐ,
«ԱՋԱՏԱՄԱՐՏ» ԱԿՈՒՄԲԻՆ ՄԷՋ:

16 ՄԱՅԻՍ 1996,
ՊՏՈՅՏ ԴԷՊԻ ?

ՎԱՐՁՈՒ ԳՈՐԾԱՏԵՂԻ (ՏԱՄԱՆՈՎ)

Սանթըր Արազ, Պուրճ Համուտ: Հեռ. 03-315898:

ԾԱԽՈՒ Է (ԹԱՓՈՒՈՎ) ԿԱՄ ՎԱՐՁՈՒ ՏԱՄԱՆՈՎ

●Տորա, «Սեմիրամիս»էն առաջ, երկյարկանի, 300 քառ. մեթր տարածութեամբ, մայր ճամբու վրայ եւ ամէն գործի յարմարութեամբ: Հեռ. 260873:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

●Զղրինի մէջ (Հիւսիսային Մեթն), 129էն 142 քառ. մեթր: Հեռ. (04) 990733, 379695 եւ (03) 846261:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

●Սէուտական Արաբիոյ մէջ աշխատելու համար կարիքը կայ.
- Փորձառու ոսկերիչ մոմի վրայ աշխատողներ՝ model makers.
- Փորձառու երկսեռ ոսկերիչ գծագրիչներ:
Հեռաձայնել ցերեկին 264474 եւ երեկոյեան 412389 թիւերուն:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

● Տիկին Սիլվա Պէշլեան եւ զաւակունք շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն եւ հօր՝ ԿԱՐՊԻՍ ՊԷՇԼԵԱՆի մահուան սուգին:

«ԱԶԴԱԿ»ի հեռաձայնի թիւերը

«Ազդակ»ի հետ հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.– 260115, 260780 եւ 583026:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՋԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՏԻԼի մօր

●ՆՈՒԱՋԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ *ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)
Վերլուծեցէք եւ ուսումնասիրեցէք ձեր ներկայ կացութիւնը՝ դրամական թէ սիրային մարզերու մէջ եւ բան այնմ որոշումներ տուէք: Այսպիսով, պիտի կարենաք նշդրիտ եւ արդար ըլլալ:

☆ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)
Ոչ մէկ որոշում առէք առանց կարծիքը առնելու ձեր մեծաւորին կամ վարպետին: Փորձառու մարդոց կարծիքին եւս դիմեցէք, որպէսզի սխալ մը չգործէք:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)
Բազմաթիւ գործեր ունիք լուծելիք, բայց բոլորը միաձեղ չէք կրնար կարգադրել, հետեւաբար աշխատեցէք մէկիկ-մէկիկ զանոնք լուծել: Ձեր կարողութիւնը հրաշքներ պիտի գործէ:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)
Սկսիցէք իսկ կորսուած դատի մը կամ գործի մը վրայ ժամանակու ջանք մի՛ բափէք ու գիտցէք, որ ունիք բնաւեիք մը, որ ձեր նեցուկին կը կարօտի:

☆ *ԱՌԻԻԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)
Տեղափոխութիւն մը կատարեցէք, փոքր ճամբորդութիւն մը, որպէսզի կարենաք լուծել հարց մը կամ կարգադրել ձեր պաշտօնին վերաբերեալ խնդիր մը:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)
Սխալ մը գործած էք անզգուշաբար. անդրադարձէք անոր շուտով եւ սրբագրեցէք: Նման հարցեր պատահական են. բայց դուք եղէք ուղղամիտ եւ օգնեցէք նաեւ ձեզմէ ակարներուն:

☆ *ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)
Շատ եռանդուն պիտի ըլլաք այսօր, եւ զգացական ձեր աշխարհը պիտի յորդի նոր երեւոյթներով, որոնց դիմաց պիտի պարզէք ձեր եմայէր եւ արժանաւոր ուրիշներու ուշադրութեան եւ յարգանքին:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)
Անիմաստ վարմունքով սխալներ մի գործէք, ոչ ալ անտեղի խօսքեր արտայայտեցէք, ապա թէ ոչ բոլորին զգոնութիւնը ձեր դիմաց կը ցցուի:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)
Եթէ մէկը ձեզմէ ծառայութիւն մը խնդրէ, անոր առէք լաւ խորհուրդ մը, փոխանակ ծիծաղելու անոր վրայ: Եղէք ուղղամիտ եւ ծառայասէր:

☆ *ԱՅԾԵՂՋԻՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)
Ջերմօրէն դիմաւորեցէք եւ ականջ առէք այն մարդուն, որ ձեր վրայ խոր ապատրաստութիւն կը ձգէ: Ցարգանքը ձեզ կը բարձրացնէ, իսկ արհամարհանքը կ'արժեզրկէ: Իրաւանչիրին առէք ըստ իր արժանիին:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)
Կարեւոր որոշում մը պիտի տաք այսօր. ոչինչի կը ծառայէ հարց մը կամ աշխատանք մը անդադար ձգձգելը: Եղէք վճռական:

☆ *ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)
Ձեզի յանձնուած պարտականութիւնը լաւ կատարեցէք: Հակեցէք ձեր ընտանիքին կամ շրջապատին գործունէութեան, իրաւանչիր անդամին տալով իրեն յարմար գործ կամ պաշտօնը: Արդար եւ գործունեայ եղէք:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3326

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

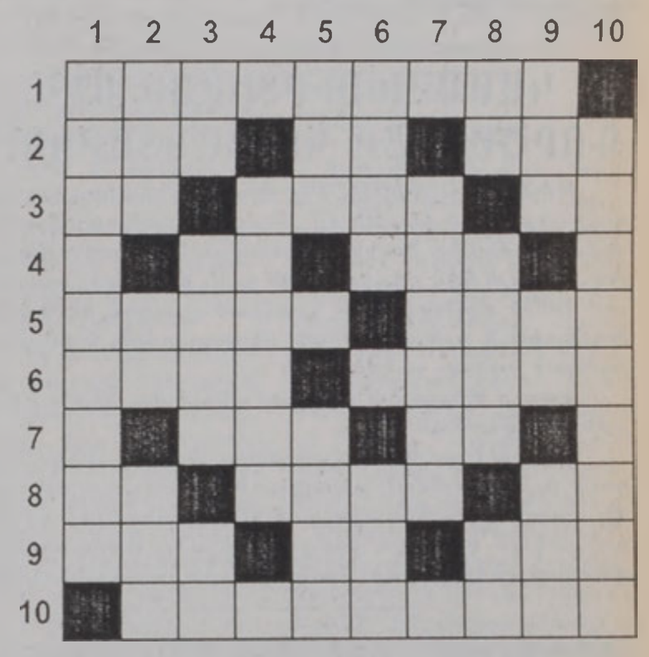

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Համայնարանական տիտղոս:
2. Լ. Օ. Խաչի մասնաճիւղերէն - Այրուրենէն - Տհաս:
3. Կրկնուած բաղաձայններ - Արձակելու քար - Ձայնանիշ:
4. Թէոդիկի ստորագրութիւններէն - Քուրայ:
5. Արամէացիներէ սերած ժողովուրդ - Ցանցակերպ թակարդ:
6. Դրամական փոխանակութիւն - Իտալացի երգահան (1813 - 1901):
7. Սկահակ - Կրկնուած բաղաձայններ:
8. Իրերայաջորդ գիրեր - Թռչունի աղր - Կրկին:
9. Աշխատասէր - Հայրենի կանացի ամսաթերթ - Արական անուն (հակ.):
10. Խթում, նաւակատիք:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Դաստիարակ:
2. Եւրոպացի իշխանուհի - Ցուցական ածական - Ուրուր:
3. Կոնարեր ծառ - Զուիրակ, բուժական բոյս - Եգիպտական դից:
4. Փաստի կարօտ տեսութիւն:
5. Երաշխէպ - Արարական թերակղզի:
6. Ձիապիծակ (հակ.) - Իշխանաւոր (հակ.):
7. Ներբող, դրուատիք:
8. Քէն - Երկար մաղ - Դե՛հ:
9. Վրան երկաթ ծեծելու պողպատեայ կապած - Դրկից տաւեր - Նախամայր:
10. Ճակնդեղ:

ԹԻՒ 3325

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

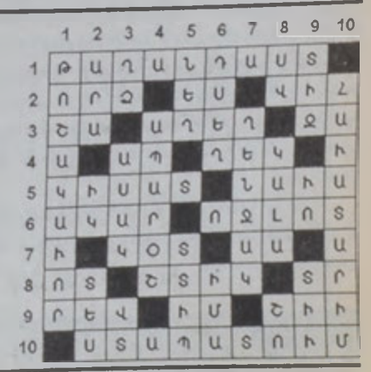

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄԱԿՑԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԿԻՊՐՈՍԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ԽՈՉԸՆԴՈՏ ՉԷ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Եւրոպական Միութեան բարձրաստիճան պաշտօնատար Հանս Վան Տէն Պրուք Երեքշաբթի օր յայտնեց, թէ Կիպրոսի բաժանումը խոչընդոտ պիտի չըլլայ որ կղզին ապագային անդամ դառնայ Միութեան:

Ան ըսաւ, թէ Եւրոպական Միութիւնը չի կրնար յաւիտենապէս անտեսել բնակչութեան մեծամասնութեան տենչերը:

Վան Տէն Պրուք, որ Նիկոսիոյ մէջ տեղի ունեցած խորհրդարանական երկօրեայ համագումարի մը կրմասնակցէր, յայտնեց, թէ մեծ կարեւորութիւն չի տար եւրոպացի կարգ մը պաշտօնատարներու այն ակնարկութիւններուն, թէ կղզին քաղաքական հարցերը կրնան խոչընդոտ ըլլալ անդամակցութեան կապուած բանակցութեանց ընթացքին:

Ան մերժեց ընդունիլ նաեւ այն ակնարկութիւնները, թէ անդամակցութեան համար բանակցութիւնները կախեալ են Թուրքիոյ եւ Եւրոպական Միութեան միջեւ կնքուած Մաքսատնային Միութեան համաձայնագիրին պայմաններուն ամրողջական գործադրութենէն:

Վան Տէն Պրուք ըսաւ, թէ Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւնները կարեւոր են Եւրոպական Միութեան համար, այնպէս՝ ինչպէս անհրաժեշտ է անոր գործակցութիւնը՝ կղզին վերամիացնելու նպատակով ընդունելի լուծում մը գտնելու համար:

Ասիկա չի նշանակեր, թէ Թուրքիա ընդմիշտ վերջ պիտի դնէ Եւրոպական Միութեան Կիպրոսի անդամակցութեան դէմ:

Կիպրոսի կառավարութիւնը Եւրոպական Միութեան հետ անդամակցութեան բանակցութեանց պիտի սկսի՝ Մարտ 29ին սկսելիք Եւրոպական Միութեան միջկառավարական գերաստիճանին աւարտէն 6 ամիս ետք:

ՈՐՈՎՀԵՏԵԻ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՕՐԷՆՔԸ ՉԷ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԱԾ

ԼԻՒՔՍԵՄՊՈՒՐԳ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Եւրոպական Արդարադատութեան Ատեանը Երեքշաբթի օր յայտնեց, թէ Եւրոպական Միութեան կառավարութիւնները պէտք է վնասուց հատուցում կատարեն այն անհատներուն, որոնք վնասներ կրած են, Եւրոպական Միութեան օրէնքներուն չգործադրուելուն պատճառով:

Որոշումը կը նշանակէ, թէ Բրիտանիա կրնայ ստիպուած ըլլալ վնասուց հատուցում կատարել սպանական այն ընկերութիւններուն, որոնց ապօրինի կերպով արգիլուած է Բրիտանիոյ մէջ ձկնորսութեան կապուած առեւտուրի ձեռնարկել:

Միւս կողմէ, Բրիտանիա, գիջում մը կատարելով Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ, յայտնեց, թէ համաձայն է, որ Եւրոպական Միութիւնը ներկայացնէ մէկ բարձրաստիճան դիւանագէտ միջազգային բեմին վրայ: Սակայն արտաքին գործոց նախարար Մայքրմ Ռիֆքինտ առարկեց 2 երկիրներուն այն առաջարկներուն դէմ, որոնց համաձայն՝ Արեւմտեան Եւրոպական Միութեան պաշտպանութեան ուժը ի վերջոյ Եւրոպական Միութեան հակակշիռին ենթակայ դառնայ:

ԿԱՄՍԱԽՈՒՐՏԻԱՅԻ ՄԷԿ ԳՈՐԾԱԿԻՑԸ ԿԸ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԻ

ԹԻՖԼԻՍ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Վրաստանի գերագոյն դատարանը Երկուշաբթի օր 13 տարի բանտարկութեան վճիռ արձակեց նախկին նախագահ Զվիատ Կամսախուրտիայի մէկ գործակիցին դէմ, գայն ամբաստանելով 1993ի միջազգայիները հրահրած ըլլալու եւ Կամսախուրտիայի իշխանութեան վերադարձին համար աշխատած ըլլալու յանցանքով:

Զաուր Քոպալիա ամբաստանուեցաւ իրրեւ դաւադիր եւ դաւաճան:

Մանօթ է, որ Կամսախուրտիա փորձեց 1993ի վերջերուն իշխանութեան վերադառնալ, տապալելով տարի մը առաջ կինք հեռացուցած Շեւարտնաձէն, սակայն ռուսական ուժերու միջամտութիւնը ձախողութեան մատնեց անոր փորձը: Կամսախուրտիա սպաննուեցաւ:

ՅՈՐԴԱՆԱՆ - ԻՍՐԱՅԷԼ ՕԴԱՆԱՒԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԸ ԿԸ ՍԿՍԻ ԱՊՐԻԼ 1ԻՆ

ԹԷԼ ԱՒԻՒ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իսրայէլի եւ Յորդանանի միջեւ օդանաւային գիծը պիտի բացուի 1 Ապրիլին:

1994ին կնքուած հաշտութեան համաձայնագիրին հիմամբ, երկու երկիրներուն միջեւ չարաթական 5 ական թռիչք տեղի պիտի ունենայ:

ՌՈՒՍԻԱ Կ'ՕՐԻՆԱԿԱՆԱՑՆԷ ՇԱՀԱՐԿՄԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ Դաշնակցային Ապահովութեան Խորհուրդը արտօնութիւն տուած է, որ Ռուսիոյ մէջ առանց արտօնագիրի գործող շահարկման բազմահարիւր ընկերութիւններէն մէկը վերածուի համատեղ հիմնարկի:

Ռուսիոյ մէջ մինչեւ անցեալ ամրան վերջերը կը գործէին աւելի քան 800 ոչ-պաշտօնական շահարկման հիմնարկներ, ուր քաղաքացիք ներդրումներ կը կատարէին բարձր տոկոսներ գանձելու յոյսով: Այդ հիմնարկները վերածուած էին չարաշահութեան կեդրոններու եւ քաղաքացիներու խնայողութիւնը կուլ տուող վայրերու: 1995ի Օգոստոսին, կառավարութիւնը որոշեց արգիլել այդ հիմնարկները եւ պահանջեց, որ անոնք վերածուին արտօնագրեալ համատեղ ձեռնարկութիւններու:

Այդ ընոյթի հիմնարկներէն ամէնէն նշանաւորն էր Էմ.Էմ.Էմ-ը, որ փուլ եկաւ 1994ին: Անիկա շատ բարձր տոկոսներ կը խոստանար ներդրողներուն:

ՍԱՐԱԵՒՈՅԻ ՍԵՐՊԱԿԱՆ ԵՐԲՈՐԴ ԱՐՈՒԱՐՋԱՆԸ ԿԸ ՊԱՐՊՈՒԻ ԱՅՍՕՐ

Սարաեւոյի 3րդ մէկ արուարձանը այսօր սերպական հակակշիռէն պիտի անցնի իսլամ-խրուաթ դաշնակցութեան հակակշիռին: Հատծիչի բնակիչները երէկ կը պատրաստուէին հեռանալու իրենց շրջաններէն, դաշնակիցներու ոստիկաններուն ժամանումէն առաջ:

Ըստ Տէյթընի խաղաղութեան համաձայնագիրին, մայրաքաղաքին 5 արուարձաններ պէտք է իսլամ-խրուաթ դաշնակցութեան ենթակայ դառնան:

Մինչ այդ, ՄԱԿի պաշտօնատարներ երէկ ետքշեցին նախապէս իրենց պատրաստած մէկ տեղեկագիրը, ըստ որուն, պոսնիացի սերպեր, վերջին շրջաններուն, Պահիա Լուքա քաղաքին մէջ իսլամներ իրենց տուներէն փտարած են: Անոնք ներողութիւն խնդրեցին սխալին համար:

Այլ գիծի վրայ, քանատացի դատաւոր Լուիզ Արբրը, որ յառաջիկայ Հոկտեմբերէն սկսեալ նախկին Եուգոսլաւիոյ պատերազմական ոճիրներով գրաղող ՄԱԿի Միջազգային Ատեանին գլխաւոր դատախազը պիտի դառնայ, երէկ յայտնեց, թէ պատերազմական ոճիրագործները ձերբակալելու գլխաւոր պատասխանատուութիւնը առաւելբար կ'իյնայ Տէյթընի համաձայնագիրը կնքած կողմերուն ուսերուն, քան Պոսնիոյ մէջ ՕԹԱՆեան ղեկավարութեամբ ուժերուն:

Ան ըսաւ, որ եթէ ատեանը պահանջուած ձեւով չգործէ եւ անոր առաքելութիւնը ձախողութեան մատնուի, անիկա աղէտ մը պիտի ըլլայ Միջազգային Համայնքին համար:

Ատեանը ամրաստանած է 53 հոգի (46 սերպ եւ 7 խրուաթ), սակայն անոնցմէ միայն երկուքը ձերբակալած է, ներառեալ պոսնիացի սերպ գօրավար Տիորտիէ Տիուքիչ: Երկուշաբթի օր, այս վերջինը յայտնած էր, թէ ինք անմեղ է եւ պատերազմական ոճիրներ չէ գործած:

ԹԵՀԵՐԱՆԻ ՀԵՐՔՈՒՄԸ

Իրան հերքեց ամերիկեան օրաթերթի մը հրապարակած այն տեղեկագիրը, թէ պոսնիացի իսլամ գինուորներ Իրանի մէջ կը մարգուին, յայտնեց «Թեհրան Տէյլի», երէկ:

Իրանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը հերքած է լուրը, ըսելով, թէ անիկա «անհիմն է»: Անիկա ըսած է, որ Իրանի դէմ ամերիկեան անհիմն քարոզչութեան գլխաւոր նպատակը՝ Պոսնիոյ յատկացուած իրանեան մարդասիրական օժանդակութիւնը տկարացնել է:

«Տը Նիւ Եորք Թայմզ» կիրակի օր յայտնած էր, թէ եւրոպական կարգ մը երկիրներու պաշտօնատարներու համաձայն, «քանի մը հարիւր» պոսնիացիներ կը մարգուին կամ մարգուած են Իրանի մէջ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԻՐԱՆ - ՌՈՒՍԻԱ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

ԹԵՀԵՐԱՆ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրանի արտաքին գործոց նախարար Ալի Աքպար Վիլայէթիի Մոսկուա այցելութեան նախօրեակին, Իրան եւ Ռուսիա Երեքշաբթի օր ստորագրեցին համաձայնագիր մը, որուն միջոցով երկու երկիրները փոխադարձաբար կ'երաշխաւորեն իրենց հողերուն վրայ ապրող միւս հպատակներուն իրաւունքները եւ ստացուածքը:

Համաձայնագիրը ստորագրուեցաւ Թեհրանի մէջ, Ռուսիոյ արդարութեան նախարար Վալենթին Քովալիովի եւ անոր իրանցի պաշտօնակիցին՝ Իսմայիլ Շուշթարի կողմէ:

Իրան եւ Ռուսիա ունին տնտեսական եւ քաղաքական սերտ կապեր: Ռուսիա յօժարած է Իրանի տալ 800 միլիոն տոլար արժողութեամբ կորիգային հնոց մը, հակառակ Ուաշինկթընի դժգոհութեան:

ԶԻՈՒԿԱՆՈՎ ԶՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՒ ՍՏԱԼԻՆԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ ծայրայեղ ձախակողմեանները Երեքշաբթի օր նշեցին բռնակալ Ստալինի մահուան 43րդ տարեդարձը, այն պահուն, երբ համայնավարները կը յուսան իրենց դեկավարը հասցնել նախագահի պաշտօնին:

Համայնավարներ ծաղկեպսակ մը դրին Ստալինի շիրիմին, նաեւ տեղի ունեցաւ փոքր ցոյց մը:

Համայնավար Կուսակցութեան դեկավար Կենատի Զիուկանով չմասնակցեցաւ այս արարողութեան:

Զիուկանով, որ օր մը առաջ պաշտօնապէս թեկնածու արձանագրուած էր, Երեքշաբթի օր կոչ ուղղեց այլ թեկնածուներու, որ իրեն աջակցին, որպէսզի Կրեմլինի դեկը խլէ Պորիս Եելցինէն: Ան կը ծրագրէ տեսակցութիւններ ունենալ Այեքսանտր Լեպէդի, Այեքսանտր Ռուցկոյի եւ Սվիաթոսլաւ Ֆիտորովի հետ, որպէսզի միացեալ ճակատ կազմեն:

ՄԻԹԵՐԱՆԻ ԲԺԻՇԿԸ ԴԱՐՁԵԱԼ ԱՂՄՈՒԿ ԿԸ ՍՏԵՂԾԷ

ՓԱՐԻԶ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսուա Միթերանի անձնական բժիշկը՝ Քլոտ Կիւպլէր դարձեալ կոչ ուղղեց դատարանին, որ արտօնէ իրեն վաճառելու Ֆրանսայի նախկին նախագահին մասին իր պատրաստած գիրքը, անոր այրիին հերքումէն ետք, թէ ան պահանջած է գիրքին վաճառքը արգիլել:

Ատեանը արգիլած էր գիրքին վաճառքը Միթերանի ընտանիքին փաստաբաններուն այն յայտարարութենէն ետք, թէ անիկա բժշկական գաղտնիք մը կը խլէ եւ նախկին նախագահին անձնական կեանքին միջամուխ կ'ըլլայ:

Գիրքին համաձայն, Միթերան, որ անցեալ Յունուարին մահացած էր, գաղտնի պահած է այն պարագան, թէ ինք քաղցկեղ կը տառապէր, հակառակ իր առողջութեան մասին անկեղծ ըլլալու իր խոստումին: Անոր հիւանդութեան լուրը հրապարակուած էր 1992ին միայն:

Անոր այրին Երկուշաբթի օր յայտնած էր, թէ ինքը չէ պահանջած, որ գիրքը արգիլուի:

ԲԱՆԱԿՑԵԼՈՒ ԱՐՏՕՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրաքի նախագահ Սատտամ Հիւսէյն Երեքշաբթի օր քարիւղի արտածման շուրջ բանակցութիւնները շարունակելու թելադրանք տուաւ իրաքեան պատուիրակութեան, հաղորդեց ԻՆԱ լրատու գործակալութիւնը:

Նախագահ Սատտամ եւ Յեղափոխական Հրամանատարութեան Խորհուրդը քննարկեցին բանակցութիւններու առաջին հանգրուանը: Հանդիպումին ներկայ էր ՄԱԿի հետ բանակցող պատուիրակութեան պետ Ապտէլ Ամիր Անպարին:

ԵԼԼՄԱՁ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ԿԱԶՄԷ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆԳԱՐԱ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թանսու Չիլէրի «Ճիշդ Ուղի» կուսակցութիւնը Երեքշաբթի օր վաւերացուց Մեսուտ Երլմազի «Մայր Հայրենիք» կուսակցութեան հետ կառավարական ընկերակցութիւն կազմելու համաձայնագիրը, որ գոյացած էր Կիրակի օր: «Ճիշդ Ուղի» Երկուշաբթի օր վաւերացուցած էր համաձայնագիրը:

Երլմազ, որ պիտի ըլլայ նոր կառավարութիւնը գլխաւորող առաջին վարչապետը (2 տարի ետք, ան վարչապետութիւնը պիտի փոխանցէ Չիլէրի) նոր կառավարութեան անուանացանկը նախագահ Տեմիրէլի պիտի յանձնէ Զորեքշաբթի ուշ գիշերին (այսօր):

ՍՈՒՏԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ՊԱՐԶ ՁԵՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ'ԸՍԷ ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ ԴԵԿԱՎԱՐ ՄԸ

ԽԱՐԹՈՒՄ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Մօտաւորապէս 10 միլիոն սուտանցիներ Զորեքշաբթիէն (այսօր) սկսեալ պիտի ուղղուին քուէարկութեան վայրերը, ընտրելու համար նախագահն ու նոր խորհրդարան մը:

Ընտրութիւնները, որոնք երկրին յայն տարածութեան պատճառով 12 օր պիտի տեւեն, չկրցան համոզել արտասահմանի եւ երկրէն ներս ընդդիմադիր շարժումները, որ գինուորական իշխանութիւնը իսկապէս կ'ուզէ ժողովրդավարութիւն հաստատել:

Քաղաքական դէտեր կը նախատեսեն, որ քուէարկողներուն համեմատութիւնը փոքր ըլլայ եւ թէ՝ Սուտանի դեկավար Օմար Հասան Պաշիր դիւրութեամբ պարտութեան պիտի մատնէ նախագահութեան համար պայքար մղող իր 40 մրցակիցները, որոնք կը գիտակցին, թէ շահելու առիթ չունին, որովհետեւ ընտրապայքար մղելու իրաւասութիւն այ չունին:

Ընդդիմադիր դեկավար Սատէք Մահտի դիտել տուաւ, որ այս ընտրութիւնները կը կազմակերպուին ձեւակերպութեան համար պարզապէս, որպէսզի ցոյց տան, թէ կառավարութիւնը «ժողովրդային» գօրակցութիւն կը վայելէ: «Ընտրութիւնները ժողովրդավարական որեւէ հաւաստիք չեն ներկայացներ», աւելցուց Մահտի:

Մահտի եւ անոր արգիլեալ «Ումմա» կուսակցութիւնը պոյքոթի ենթարկած են ընտրութիւնները:

3 ՌՈՒՍ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ՝ ԿՐՈԶՆԻԻ ՄԷՋ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Չեչէն ընդդիմադիրներ Երեքշաբթի օր Կրոզնիի մէջ սպաննեցին 3 ռուս գինուորներ, իսկ 2 այլ գինուորներ առեւանգուեցան եւ տարուեցան լեռնային շրջաններ:

Ռուսական բանակը կը շարունակէ ռմբակոծել Սեռնովոտսք գիւղը, ուր ամրացած են ընդդիմադիր ուժերը: Կրոզնիէն 45 քմ. արեւմուտք գտնուող գիւղին բնակիչները խոյս կու տան ռազմադաշտէն եւ կ'ապաստանին Ինգուշեթիա: Ցիշեալ գիւղին մէջ արձանագրուած են աւելի քան 20 սպաննեալ:

ԻՐԱՆԵԱՆ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁ՝ ՓԱՔԻՍՏԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՄՕՏ

ԹԵՀԵՐԱՆ, 5 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրանեան բանակը Երեքշաբթի օր սկսաւ Փաքիստանի սահմանին մօտ հնգօրեայ ռազմափորձերու, որոնց կը մասնակցին ցամաքային եւ օդային ուժերը:

Խաշ քաղաքին (սահմանէն 80 քմ. հեռու) տեղի ունեցող ռազմափորձերուն մաս կը կազմեն նաեւ քիմիական պատերազմի դէմ պաշտպանութեան փորձեր:

ԹԱՅՈՒԱՆ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԵՐՈՒՆ ԴԷՄ

Չինաստան երէկ յայտարարեց, թէ Մարտ 8էն 15 միջ-ցամաքամասային հրթիռներով ռազմափորձերու պիտի ձեռնարկէ Թայուանի ծովուն բացերը:

Թայուանի վարչապետ Լիէն Զան, բողոքելով Չինաստանի որոշումին դէմ, երէկ պահանջեց, որ անիկա դադրեցնէ իր «գրգռիչ» արարքները:

Թայուանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը, իր կարգին, կոչ ուղղեց Միջազգային Համայնքին, որ Չինաստանի դէմ քայլերու դիմէ, իսկ պաշտպանութեան նախարարութիւնը իր ուժերը պատրաստ վիճակի մէջ դրաւ:

Ռազմափորձերը, որոնք տեղի պիտի ունենան Թայուանի Մարտ 23ի նախագահական ընտրութեանց նախօրեակին, անոր կենսական 2 նաւահանգիստներու մօտ, կը նպատակադրեն յստակ դարձնել կղզիին խոցելիութիւնը, ինչ կը վերաբերի անոր պաշարման եւ նսեմացնել նախագահ Լի Թէնկ Հուի կարեւորութիւնը: Ան թեկնածու է ընտրութեանց:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ՔԷՅՓ ՔԱՆԱՒԵՐԸԼ.- ՆԱՍԱ երէկ յայտնեց, թէ «Քոլիմպիա» անջրպետանաւը օր մը եւս պիտի մնայ անջրպետին մէջ, որպէսզի անոր անձնակազմը աւելի ժամանակ ունենայ ձգողութենէն զուրկ մթնոլորտին մէջ յաւելեալ փորձերու ձեռնարկելու:

ՖԻԼԱՆՍԱԼ.- 68 տարեկան Փիեռ Մարիկլիանօ երէկ մահացաւ: Ան 1995ի Սեպտեմբերին վիրաւորուած էր Ֆրանսայի մէջ, երբ 16 տարեկան էրիք Պորել կրակ բացած էր իր ընտանեկան պարագաներուն եւ այլ անձերու վրայ, ապաանձնասպան եղած էր: Մարիկլիանօ 16րդ գոհն է այդ դէպքին:

ՓԱՐԻԶ.- Ֆրանսա, հերքելով, որ Քորսիքայի մէջ կարգ ու կանոն գոյութիւն չունի այլեւս, քննութիւն բացած է կղզիին վրայ անջատողական 600 գինեալներու կողմէ Յունուարին տեղի ունեցած ուժի ցուցադրութեան շուրջ:

ՓԱՐԻԶ.- Ֆրանսայի մէջ երէկ յոյս տեսած հարցախոյզի մը արդիւնքներուն համաձայն, վարչապետ Ալէն Ժիւփէի ժողովրդականութիւնը նուազած է, բան անոր պահպանողական գլխաւոր թշնամիները եւ վարչապետութեան պաշտօնի մրցակիցները՝ Ֆիլիփ Սէկէն, Էտուար Պալատիր եւ Ալէն Մատելէն:

ԳԱՀԻՐԷ.- Եգիպտացի պորտապարի աստղ Ֆիֆի Ապտուլ Ռնակարանէն գողցեր 100 հազար տոլար արժողութեամբ գոհարեղէններ եւ դրամ գողցած են:

ԺԸՆԵԵՒ.- Ժընեւի ինքնաշարժներու միջազգային փառատօնին, երէկ «Մակուար» ընկերութիւնը հանրութեան ներկայացուց XK8 տիպի իր նոր ինքնաշարժը, սակայն մասնագէտներու համաձայն, փառատօնին աւարտէն ետք բրիտանական ընկերութիւնը դարձեալ խիստ մրցակցութիւն պիտի դիմագրաւէ:

ԹԵՀԵՐԱՆ.- Եւրոպական Միութեան եւ Իրանի բանակցութիւնները՝ բրիտանացի գրագէտ Սայման Ռուշտիի դէմ Թեհրանի արձակած Ֆաթուային հարցով յաւաղդիմութիւն կ'արձանագրէ, սակայն անիկա հեգասահ չ'ընթանար, ըստ բանակցութեանց մօտիկ աղբիւրներու:

(ՌԷՈԹԸՐ)

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ՍԱՆԹԸ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշներու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

● Մէկ սթերլին	1.5270/80$
Ամերիկեան տալարի փոխանակման սակերը.	
Մարք	1.4798/08
Զուիցերիական ֆրանք	1.2026/36
Պելճիքական ֆրանք	30.40/44
Ֆրանսական ֆրանք	5.0659/09
Իտալական լիր	1550.7/2.2
ԵԱՆ	105.05/15
Շուէտական քրոն	6.8440/40
●Մէկ օնս ոսկին	393.60/394.10$

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ).,260780-583026 (ՊՈՒՐՋ ՀԱՄՈՒՍ).260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG. TEL.RED. 239186 (BEIRUT).,260780-583026 (BOURJ HAMMOUD). 260115 (IMP.).P.O.B 80860. BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
المطبعة ٢٦٠١١٥ - بيروت - ٢٣٩١٨٦ هاتف دار التحرير
٢٦٠٧٨٠-٥٨٣٠٢٦ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود
أزتاك